

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

జేన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూన్ నెల 5-వ తేది శనివారము

No 56

సంపాదకము గల

శ్రీ అక్షయనామ సంవత్సర శైశవామాస బహుళ దశమి గం.

సంచిక ౫౬

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంకభాష చీటి చూచి కొనిం మోసముగలుగదు.

అమృతంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల చూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తోలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

హిందూ దేశీయ వెట్టు బడి దారులకు మంచి తరుణము

ఇండియా గవర్నమెంటు ఋణము

— :: —

ఇండియా గవర్నమెంటువారు 100 కి సం॥ రం 1 కి ర్పు 4 లు చొప్పున వడ్డీని చెల్లించుపద్ధతి పైన ఋణమును పుచ్చుకొనెదరు. (నదరు వడ్డీపైన ఇన్ కంటాక్సు చెల్లించుచుండుదురు) ప్రస్తుతము ర్పు 88 లు మాత్రమే చెల్లించిన ర్పు 100 లు ఋణవత్తము లివ్వబడును. నదరు వత్తములకు 100 కి ర్పు 100 చొప్పున 1960 సం॥ రమునుండి 1970 సం॥ రము లోగో చెల్లించబడును. 100 కి సం॥ రం 1 కి ర్పు 6 లు చొప్పున వడ్డీని చెల్లించుచు, అసలు 1926, 1927 సం॥ రమున యిచ్చివేయు పద్ధతిపైనను, 100 కి సం॥ రం 1 కి ర్పు 5½ చొప్పున వడ్డీ చెల్లించుచు అసలు 1928 సం॥ రమున చెల్లించు పద్ధతిపైనను ర్పు 100 లు నగదుగా చెల్లింపిన ర్పు 101, 103-4-0, 103-8-0 రొక్కమునకు సమముగా క్రొత్తఋణములకు నొప్పుకొనబడును. ఋణవత్తములకు చందాలు 7 6-1926 తేదీనుండి అంగీకరించబడును. ఈ రెండురకముల ఋణములు నగదురూపకపైన చందాయును, 100 కి సం॥ రం 1 కి ర్పు 6 చొప్పున 1926 సం॥ రం ఋణవత్తములును దాదాపు ర్పు 25,00,00,000 ల వరకే అంగీకరించబడును. ఎట్టి సందర్భములో నైనను 26-6-1926 తేదీకి తరువాత అంగీకరించబడదు. ఋణముకై చందాయు పుచ్చుకొను పద్ధతి చందాపైకము రూ 25,00,00,000 వఱకు రొక్కముగనైనను 1926 వ సంవత్సరపు ఋణము వత్తము మూలకముగ నైనను అంతు మొత్తము కాగానే మరల తెలియజేసుకయే రద్దుచేయబడును. 100 కి సం॥ రం 1 కి 6 చొప్పున 1927 సం॥ రమున అసలు చెల్లించు వత్తములు, 100 కి సం॥ రం 5½ చొప్పున 1928 సం॥ రం అసలు చెల్లించు యుద్ధవత్తములు మాత్రము మితములేకుండా 26-6-1926 తేదీవరకు అంగీకరించబడును.

పై ఋణవత్తములకై దరఖాస్తులు ఈదిగువ విలాసములకు పంపుకొనవచ్చును.

ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా యేల్కోత్ ప్రధానకార్యాలయము, లేక బ్రాంచి, లేక కన్ట్రోలర్ ఆఫ్ ది కలెక్షన్ కార్యాలయము, కలకత్తా, లేక డెపుటీ కన్ట్రోలర్ ఆఫ్ ది కలెక్షన్ కార్యాలయము బొంబాయి, ఉత్తరఇండియా, డెలిలేక అకౌంట్ టు జనరల్, మద్రాసు లేక బర్మా, లేక ఏగవర్నమెంటు జిల్లా ఖజానాకైనను పంపుకొనవచ్చును.

వరత్తుల పూర్తివివరములు—ఇండియా గవర్నమెంటు, ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటు వారిచే 25-5-1926 తేదీన ప్రచురించబడిన ఎఫ్. నెం 70- ఎఫ్ 26 ప్రకటనయందు గలవు. నదరు ప్రతులుపైన తెలుపబడిన యేకార్యాలయమునం నైనను దొరకును.

సౌఖ్యము
వేగము
నమకము
—
మొదలగునవి బైసిక్లిస్టు
వాడువారి కుండవలెననిన
fit
DUNLOP
and be satisfied.

డన్లప్ టైరులచే వాడవలెను.

డన్లప్ రబ్బర్ అందు కోలిమి టైడ్
(ఇంగ్లాండులో షా కార్పొరేటు
చేయబడినది)

బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు,
ఢిల్లీ, లాహోరు, రాల్ పిండి,
కరాచి, కొలంబొ, అందు రంగూన్

హనుమాన్ సము

యస్. రంగనాథంశెట్టి అందు బ్రదరు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైనది. దీనికీసమా
నమైనది వేరులేదు. చర్మవ్యా
ధులకుసంజీవివంటిది. ఎచ్చట
నుదొరుకును.

1727

వాణిముత్యాక్షరశాల, బెజవాడ.

1024

అచ్చు బైందుపనులు, రబ్బరు ముద్రలు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట,
బొమ్మలుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు.

(279)

ఎం. కే. వింగు

శ్రీ నందా శ్రమము, బందరు.

ఆంధ్రదేశమున నిమ్నజాతి విద్యార్థులకై వసతి గృహమును పాలకులు బందరులో గత
సంవత్సరమునుండి స్థాపనచేయించి మాచే నిర్వహించుచున్నారు. సూతన సంవత్సరమునకు రాగల
జూన్ నెలనుండి నిర్వహించుటకు కావలసిన ధన సహాయమును మంజూరుచేసిరి. వసతి గృహమున
యెప్పటియట్లు 50 మంది విద్యార్థులకే ప్రవేశముండును. స్కూలు జీతములు మూడవ ఫారమువరకు
విద్యార్థులు భరింప నక్కరలేదు. నాల్గవఫారమునుండి పైబడ్డ విద్యార్థులు నగము జీతములను వారే
యిచ్చుకొనవలసి యుండును. చేరదలచిన నిమ్నజాతి విద్యార్థులు జూన్ 15వ తేదీ లోపల తమ స్థితి
గతులను దెల్పుచు, వయస్సు, తరగతి, కులము, మతము మొదలైన వివరములతో యీక్రింద దెలుప
బడిన వారలలో నెవ్వరిద్వారానైన తమ దరఖాస్తును పంపుకొనవలెను.

- (1) జిల్లా లేబరుఆఫీసరు, (2) లేబరు కో ఆపరేటివు ఇన్స్టిట్యూషన్, (3) గ్రామ ముససబులు,
(4) శాసనసభ్యులు, (5) నిమ్నజాత్యుద్ధరణ సంఘములు.

పరా:—నాల్గవతరగతికిగాని, క్రింద తరగతుల విద్యార్థులకుగాని ప్రవేశ మివ్వబడదు.

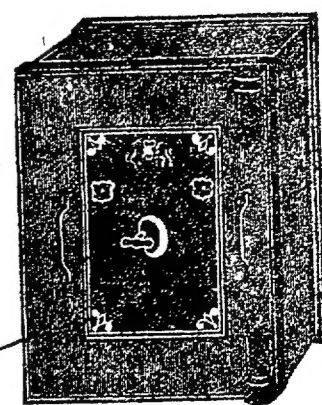
బందరు,

27-5-23.

వేల్ రాంజీరావు,

హాసరీ నూపర్నెంటు.

ఇనుపపెట్టెలు

ట్రెజురీయర్
రిజిస్ట్రార్
400 ఫుట్ల పొడవు
పెట్టెలుగొప్ప
పానానములు,
తక్కువైన యోగ్యత
గల పరికరాలు,
చాతుర్య మైన
పనితనము, వ్యా
యమైన ధరలు,
నూతన మోస్తరు
లు మొదలగు
నవి గలది

Apply to —

KAHN BAHADUR WALJEE LALJEE & Co,
Phone No 2022
Telegrams — "Faith-"

2873

Govt Suppliers
133, Broadway MADRAS

నూతన "హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్"

1926 నం. ౧౦ మే నెల రికార్డులు

ది గ్రామోఫోన్ కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటెడ్ చేయబడినది)

కలకత్తా, బొంబాయి.

1926 నం. 10 మే నెల నష్టిమెంటరీ లిస్టు

"హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్" 10 అంగుళముల రెండుప్రక్కలుగల ఆకుపచ్చ లేబిలు

రికార్డులు 1-కి ధర రూ. 2-12-0.

ఆదిలక్ష్య - మైసూరు

N 1739	{	శివదీక్షాపరులు	మొదటిభాగము	కురంజు
	{	శివదీక్షాపరులు	రెండవభాగము	కురంజు

మిస్టర్ బి. రాచప్ప - మైసూరు

N. 1740	{	విటకీ తెరపాయి	రాగం	"బేగమ్"
	{	బలకే బలకే	రాగం	"జంబుటి"

చంద్రకాంత - మైసూరు

N. 1741	{	ఇదుచిత్రం, శృంగారశ్లోకం	రాగం	తోడి
	{	భవదోలభ్య, రాజశేఖరశ్లోకము	రాగం	"ధైరవి"

మిస్టర్ కె. వెంకట్రామయ్య - మైసూరు

N. 1742	{	పాలిసుని ఎన్నగోపాలా	రాగం	"బిలహరి"
	{	బెదరువానేన	విరాటపర్వమునుండి	

ఆదిలక్ష్య - మైసూరు

N. 1743	{	పరమపురుష		మోహనం
	{	గోపాలరత్నం		

వైదికశిఖామణి పీఠే శేషన్న - మైసూరు

N. 1744	{	మరియాద-గదరా	మొదటిభాగము	శంకరాభరణము	ఆది
	{	మరియాద-గదరా	రెండవభాగము	శంకరాభరణము	ఆది

N. 1745	{	కనడరాగం		ఏకతాళం
	{	సాహనరాగం		ఏకతాళం

జి. సి. ఎన్.వి. మైసూరు మహారాజ మహానందం జరిగిన కర్నాట కట్టి గుబాండు

N. 1746	{	దూర్		తూమురి
	{	నామనిజయ		జిల్లా-కాఫీ

మిస్టర్ ఎ. డి. అబెల్ (సి. బి. మి.ఎ) విశాఖపట్టణము గౌనుక్రీస్తుశ్రమలు

N. 1747	{	ఆహా యెంతటి శ్రమలు.	హిందూస్తాని	ధైరవి - చాన్
	{	ఏపాపమెరుగని యోచావన		నాధనామక్రియ

The Gramophone Co., Ltd. (2575)

(Incorporated in England) Calcutta—Bombay

కొంతకాలమువరకు మాత్రమే ప్రత్యేక తగ్గుదల

ఈ సమయమును పోగొట్టుకొనకుము

800 కొత్తవత్తులు కాంతిగల దీపమునకు క్షిరసన్ నూనె చే వాడవచ్చును. దీనిని మీరు సుప్రసిద్ధమైన పెట్రోలము లాంటిదానితో వాడకంపెనీనందీతీసి, అటు భవించవచ్చును.

అది నిజముగా మీ ఆనందమును వృద్ధిచేయును. మీకు మిక్కిలి గౌరవమును గలిగించును. మీకుగల విచారమును కాంతియైన దీపములలోలిగింపును, మీ గృహమును మిక్కిలి ప్రకాశముగా నుండును, మీ యోచనలకు వచ్చి ఎటుకుదనమును గలిగించును. ఇది ఎక్కడ ఉంచబడునో అచ్చట చీకటిగాని లేక కష్టముగాని యుండదు.

విచారము, కష్టము వీటికి బదులు ఆనందము సౌఖ్యముగలుగును. అందరు దీనిని ప్రేమించుచున్నారు.

నం. 828 రు ఆటోమోటిక్ క్లీనర్ తో సహా 1 కి ధర రూ. 20.

ఉత్తరము వ్రాసినవారికి పూర్తివివరముల బాటతో పంపుటను. రూ. 5 ఆగ్రాస్ స్పెషల్ సహ ఆర్డరుకు పంపవలెను.

2863

K. S. SHIVJI & Co.,

P O 5, Sole Agents for Madras Presidency. 178, 179 Broadway, Madras.

ఆంధ్ర వాణిజ్యముహాసభ

(పండ్రింగి కేశవురావుగారు బి. ఎస్. సి; బి. ఎల్)

ఆంధ్రదేశమునందు ఆంధ్రోద్యమము ప్రారంభించినప్పటి నుండియు, ఆంధ్రములో దినపత్రిక వచ్చినదిమొదలు, అన్నివిధముల పాశ్చాత్యనాగరకత ఎక్కువవేగముగా వ్యాపించుటయే గాక ప్రపంచములో ఉన్న తక్కితీయందున్న దేశములవలె కాస్త్రసాహిత్యకళావిశేషములలో విన్నయైయుండుటకుగాను ఆ ఆపాదమినది. విశ్వవిద్యాలయము లభించినది. ప్రత్యేకకాంగ్రెసురాష్ట్రము జయప్రదముగా కొనసాగుచున్నది. వివిధముగా నైన నేమి స్వరాజ్యము భారతిభూమికి లభింపజేయుటకారకు ఆంధ్రదేశము తక్కినరాష్ట్రములకంటె ఎక్కువగా పాటుపడగలదని వాన్ కోఆపరేషన్ దినములలో చూపించగలిగినది. గ్రంథాలయములు పెరిగినవి. పత్రికలు పెరిగినవి. సహకారోద్యమము పెరిగినది. కాని అన్నిటినినను ఒక్కపెట్టలోపము ఇతికను బాకీ ఉన్నదనివ్రాయుటకు మాత్రము చింతిలుచున్నాను. ఆంధ్రదేశములో కళలపావనము తక్కువయినయొ సంగీతము చిత్రలేఖనము వ్యాప్తిచెందినవలయుననియు, ఆంధ్రసంగీతపరిషత్తు నొకదానిని స్థాపించు లెక్కపరమనియు అనేకసంవత్సరములకిందట నేను కృష్ణాపత్రికలో వ్రాసియుంటిని. ఆతిరువాతి ఆంధ్రసంగీత పరిషత్తు స్థాపించబడినది. స్వాభావికమైన కాలవిశేషముచే చిత్రకారులు బయలుదేరి చిత్రలేఖనమును కూడ ఆంధ్రదేశమున వృద్ధిచేయ మొదలిడిరి. ఆంధ్రప్రముఖులు రాజకీయములలో ముందంజవేయుచు కానసభలలో గొంతెత్తి ఎలుగెత్తుటకూడ నేర్చినారు. అంత్యాశతుల పునరుద్ధారణలో కూడ ఎంతయో ముందంజవేసినారు. అన్నివేసిననీమికి అన్ని బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర క్లిష్టసమస్యలు పరిష్కారమయిననీమి ననుష్ఠ జాతీయదేవనమునకును వ్యక్తిజీవితమునకును, సమస్త న్యూత్తులకును ప్రధానమైన వాణిజ్యకాఖయందు ఆంధ్రదేశము ఒక విధముగా ఆలోగతిలోనున్నదని మాత్రము వ్రాయుటకు విచారము వేయుచున్నది. లక్ష్యకొరకు సమస్తవ్యూతులలోను తక్కువల పడుచున్నారు. ప్రతివారను డబ్బుకోరుచునే దేశసేవలోనికి కూడ దిగుచున్నారు. డబ్బులేనివారు ఒకచిట్టిగవ్వకు కొరగో నుండా ఉన్నారు. 'వాణిజ్య వర్తకే లక్ష్య' అని కాస్త్రముకలదు ఏమియు విద్యలేకయే వైశ్యులు సంపన్నులయి ఆంధ్రదేశముయొక్క భాగ్యమును ఇంతవరకు రక్షించినారు. కొంచెమో గొప్ప బ్రాహ్మణులకూడ వ్యాపారంచేసినవారు ధనవంతులగుచున్నారు. కేవలము ఇంగ్లండులలో ఉండి ఎక్కువగా ధన సుర్జించినవారు చాలా అగుదు చివరకు వడ్డీవ్యాపారమైనను దెసి ధన సుర్జించెడి బ్రాహ్మణ శ్రోత్రీయందా ర్థశేముగలరు. ఇటువంటి రిస్కీతులలో ప్రతివారను పీడకేసి, కలెక్టరు గుమస్తాకును వెళ్లుట కభిలషించుటకంటె కేవలము వీడికాంలేనో దానికొరకు దగ్గరపడతీగో దొరబడుటయేనుంచిది. లక్ష్యలేనివి పొందవలెనన్న వాణిజ్యమే దగ్గరదారి అని వేరే నేను వ్రాయ న్నూరలేదు. కనుక మనయువకుల కందరికిని అవసరమైన ఉన్నత్యులు జరిపించుటకంటె కొంతవరలో ఆపుకేసి, వాణిజ్యమునందు అభిరుచిలిగించి ఉపాయములకై పాటుబడుట అవసరము. ఆంధ్రదేశమునందు వాణిజ్యాభివృద్ధికై సమస్తమైన నాగర్జున్లెరి ఆర్డీ చ గల సంస్థలను ఏర్పాటుచేయుట చాలా అవసరము. సహకారోద్యమమువలన అప్పులు తీసికొనుట వృద్ధి యవుచున్నను వర్తకముగాని లక్ష్యగాని నృద్ధియవును. భూములపొడకూడ అప్పులు పెరిగి భాగ్యులకునువాడ వీరవారవుచున్నారు. ధనమును గడించు ఉపాయములు కేతిలో తేని నానికి అప్పులాసంగి ఏమిటాభిము! వైశ్యులకై వ్యూలకు సహాయముచేయుచు మండ్రిలో వారిజాతివారికి తోడ్పడెదరు. బ్రాహ్మణులలో ఏకాలసముడియో ఏవిధముగనో ధనవంతులధునచో గర్వపడి కొమ్ములకలిగి బ్రాహ్మణులకు సహాయముచేయురు. కాని వ్యాపారముచేయుచున్న బ్రాహ్మణులకై నను శూచిలకై నను వైశ్యులు సహాయముచేయుటకు ఎప్పుడును తయారుగాఉండురు. వాణిజ్యము పుట్టుకనుండియు చారిత్రీ. సమస్తము సీ వైశ్యులే తిరిగి ఆంధ్రదేశములోనూడ వాణిజ్యాభివృద్ధి తల పెట్టినచో కావించగలరు. కాని పాశ్చాత్యదేశములలో విద్యాధికులే వారివిద్యలను దేశముయొక్క వాణిజ్య ఆర్థికాభివృద్ధిలకై ఎంతయు వినియోగించుచున్నారు. కనుక, ఆంధ్రదేశములోను విద్యాధికులు ఈవాణిజ్యపుదారిని బట్టినచో ఆంధ్రదేశముయొక్క ఆర్థిక పుష్కటి నేయిమడుంగలు ఎక్కువయగలగురురనుటకు ఎంతమాత్రము సందేహములేదు. ఇ గీ ఘవారు వ్యాపారమునకై హిందూదేశములో కొరబడి సమస్త భరతఖండ

మును తమ అనుభవములను సంచరించుచు వచ్చినందున మరచిపోవలసినది
అర్చనాదేవతను వాణిజ్యభివృద్ధిలోనే ప్రపంచమును సాధించ
ప్రయత్నించినది. ఇంకను ప్రయత్నించుచున్నది ఇటువంటి పరి
స్థితులలో ఆంధ్రదేశమునందు దాద్ర్యమును జంపుటకును వాణి
జ్యభివృద్ధిని కేయలుకును సాధనములను పూర్తిగా శోధించుటకు
గాన, ఆంధ్రవాణిజ్యవహానభివృద్ధిని ప్రోత్సహించి వీలైనా ఒకపట్టా
మునందు రాష్ట్రీయ ఆంధ్రవాణిజ్యపరిషత్తును స్థాపించి ప్రపం
చములో ఉన్న వ్యాపారసంఘములన్నిటితోను సంబంధము
కలిపించి ఇక్కడినుండి అక్కడకు అక్కడనుండి ఇక్కడకు
వ్యాపారవిషయములను పంపించి రప్పించుచు ఆంధ్రదేశమునందు
వాణిజ్యదర్శనములను తెంపించుటకై కరపత్రికలను చిన్న
పాత్రములను అచ్చొత్తించి ఇంకను అనేకవిషయములుగా తో
డ్చుటచున్నది. ఎంతటియలో ఆంధ్రవాణిజ్య వహానభివృద్ధి
లుగుజిల్లా లన్నిటినుండి ప్రతిభలను చిలపించి జరిపించి ఆంధ్ర
దేశమునకు వాణిజ్యభివృద్ధికై కావలసిన సౌకర్యములను దొరక
ననుచున్నది తగినవలయును ధనవంతులకును ఈడకలిగిన యన
కులకును ఇవ్వగలుగుదురో అంతమంది. ఈవిషయమై వ్యాపా
రవిషయములలో అనుభవముగాని శోధించుటగాని ఆంధ్రదేశముపై
అతగాని ఉన్న కేంద్రములను అభివృద్ధియనులను ఈపత్రికా
ముఖమున తెలిపినచో వీలైనచో లిగినట్లుగా ప్రారంభములు
జరుపుటకు సేనయినను ప్రయత్నించేయదును. క్షరలో వాక
అభివృద్ధిసంఘమును ఏర్పాటుచేసినను ఇయలుచేరదయిట మం
చిదని గూడించుచున్నాను. సభాముఖమునందు ఏవిధముగా
ఆంధ్రదేశము వృద్ధిపాలియున్నదో చేతనయినట్లుకు వా అన
భవములలో సేవకూడ విన్నవించుకొనవలెను.

కళావంతుల విద్యాసంఘము గుంటూరు

ఈ సంఘము తరఫునను ఉదారవంతులగు యితర వహ
నీయుల తోడ్పాటునను కళావంతులలో బీదవిద్యార్థులకు
1-7-1926 నుండి విద్యార్థివేతనము లొసంగబడును. గాన కళా
వంతులలో బీదవిద్యార్థి లెల్ల తమ కులనాయకులనుండియు
తాము చదువుచున్న పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు మున్నగు
వారినుండి తమ యోగ్యతనుగూర్చియు బీదతనమునుగూర్చియు
ప్రవచనములలో యీ నెల 20 వ తేదీలోపున సరభాస్తుల
సంపుటిన (బ్రాధిత్తులు కళాకాలమును జరుపు బీదవిద్యార్థులు
గూడ తమ దరఖాస్తుల సంపుటినవచ్చును.

గుడిసేవ సుబ్బయ్య.
సహాయకులు, గుడివాడ.

బందరు (స్వకీయ విలేజింగ్) మరణము

బందరు, కాకతి: ఏలూరు తాలూకా తాచిపల్లి
యగ నున్న భక్తవత్సలనాయకుగారు గత ఆదివారము వడగొట్టి
చనిపోయిరి. నెలపువిద పాత్రమును తేమ్మగారిపానే పశ్చిమ
గోదావరిజిల్లా హుజూరు సరస్వదానగ భక్తవత్సలనాయకు
గారు నియమింపబడి తాచిపల్లియచ్చాని ఒప్పజెప్పిరి. కాని సర
స్వదాన చార్జి పుచ్చుకొనక పూర్వమే వీరు మరణించిరి.

జిల్లా కౌన్సిల్

శ్రీయుతులు దినపా హనుమంతరావు, మల్లెల శివరామ
కృష్ణయ్య, చిట్టా మందరరామయ్య, కట్టమూరి చిదంబరావు
గార్లు బందరు కౌన్సిల్ సభ్యుల తరఫున జిల్లా కౌన్సిల్ ప్రతి
నిధులుగ యెన్నుకొనబడిరి.

క్లాక్ టవరు

రాబర్టువోపేటలో మునసిపాలిటీవారు క్లాక్ టవరు
నిర్మింప నాలోచించుచున్నట్లును, ఆ టవరుకు మినర్వా సినిమా
కంపెనీవారు ఎలక్ట్రిక్ కరెంటు సప్లయచేయుట కంగీకరించి
నట్లును తెలియవచ్చుచున్నది.

సాంకేతికవిద్య

మాపుగ ప్రముఖులగు వేమూరి రాంజీరావుగారు సాంకే
తికవిద్యకొరకు ప్రభుత్వగ్రాంటు నియమన 1924 నుండి దర
ఖాస్తులను పంపుచురాగా, ప్రభుత్వమువారు సాదరహృదయ
లై సూతనసంవత్సరమునకు రెకరింగుగ్రాంటు రు 1060 లును
నాక రెకరింగుగ్రాంటు రు 8786 మొత్తము రు 4846 మం
కారుచేసి ముస్తాఫావోపేటలోని హయ్యర ఎలిమెంటరీ స్కూ
లునందలి బట్టలనేత కుట్టుపని తరగతులభిర్యును భరింతు మని
యొత్తరువుల జారీచేసిరి. సిబ్బందితమయ్యలెందను 1060 లును
జోధనాలయమును నిర్మించుటకు రు 2000 లును, రాబ్బములు
వగ్గుములు ఖరీదుచేయుటకు రు 455 లును కుట్టుపనికి సింగర
విమనులు కొనుగోమిత్తము రు 821 లును ప్రత్యేకింపబడును.
కాబట్టి రాగూ జూలై నుండి విద్యాలయమున పైచేతిపనులు
సమర్థులగు ఉపాధ్యాయులచే గరపబడును.

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల నూతన ప్రచురము

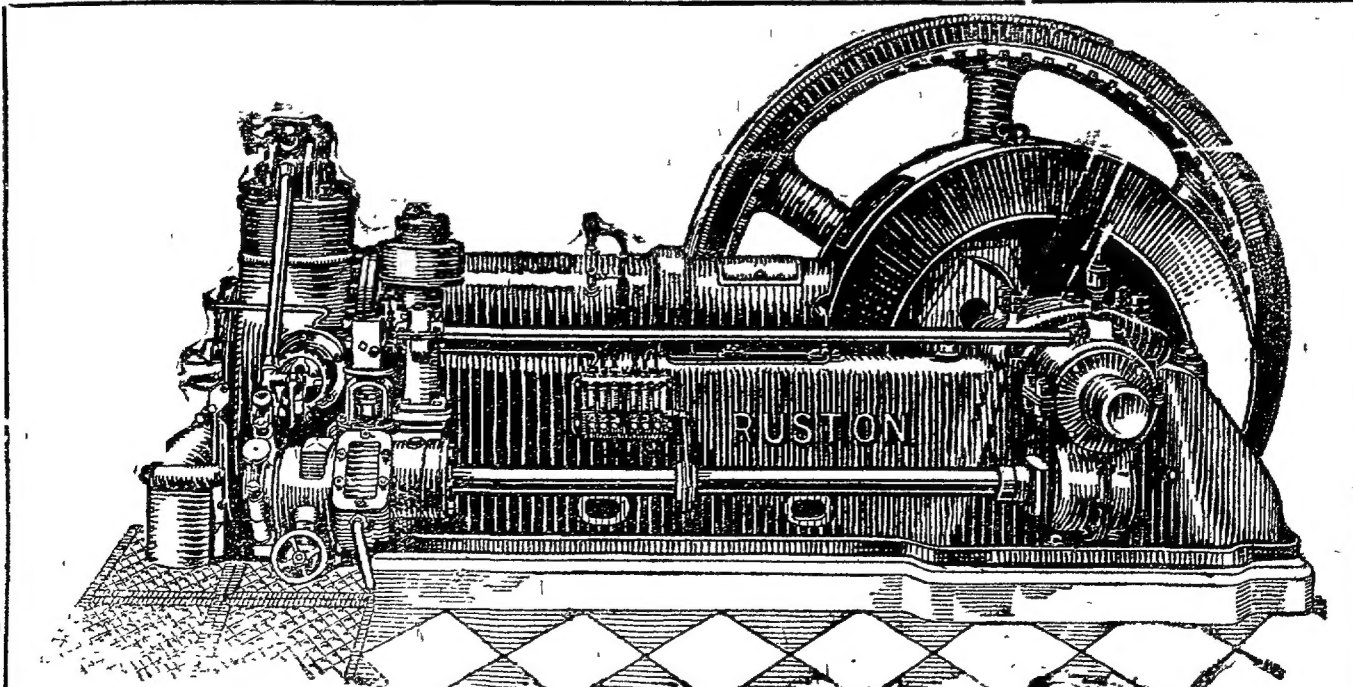
శ్రీమదాంధ్రమహాభాగవతము

ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్, మద్రాస్.

సంపూర్ణపతి గ్లాజుకాగితములు	క్యాలికోబైందు
గిల్లుపేరు	6 0 0
రెండు సంపుటములుగ	8 0 0
మూడు సంపుటములుగ	9 0 0

ది రస్ప్ డ్రాడ్ ఆయిల్ ఎంజిను

పస్త్రము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఎంజిను లన్ని టికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్ట్రాప్, మాగ్నెటో,
మున్నగునవి లేవు.

పొయ్యిక మిక్కిలి/నరనమైన
నూ నె ఛా లుకేను.
కొద్దినూ నెతో పనిచేయును.
చతురతనమియు ఉండ
నవనరము లేదు.

నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాలిటూగుకు వ్రాయుడు. (888)

మద్రాసులో సోల్ ఏజంట్లు: మాస్సి అండు కో, లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ వెస్టె నెం 60, మద్రాసు.

Say it to your Grocer

"I must have Cocolgem"

Cocolgem

PURE VEGETABLE SHORTENING
As. 11½ per lb. in 6 lb. tins

"నేటినుండియే కోకోజమ్లో వంటచేసుకొనుచు"

అజ్ఞానాంధకారము

సత్యసంస్థాపనమునకు పూనుకొనినవారికి సత్ప్రపంచ నమనందు కంటే అజ్ఞానాంధకారమును తొలగించుటయందే కష్ట వధికముగా కలుగును. సత్యము సహజముగ నువిదితముగాని నావరించిన అజ్ఞానాంధకారము నిర్మూలమైనవెంటనే సత్ప్రపంచము "గోచరమగును" అని ఒక అంశ్లేయ గ్రంథకర్త వ్రాసెను. సరళమును సుగమమునగు ఖద్దరు ఉద్యమమునకు నేడు కలిగిన నిరోధ మిట్టిదే. అశ్వసాధ్యము లగువానిని ఖద్దరు నెరవేర్చవలె నందును. అది సాగనిచో ఆనిందను ఖద్దరు పైనే మోపెదరుగాని విమర్శకులపై మోపరు.

ఖద్దరుపై సభిమానము గలవారొక రిటుల వ్రాసిరి.

"(1) రాట్టము సర్వాభీష్టముల నొసగునని మీరు చెప్పు సాగితిరి. దానివలన విద్యాధికులమగు మాకు పరమాసహ్యము కలిగినది. కావున మిమ్ములను రాట్టమునుగూడ మేము నిరసింపు చున్నాము.

(2) చిన్నగ్రామములలో రాట్టముల కవకాశ ముండ వచ్చును. గ్రామముల విషయమున మాత్రమే మీరు ప్రచార ము చేయుచుండినచో మి మ్మెవ్వరు ను ఆశ్చర్యించియుండరు. కొందరు సానుభూతిని గూడ చూపించియుండును.

(3) రాట్టములన మోక్షముగూడవచ్చునని మీరు వ్రాయ సాహసించుటలన మీరు నేలము పగిలించుటలనుచు న్నారు. మీరు విఖ్యాతప్రభులగుటచే మీ మాటలను కొందరు శిరసా వహించుచుండవచ్చునుగాని విద్యాధికులు మాత్రము మీ మాటలనుటల నిక శంతిమాత్రమును చెప్పినట్లుదు. మీరు రాజ కీయముల నైచ్చికముగా పరిత్యజించినది మొదలు హద్దుగద్దు లేకుండ ఆన్ని విషయములకును రాట్టమే తారకమని అడిగినవారికిని అడుగనివారికినిగూడ బోధింపవారం భించితిరి, "బ్రహ్మనిర్వ్రతమును జరుపగోరెదరా? అటులైన నూలువడుకును. చెరసాలలలోనున్న నిర్దోషులగు వంగరాష్ట్రపు దేశభక్తులను చెరసాలలనండి విడిపింపగోరెదరా? అటులైన నూలువడుకుదు. భారతదేశమునందున్న దారిద్ర్యమును తొలగింప గోరెదరా? అటులైన నూలువడుకుదు." అని మీరిటుల ప్రతివిషయమునకును ఖద్దరునే బోధింపసాగితిరి. రణశ్రీవిదులగు నైనికు అనుగూడ మీరు తంతుకరణమునే విధింపవారంభించితిరి. ఇది యొకవిధమైన వెర్రి యని మీరు గ్రహింపజాలకున్నారు.

(4) అరువదికొట్ల రూపాయల వెలగలబట్టలను భారతీయ లు కొన క పోయినంత మాత్రమున ప్రతిటను దేశమున కేమి యుపద్రవము కలుగును? అంతమాత్రమున వారు భారతదేశమున రాజకీయాధికారమును పరిత్యజించెదరా? నూలువడుకుటకంటే ముఖ్యతరముగు రాజకీయవిధాన మికదేయియు లేదనిగూడ మీరు తెలిపితిరే ఇది ఎంతటి అవిశేషమో ప్రహించితిరా?

5. రాట్టములన జనసామాన్యమునకు భోజనమునకుగల యిబ్బందిరొనర్చినది మీరింకను ధ్రువపరుపవలసియేయున్నది. మీ ఉపదేశమువలన చాలవృద్ధ మిదివరకేకలిగినది. ఎన్ని ఖద్దరు దుకాణములకు వృద్ధులవచ్చినచో ఆలోచింపుడు.

6. ఖద్దరుకొరకు తక్కినపరిశ్రమలన్నిటిని వదలవలెనని గూడ మీరు నూచించుచుంటిరి " అని యివిలేఖరి వ్రాసెను. వీనినన్నిటిని నేను ఆశనిలేఖనండి తగ్గించి నామాటలతో వ్రాసితిని. అందువలన నతనికి ఉపకారమే కలిగియుండునుగాని అపకారము కలిగియుండదు. ఏలనగా అతనిలేఖనమున్నతీగ్రమగువాక్పాద్యమును నేను సాధుచేసితిని.

7. నానుగోసినదేశభక్తులకు మహాగృహని పిలువబడువాని నుద్దేశించి సగుమవాక్కులను ప్రయోగించుటకు ఆభిప్రాయము మాక్కలగును. దేశముయొక్క గుర్తర్థదుర్భలను తిరిగించుట నలంపు దానిని తొలగించుటకు దేశీయులు కేవలము అసమర్థులుగా నున్నారని గ్రహించుటలనను సొంకుచున్న ఆగ్రహము నిట్లు ఇంగులపై చూపించుటలన నది కొంతవరకు పుణ్యంబని చెందును. అతని ఆగ్రహమును ప్రకటించుట నా కర్తవ్యము కాదు. ఆ గ్రహము వలన నతనికి కలిగిన చిత్తవిభ్రమమును తొలగించుట కనకాశము కలదాయని మాయయే నా కర్తవ్యము. ఈ విలేఖరి ఆరు విషయములను వివరించెను గాన నానిని వదలగా విమర్శింపవలసి యున్నది.

సర్వాభీష్టసంధాయకము

(1) రాట్టము కానుభవమైన సర్వాభీష్టముల నొసంగునని యితరులు భావించుచుంటు నే నెన్నడును గ్రాసీయుండ లేదు గాని నాపాటికి కవి కానుభవమే. ఈ విషయమున భారతీయు లందరను ప్రాచీనకాలమునుండియు అనుసరించుచున్న పద్ధతినే నేనుగూడ ననుసరించితిని గాని క్రొత్త పద్ధతిని తెచ్చి పెట్టలేదు. కొట్లకొలది భారతీయులు నేటికిని మృత్తికను దీసి రంగమునుగాని విగ్రహమునుగాని చేసి ప్రాణప్రతిష్ఠను సూచ

నికముగ నొసరించి దానికి సర్వస్వమును సమర్పించుచునే యుండురు. పూజకాగానే ఆ మృత్యు యంత్రమును లేక విగ్రహమును మరల నీటిలో కలిపివేసెదరుగాని యి తరులుగూడ తమ యిష్టదేవతనే ఆరాధింపవలెనని కోరరు. అటులనే నేనును నామార్గము ననుసరించుచున్న కొట్లకొలది భారతీయులను రాట్టమును కానుభవమగుగా భావించుచున్నామని విద్యాధికు లేల కంటగించుకొనవలెనా? వారేల సమానమును పూనగూడదు? అదిగాక విద్యాధికులందరునుగూడ రాట్టమును బహిష్కరించి యుండలేదు. వారిలో ఎవరో కొందరు విముఖులై సంకేతమాత్రమున ఎల్లవారను విముఖులైరని తలంచుటయు నితరుల నటుల భ్రమింపజేయుటయును గూడ పాడిగాదు. మాటవరకు విద్యాధికులందరును బహిష్కరించినర యే యని నను దానిలో పశ్యించుటయే నజమైనచో అది తప్పకుండ మరింత ప్రకాశమును బడయుటయే నశ్యము. 1908లో కెల్టో నను కాసిలు నౌకలో నే నుండగా రాట్టమునందు నాకు న మృకము గలదని నేను వ్రాసిన వ్యాసము హిందుస్థరాజు అను పత్రికలో ప్రకటింపబడెను అపుడా విషయమున నే నవహించెదనుగానే యుంటిని. అపుడు నా కటుల ప్రేరణచేసి నాచేత నట్టివ్యాసమును వ్రాయించిన ధిగవంతుడు దానిని వాడుకలో పెట్టినపుడు నన్ను పరిత్యజించునా? త్యాగముకొరకు వడుకుట

(2) గ్రామములలోనే తంతుకరణము సధికముగా జరుపుటకు ఉద్దేశించబడెను. ఇపుడాపని గ్రామములలోమాత్రమే విరివిగా జరుగుచున్నది. అదిగ్రామములలో యింకను అతిశయించుటకు మాత్రమే నేను సహాయమును సానుభూతిని వేడుచున్నాను. విద్యాధికుల సానుభూతినికోరుటయు నిందులకే. చిరజ్యోతియులు మున్నగు వ్యాధులవలన బాధపడుచు విద్యావహీనతవలన వానిని తొలగింపజాలకుండెదన్న గ్రామస్థులకు ఆరోగ్యసూత్రములను బోధించుటకును వానిని వారిచే ననష్టంపజేయుటకును మొదలు విద్యాధికులు వానిని గ్రహించి అనష్టించుచు గ్రామములకేగి గ్రామస్థులకు బోధించుటెటు లవసరమో అటులే యిపుడు గ్రామస్థులకు తంతుకరణవిషయమున గల అనాదరమును తొలగించుటకు విద్యాధికులు కొందరు తంతుకరణమున సభ్యునించి అనుష్ఠించుచు గ్రామస్థులకు బోధించుటవలనను, వారు వడికిన నూలుతో చేయుబడిన ఖద్దరుబట్టలను విద్యాధికులు కొని కట్టుక పోయినచో గ్రామస్థులకు ప్రాత్యాహ ముండదు గాన తంతుకరణ మెంతమాత్రమును సాగదు. కావున పట్టణానులు త్యాగముకొరకు వడికిననే గ్రామవాసులు ధనముకొరకు వడి కెదరు. ఇది అతిసులభమైనది. దానినుందు మనసు పెట్టినచో విమర్శ కవకాశమే యుండదు.

నేను అనుభవమువలననే తెలుపుచున్నాను

(3) నాకు జననమరణరహిత మగు మోక్షపదవి లభించుటకు రాట్టమే ద్వారమని నేను భావించెదను. కాని యితరులకు నేనటుల బోధించుటలేదు. స్వరాజ్యమును బడయుటకును దారిత్రయమును తొలగించుటకును రాట్టము సాధనమనియే నే నితరులకు బోధించు చున్నాను. బ్రహ్మచర్యవ్రతము ననుష్ఠింప గోరువారికి గూడ నేను రాట్టమునే నూచించెదను. ఇది అనుభవముతో గూడినమాటగాని ఆకాశపంచాంగము కాదు. గాన దీనిని తేలికగా నిరాకరింపగూడదు. ఇంద్రియ విజయమును గోరువారికి శాంతి అవసరము. మానసికమును సుద్రేకమంతయు నవిగోహలెను. రాట్టముయొక్క పరిభ్రమమును చాల నెమ్మదిగా నుండును గాన సర్వార్థవిశ్వాసముతో రాట్టమును త్రిప్పువారికి ఇంద్రియవిజయముకలుగుచునే యుండును. ఇది అనుభవసాక్షిమే. నేను రాట్టమును వదలుటలననే ఆగ్రహము నడంచగలిగితిని. చాలమంది బ్రహ్మచారులుగూడ నీడిషయమును స్థిరపరచియు న్నారు. అట్టివారందరును మార్గభరి పరిహాసించుట కులభమే గాని చివరకుమాత్ర మదిలాభించును. ఆగ్రహాతిరేకమును నితరులను తిరస్కరించువాడు ఇంద్రియముల వశపరచుకొనుటకును బహోత్సాహములను బడయుటకును ఉత్తమునుసాధనమును గోల్పోయినవాడగును. కావున ఈవ్యాసమును చదివెను యువతి యువకులందరను ఒకసారి నూలువడికి చూడవలెనని నేను కోరచును. వారు రాట్టమునంద కుర్చుని వడుక సారంభించిపిమ్మట త్వరతోనే యింద్రియోద్రేకము ప్రకాశింపజేయుటకు వారేగగింపగలుగుదురుగాని ఒకగోజున ఒకఆరగంటపు నూలువడికిన నే మాత్రమున ఆగోజున ఇంద్రియోద్రేకము మరల కలుగ నేకలుగదని నా అభిప్రాయము గాదు. ఏలనగా యింద్రియములనేగము వాయువేగమునుగూడ మించియున్నది. వానిని పూర్తిగా నడచి వేయుటకు అత్యధికముగ ఓడిమి యుండవలెను. రాట్టము త్రిప్పటవలన స్వయ్యర్థము బాగుగా వృద్ధిచేయవలెనని మాత్రమేతంతు

చెప్పగలను. చిత్త ఫలములను ప్రధానమైనవో జపమాల నేల నూచింపరాదు రాట్టము నేల నూచింపవలెనని కొంద రడుగ వచ్చును. జపమాలయందుగల సుగుణములన్నియును రాట్టమునం దుండుటయేగాక మరికొన్ని సుగుణములు హెచ్చుగా గూడ రాట్టమునందుకలవు. కందమాలములను భుజింపుదు పిమాలయన పర్యాయము గుహలలో నివసించునట్టి విరాగులకు నేను రాట్టము లను నూచించియుండలేదు. ప్రపంచమున నివసించుచు దేశసేవ చేయగోరుదు దానితోపాటు బ్రహ్మచర్యమును గూడ నశస్త్రం పగోరు నాబోటి కొట్లకొలిది నూనవులకు మాత్రమే నేను రాట్ట మును నూచించితిని.

మంగ రాష్ట్ర నాయకులకు విముక్తులను చేయుటకు నూలు వడుకవలెనని నేను చేసిన నూచననుగూడ పరిపూరించుటకుబట్టి చూడ వారిని విముక్తులను చేయుటకు ఏమాత్రమును కష్టపడుటకు దేశముల కిష్టములేదనియే స్పష్టమగుచున్నది. నిష్పంధి తులనయమున రాట్టమునగా సకలదేశప్రభుహిష్కారమే ఇదిచాలబలవంతమున క్రియయియు దీనితోసమానముగ మరొక శక్తి నిపుడు మనకు కలిగింపజాల మనియు ఈవ్యాసమునందే ముందు స్పష్టముకాగలదు. ఖడ్గధారామున కర్జును యోధులు గూడ నూలువడుకవలెనని నేను బోధించుట పిచ్చిపట్టుటవలన గాదు, జ్ఞానమువలననే ఆజ్ఞానము అత్యధికముగ అనుభవము కలన కలిగినదేగాని గ్రంథములను చదువుటవలన మాత్రమే కలిగినదికాదు.

రాజకీయవిధాన మిదితప్ప మరేదియును లేదనుటకు కారణము

(4) భారతీయులు సాల్గుకు 60 కొట్ల రూపాయల వెలగల మాంచెస్టరు బట్టలను కొననిచో బ్రిటిషువారి కెట్టిసప్తము కలుగునను ప్రశ్న అప్రస్తుతము. విదేశీబట్టలను కొనకపోవుటవలన మనదేశమున కెట్టిలాభము కలుగునను విషయముమాత్రమే ప్రస్తుతము. అందు వలన ఆ ఆరువదికొట్ల రూపాయలను భారతదేశమునందలి గ్రామములలో 60 కొట్ల గుటుంబములకు దక్కును. ఇదిమొదటి లాభము అదియంతయును వారి కదనమున నాదాయమే

యగును. దానివలన క్రొత్తపరిశ్రమ చేయునం చేర్చుదును. దానికి 60 కొట్లు మూలధన మున్నును. అది సమస్త సహకారసంఘ మగును. కొట్లకొలిదిమందికి జీవనాధారము కలుగును. కొట్ల కొలిదిమంది దేశమాతను సేవింపగలుగుదురు. ఇంట్లోగోప్పయెత్తున పనిజరిగినచో మనము మనశక్తిని బాగుగా గ్రహింపగలుగు దుము. సరిగా లెక్కలను వ్రాయుట గ్రామము లలో నివసించుట గ్రామములలో ఆరోగ్య పారిశుధ్యములను వృద్ధి నొందించుట మున్నగు నవన్నియు చేయగలుగును. ఇవన్నియు చేయవలసినగాని యీ ప్రయత్నము సఫలము కాజాలదు. ఇది యంతయును రాట్టమువలననే కలుగును. దానియం దిట్టి మహిమ కల దని గ్రహింపజాలనంతవరకును ప్రజలు దానిని పరిపూరించెదరు గాని ఆనమ్మకము కలిగినపిమ్మట మాత్రము వారు రాట్టమునకు వినములు కాకలేవ్వు.

బ్రిటిషువారు ధీమంతులు. ఉద్యోగులు వివేకమును పరుగుదనమును కలవారు అని నేనెరుగుదును గాన నే దేశీయు లందరును నూలువడుకవలె నని కోరుచున్నాను. ఏలననగా వ్రాతలలోను మాటలలోను మనము బ్రిటిషువారిని మించజాలము. మన బెదరింపులకు వారు జరియరు. వారు విమనములలో నుండి బాంబులను వర్షింతురు గాన మన బాహుబలము నిరస యోగము.

కాని ఓరిమి దీక్ష పట్టుదల నిర్మాణశక్తి మున్నగు సుగుణములు కలవారిని బ్రిటిషువారు గౌరవించెదరు. వారి వ్యాపారములలో బట్టల వ్యాపారమే మిక్కిలి గొప్ప వ్యాపారము. విదేశీబట్టలను బహిష్కారమున మనము కృతార్థులము కాగలిగినచో మనశక్తిని వారు గ్రహింపగలుగుదురు. బ్రిటిషువారు కేవలము ప్రతిష్ఠాకొరకే మనదేశమును వశపరుచు కొనియుండలేదు. కేవలము పశుబలమువలననే వశపరుచుకొని యుండలేదు. యుక్తి చమత్కారము మున్నగువానివలననే వారు ప్రభుత్వమును కొనసాగింప గలుగుచున్నారు వారి వ్యాపారము మన స్వాతంత్ర్యముపై నాధారపడుట తట్టించినపుడు వారి పరిపాలనలోగూడ నట్టి మాత్రే కలుగకలెవ్వు. ఇప్పుడు మన కట్టి స్వాతంత్ర్యము లేదు. వారి వ్యాపారమును ప్రభుత్వ

మునుగూడ నిర్బంధమువలననే జరుగుచున్నది. ఇదిమారనంతవరకు మనదావ్యము తొలగదు. ఇంతకంటే మంచిసాధనమును అంద రును చేయదగినదానిని మరెవరైన నూచించినచో రాట్టమును నేడే నేను మూలబెట్టెదను. ఇంతవరకు నా కది పొడకట్టలేదు. ఎవ్వరును నూచింపనులేదు.

దారిద్ర్యమెటుల తొలగును?

(5) ఈవిషయ మిదివరకే ద్రువపరపబడెను. ప్రతికలో ప్రకటింపబడిన ఖడ్గరులెక్కలను చూచిన తెలియగలదు. నూలువడు కుటవలన రోజుకు అగమపక్షము ఒకఅణా ఆదాయమువచ్చు నని అందరును అంగీకరించియున్నారు. రోజుకు ఒకకాశీ యైన ఆదాయములేనివారు దేశమున కొట్లకొలిది యున్నాగు ఈస్థితిలో దారిద్ర్యమును తొలగించుటకు రాట్టమే ముఖ పాధనము.

దీనివలన దేశమునకు హాని కలిగినదను వారు దానిని ద్రువపరుచుటకు బాధ్యులైయున్నారు. దీనినివలన ప్రయత్నము వ్యసయగుట కవకాశమే లేదు. ఖడ్గరుడుకాకా ములకు కొన్నిటికి నష్టము వచ్చిననేమి? ఏ వ్యాపారమునకైనను అది సహజమే. ధనము వివేకములకు పోలేదు. అశుభము మాత్రము చాల ఉపకరించినది. కొన్ని దుకాణములకు నష్టము కలిగినను చాల దుకాణములకు లాభమే కలిగినది.

ఇకర పరిశ్రమలను వదలుట

(6) నూలువడుకులకొర కితరపరిశ్రమలకు పరిత్యజింపవలెనని నే నెన్నడును తెలిపియుండలేదు. దేశమున కొట్లకొలిదిమందికి పరిలేదు. అట్టివారు లేనిచో రాట్టమునకు తావే యుండదు. గ్రామములలో చాలమందికి పరిలేదని గ్రామములకు నెట్లైనవారి కందరికిని తెలియును. పనిగలవారుగూడ తీరికవేళలో వడుకవలె ననియే నేను కోరుచున్నాను. రాట్టమువలన మరేపరిశ్రమకును నష్టము కలుగదు. అది ప్రాచుర్యము. కావుననే దానికి నేను అన్నపూర్ణ యని పేరుపెట్టితిని." (మా. క. గాంధీ-ఎంగ యండియా-27-5-26.)

మిక్కిలి మితవ్యయముతో మొటారుకారు కలిగి యుండుటకు ఒకే మార్గము

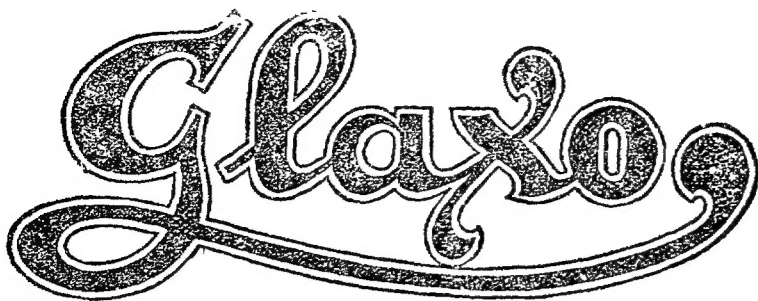
ఫోర్డును మద్రాసు, ఓక్సుకంపెనీ లిమిటెడ్., లో కొనుటయే

ఫోర్డు టూ రింగు కారు
నెల్పు స్టార్టరు లేకుండా ధర రు 2050
ఫోర్డు టూ రింగు కారు
నెల్పు స్టార్టరుతో సహా ధర రు 2300

OAKES & Co. Ltd., Madras.
Branch at TUTICORIN.

THE VITAMIN MILK FOOD.

హిందుదేశము భవిష్యత్తు.

ప్రస్తుతముగల పిల్లలచే నూనెపదార్థమును ది. మీబిడ్డలకు ఆహారమును తెలియింపు. ఇవ్వవలెను. వారు బలవంతులు గాను, బుద్ధిశాలుగను పెరుగుట మీరుచూడగలరు. వారు దేశభివృద్ధికి ప్రాణధారమైన ఆస్తిమీబుద్ధిశాలతనమునకు కీర్తి.

మీబిడ్డలకిచ్చు ఆహారమును మీరు పరీక్షించ నవసరములేదు. అనేక రకముల ఇండియాదేశపు శీతోష్ణసితికి కావలసిన మీగడ గల సరియైన ఆహారము గ్లాక్సో ఒక్కటియే. ఎప్పుడును గ్లాక్సోనే ఉపయోగింపుడు. మీరు తరువాత తల్లి తండ్రులుగా నుండినందుకు సంతోషింతురు!

ఆల్ ఫెడ్ యంగు అండు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.) (1) తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు.

ఏలూరు తాలూకాబోర్డు మీటింగు

(ఏలూరుబోర్డు తాత్కాలికపు అధ్యక్షులగు గొన్నెనిలక్ష్మీపెరుమాళ్లుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు)

గత 21 వ తేదీని ప్రచురించబడిన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో యేలూరు తాలూకాబోర్డుమీటింగువిషయమై కామిరెడ్డి అయ్యగారిమయ్య అనే పేరుతో ఒకతంజినార్ ప్రచురణచేసినాడు. అందులోని పంక్తులు చాలాముఖ్యమైనవి అయ్యుండుటచేతనున్న నేను గొన్నెనిలక్ష్మీపెరుమాళ్లు అనుమతి లేనిచే ఆక్రమముగా ప్రచురించినానని తాలూకాబోర్డు మెంబరుగారగు దేవేంద్రుడు గారు కల్పించినందున అందుల సత్యసత్యములు తెలియుటకై నేను పంక్తులు యావత్తు తెలియజేయుచున్నాను. మాతాలూకాబోర్డుకు ప్రస్తుతము నలుగురు నామినేటెడ్ మెంబర్లు మాత్రము ఉన్నాము. అందులో నేను తెంపరే ప్రసిడెంటును. ఈబోర్డు నూతనముగా తిరిగి నిర్మించబడుననిన్నీ గవర్నమెంటు వారివలన మెంబర్లు అంధగను నామినేటెడ్ చేయబడుదురు అనేవదంతిచేత చాలామంది ఆపదవులకు అగ్నివిధముల ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. లోగడ ప్రసిడెంటుగా నుండిన వియన్నపంతులుగారున్న వారికి ముఖ్యులును కక్షదారులును అయిన మ||శ్రీ కొండ సుబ్బరాజులు, నెక్కలపు వీరయ్యగార్లు తిరిగి బోర్డులో అధికారమును వహించుటకు సర్వప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. దేవేంద్రుడుగారు వారికి స్నేహితులున్న యిదివరలో వారిపార్టీవారున్న అయ్యున్నారు. 3 వ తేదీని జరిగిన మీటింగుకు నేనున్న దేవేంద్రుడుగారున్న యింకొక మెంబరుగారైన యినుగంటి శోభనాద్రిరావుగారున్న హాజరు అయ్యుంటిమి. ఆరోజున క్రమముగా జరిగిన రిజల్యూషన్లను 19 వ తేదీని మీటింగులో దేవేంద్రుడుగారు ఆక్షేపించుట ఆశ్చర్యము కలుగజేసినది. కాని 19 వ తేదీ మీటింగుకు నెక్కలపు వీరయ్యగారున్న మాగంటి అంజనేయులు గారున్న యింకొకరినంది కొండ సుబ్బరాజుగారి స్నేహితులున్న హాజరుఅయ్యుండిరి. మండువేసంగి దినములలో మధ్యాహ్నము 3 ఘంటలవేళ యీగ్రామములో ప్రచురించబడు సత్యాగ్రహ పత్రికాధిపతిగారుకూడా తీసికొని రాబడిరి. లేటు ప్రసిడెంటు వియన్నపంతులుగారున్న కొండ సుబ్బరాజుగారున్న మీటింగుకు హాజరు కాకపోయినను యీగ్రామమువచ్చి యున్నట్లు తెలియవచ్చినది. తాలూకాబోర్డు సభ్యులలోగల గులు అయిన పాడేగమాస్తా శానిటరీ యిన్స్పెక్టరు, యెగ్గి మ్యూజిపు ఆఫీసుగారుగల గొన్నెని కారణములచేత లోగడ ప్రసిడెంటుగారియందును వారిపార్టీయందును అభిమానము. ఈ

ఉద్యోగస్థులకు లోగడప్రసిడెంటు వియన్నపంతులుగారి హయాములో జీతములు అత్యధికముగా ప్రమోషన్ అయ్యుండుటచేత అతీతములు తగ్గించివేయుదునని యీవుద్యోగస్థులకు అనుమానముగానున్నది. దేవేంద్రుడుగారి ఆక్షేపణ యీవుద్యోగస్థులయొక్కయు లోగడమెంబర్లయొక్కయు నుట్టువల్ల జరిగినదని నాఅభిప్రాయము. 19 వ తేదీని మీటింగుసమయముందు శోభనాద్రిరావుగారు హాజరుకానందున దేవేంద్రుడుగారు వేసిన ఆపవాదకు నేను ఒక్కడనే జవాబుచెప్పటకు వీలుఅయినది కాని మా ఉభయలవాదములు సత్యసత్యములు తెలిసికొనుటకు మధ్యన ర్తిగారి సంజాయిషీ లేకపోయినది. దేవేంద్రుడుగారు నాపైన తెచ్చిన ఆపవాదలకు నాఒక్కనిమాట తగిన బలముఉండకపోవచ్చును. అందువిషయమైనత్యాసత్యనిజానిజములు నేను విస్తరించి ప్రస్తుతము వ్రాయనవసరములేదు. కాని యినుగంటి శోభనాద్రిరావుగారు 3 వ తేదీ మీటింగులో హాజరు అయ్యున్నందున ఆయన బోర్డుఅఫీసులో స్వదస్తూరిని దాఖలు చేసిన స్టేటుమెంటునకలు యందుతో జతపర్చడమైనది. దేవేంద్రుడుగారిని ఆయనను ఉభయలను యెరిగినవారు వారిలో యెవరిమాట నమ్ముతగినదిసంగతి గందర్భములనుబట్టి యూహించవచ్చును. ఇంతకంటే ఆరిషయమై నేను వ్రాయనవసరములేదు. మహారాష్ట్ర ఏలూరు తాలూకాబోర్డు తెంపరేప్రసిడెంటుగారికి— ఏలూరు తాలూకాబోర్డుమెంబరు ఇనుగంటి శోభనాద్రిరావుగారు తెలియజేయునది యేమనగా, మెద్రాసు డెయిలీ స్టర్టర్స్ ది 21-5-26 పత్రికలో యేలూరు తాలూకాబోర్డునుగించి కామిరెడ్డి అయ్యగారిమయ్య గారు పంపిన టెలిగ్రామును చదివినాను. మేనెల 3 తేదీని జరిగిన మీటింగు రిజల్యూషన్లలో 14 లగాయు 18 వరకు మీటింగులో పెట్టలేదనిన్నీ, మెంబర్లకు తెలియకుండా మేము మీటింగునుండి వెళ్లిపోయినతరువాత ప్రసిడెంటుగారు ఆరిజల్యూషన్లను అక్రమముగా వ్రాయించినారనియు మ|| దేవేంద్రుడుగారు యీనెల 19 వ తేదీని జరిగిన మీటింగులో ఆక్షేప్ట్ చేసినట్లు చదివినాను. ఈసంగతి ఆంధ్రప్రదేశ్ లోకూడా ప్రచురణ అయ్యియున్నది. దేవేంద్రుడుగారు అటువంటి ఆక్షేపణచేసినందుకు నాకు చాలా విచారముగానున్నది. 3 వ తేదీన మీటింగులో నేనున్న దేవేంద్రుడుగారున్న హాజరు అయ్యున్నాము. మీటింగుబుక్కులో ప్రధమములో వ్రాసిన సత్యము అయిపోయిన తరువాతను ప్రసిడెంటుగారు గొన్నెని స్టేటుమెంటుకూడా ప్యానుచేయవలసి యుంటుందనిన్నీ అవిషయములు వ్రాయించెదమనిన్నీ, అంతవరకు మమ్ముఉండవలసినదనిన్నీ కోరినారు. అది యేమిటి అని అడిగినాము. వాటిని అన్నింటిని చదివివినిపించినారు. పెదపాడు టీచర్లకు యిచ్చు

కట్టువిషయమై చర్చకూడా వచ్చినది. అద్దవస్తుందిగనుక కట్టుట మంచిదేయని అంగీకరించినాము. పంచములకు నూతివిషయమై కూడా అంగీకరించినాము. ఇది అవసరమైనపని గనుక యిందు సాము ఇంకొకపనినుండి మార్చుకూడా ప్రత్యేకముగా అంగీకరించినాము. శనివారేట్లు కల్వర్తు విషయములకూడా అంగీకరించినాము. గొన్నెనిపనులకు స్పెషల్ లేట్లు కావలెనని ప్రసిడెంటుగారు కోరియున్నారు. అందుకు వారు వ్రాసిన మిమోవిషయమై తెలియజేసియుండిరి. ఆఫీసుఉపయోగంనిమిత్తం తెలిసింగు ఇన్స్పెక్టర్ మెంటు కావలెనని కోరినారు. అందువిషయమై ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసుగారిని మేము అడుగగా ఆయన తప్పక కావలెనని చెప్పినారు. ఈవిధముగా విషయములు అన్నియును మాకు వరుసగా ప్రసిడెంటుగారు చెప్పతూయుండుగా వాటిని ఎజెండాబుక్కులో శానిటరీ యిన్స్పెక్టరుగారు వ్రాస్తూయుండిరి. మాచర్ల పూర్తి ఆయ్యోసరికి ఆఖరు రెండు మాడు అంశములకుప్ప తెలియ్యా అన్నియు మాసవత్తనుంధే వ్రాయబడినట్లు జ్ఞాపకము. అప్పటికి ఘనూరు 3 ఘంటలు ఆయినందున అంశములన్నియు వ్రాయుట పూర్తిఅగువరకు మేము ఉండనక్కరలేదనిన్నీ మేము అన్నింటికి అంగీకరించి తిమి గనుక వ్రాతపూర్తిచేయించి చేసినట్లు వ్రాసుకోమని ప్రసిడెంటుగారితోచెప్పి వారి అనుమతిపైనే వెళ్లిపోయానాము. అప్పుడు దేవేంద్రుడుగారున్న అంగీకరించి యిప్పుడు యెందుకు యీవిధముగా వాదించుచున్నారో తెలియదు. ప్రసిడెంటుగారు చేసినచర్చలో ఆక్రమము ఏమీలేదని రూఢిగా చెప్పగలను. దేవేంద్రుడుగారు వ్రాతములముగా అక్షేప్ట్ దాఖలు చేసినట్లు తెలియవచ్చినందున నేనుకూడ నాకు తెలిసినసంగతిని స్వయముగా నెరిగిన యంశములను వ్రాతములముగా తెలియజేయుచున్నాను.

యినుగంటి శోభనాద్రిరావుగారు
శ్రీమహాత్మా మలయాళ వాల్మీకి మరము
కొండమాచుపల్లెలో అక్షయ సంవత్సరం జ్యేష్ఠ మాసమునుండి ప్రారంభము

1 ఇప్పటి ప్రతి పున్నమనాటి రాత్రియు జాగరణ దినములయందును, సత్య, జ్ఞాన, ధర్మోద్ధారకులకు శ్రీమహాత్మా గాంధీ, శ్రీతిరుపతి మలయాళస్వామి, ఆంధ్ర వాల్మీకి బ్రహ్మ శ్రీ వావిలికొలను ముప్పారావుగార్లు దివ్య గంధములనుండి కర్పయోగ, జ్ఞానయోగ, భక్తియోగముల వివరించు ముఖ్యభాగముల చదివి, యుపన్యసించి శక్తి కొలిచి బోధింపబడును. మోక్షము సాధించ గోరు సాధువుల కిది రాజబాటగా నుండును. భజనలు జరుగును. జాగరణ దినములలో నాటకము వేయబడును. రామాయణము పురాణము చెప్పబడును. వినుటకై వచ్చు భక్తులనును, అతిథి అభ్యాగతులకును రాత్రి భోజనము ఉచితముగా యేర్పాటు చేయబడును. వచ్చువారు పగలు 4 గంటలకు రావలెను. నీచాహారములకు మత్తుపదార్థములును యీష్టమున నిషేధింపబడినవి.

విరాళములు
మహావిర్యాణమునకుగాను నూమిడిచెట్లలో సహా కుంటలో చేను శ్రీ సాయం వెంకటసుబ్బయ్యగారును పట్టాభిచేసినవీడును శ్రీనూమిడి యల్లారెడ్డి, శ్రీమల్లు పెంచోరెడ్డి, శ్రీబుడిగి సోమిరెడ్డి, శ్రీబుడిగి పెంచోరెడ్డిగార్లున్న ధర్మార్థముగా యొసంగి యున్నారు. శ్రీచనమల నరసారెడ్డిగారు నెల 1-కి అర్ధరూపాయచొప్పున ఖర్చులకిచ్చెదమని వాగ్దానముచేసిరి. గ్రంథాలయమున కై శ్రీసద్గురు మలయాళస్వామిగారు రకమున కొక్కటివంతకున తమగంధములన్నియు నొసంగియున్నారు. భక్తుల స్నాన పానములకై బావి సరిచేయించబడును. 2 కొట్టుములు వేయించబడును. రాటములు పెట్టించి నూలువడికి నూహాత్మక కంపబడును. 10 మంది బీదబాలురకు ఉచితముగ విద్యనేర్చుచు పలకలు పుస్తకము లివ్వబడును. పత్రికలు తెప్పింపబడును. ఈపాతకార్యములు ముఖ్యముగా ధనధాన్యములమీద నాధారపడియున్నవి గావున “సహోపకారార్థమిదంశరీర” మృత్యు పవిత్రవాక్యము ననుసరించు మహానుభావు లందరను శక్తివంచన లేక కార్యదర్శి పేర సహాయముజేయుచు సత్కలక్షేపములకు తప్పక దయచేయుమందురని ప్రార్థించుచున్నారము. నూమిడి యల్లారెడ్డి అధ్యక్షుడు. నూమిళ్ల లింగప్పగారి పెదపిచ్చయ్యరెడ్డి ఉపాధ్యక్షుడు. సాయం పాపయ్య సహాయకార్యదర్శి. సాయం వరదాను కార్యదర్శి. శ్రీ మహాత్మా మలయాళ వాల్మీకి మరము కొండమాచుపల్లె, మాధవరంపాళ్లు, కడపజిల్లా

ఆత్మతనయరక్షణార్థము దూషింపగూడదా?

13 సం. బాలిక 40 సం. వానికి ప్రణయలేఖలను
వ్రాయునా?

జంబాయి, జూన్ 2:— ఒకని బాలికనుండి తప్పించు
టకు ఆత్మతనయ రక్షణార్థము దూషణవాక్యములను పలుకగూ
డదా యనువిషయము నేడొక రివిజు దరఖాస్తును విచారించు
4 శ్రమ జంబాయి హైకోర్టులో జస్టిసు మల్లంకర్ గారి
యెదుట చర్చింపబడెను. పిటిషనరు ముద్దాయియొక్క కుమ
ార్త 13 సం. చిన్నదానిని వివాహమాడవలెనను. ఆచిన్నదాని
వద్దనుండి ఆయనకు ప్రణయలేఖలు వచ్చుచుండెను. ముద్దాయి
అనగా చిన్నదానితండ్రి జోక్యముకలిగించుకొని వానినడత మం
చిది కాదనువార్తలను వ్యాపింపజేసెను. దానినిపై పిటిషనరు
తన కుమారుడు అభివరై అహమ్మదునగరు జిల్లా ట్రాఫిక్
మాజిస్ట్రేటుకు ముద్దాయిని ప్రాసీక్యూటు చేయుటకు అనుష్ఠా
నించుననెనని వ్రాసెను. సమాధాన విషయములో ఫిర్యాది
నడత మంచికాదనియు నతడు సర్వీసులో నుండుటకు తగ
డనియు చిన్నదానితండ్రి వ్రాసెను. డి. టి. యన్. ఆ సమా
ధానముపై దానిని డిస్మిస్ చేసెను. ఫిర్యాది ముద్దాయిపై
మాననష్టముకొంద జిల్లా మేజిస్ట్రేటునెదుట దావా తెచ్చె
ను తనకుమార్తెను ప్రణయలేఖలను వ్రాయుచుండుటచేత
ఆతని దుష్ప్రవర్తననుండి తనకుమార్తెను రక్షించుటకై ముద్దాయి
అట్టి మాననష్టకరము లగు మాటల ను పయోగించె
ననియు వి. పి. సి. 499 సెక్షను 9 వ వివరములను ప్రకా
రము ఆత డట్లు చేయవచ్చుననియు మేజిస్ట్రేటు చెప్పెను
ఫిర్యాది హైకోర్టుకు రివిజు దరఖాస్తు చేసెను చిన్నదా
ని వానికి జాబుల వ్రాసెననియు కావున అట్లు ఫిర్యాదిని దూషిం
చుటకు ముద్దాయికి అవకాశము లేదనియు ఫిర్యాదితరపున వాదించి
పబడెను. న్యాయమూర్తి దరఖాస్తును త్రోసివేయుచు అటువంటి
ప్రణయలేఖలను వ్రాయుటలో 13 సంవత్సరముల బాలికలు
గాక 40 సంవత్సరముల నుగవాడే నుండు వ్రాసెదననియు
నీకను వైని జెప్పిన వివరములలోనికి చూడ వచ్చుననియు
చెప్పెను. అ. ప్రె.

కలకత్తా అల్లరి కేసు

కలకత్తా, జూన్ 2:— మొన్న కలకత్తాలో జరిగిన అల్ల
రులలో దొమ్మి జరిపి లూటీ చేసినవారి కేసు తేలకునైనను
మరి 12 గురు మహమ్మదీయులైనను తేలిన కేసు విచారణ
హైకోర్టు సెషన్సులో జస్టిసు గిగర్ గారి యెదుటను జూరీ
యెదుటను పూర్తియయ్యెను మొదటి సారి అల్లరులు జరిగిన
మరునాడు ముద్దాయియు తదితరులును ఒక హిందూ షాపులో
ప్రవేశించి గుడ్డలను లూటీ చేసిరి పోయిన పరకలలో కొన్ని
ముద్దాయిలయింట్ల దొరకను జూరీపాత్రకగ్రీవముగా నిర్దగ
ముద్దాయిలు నిర్దోషులనియు, ముగ్గురు దొమ్మిచేయుటలోను
తదితరులు దొంగసొమ్మును దగ్గర నుంచుకొనుటలోను దోషుల
నియు చెప్పిరి న్యాయమూర్తి ఆయిద్దరిని విడుదలచేసెను.

(అ. ప్రె.)

కొంప లంటించుట

ప్రమాదములు చేయలేదని కోపము

కలకత్తా, జూన్ 2:— కొంప లంటించుట దొంగతనము
మొదలగు నేరములకంటె దురాచారము సలుపింజనలో అభీషరు
కోర్టులో శిక్షకరమరఫరాను పారెన్ చంద్రభాగ్యు అనువావా
పరావారిద్దరు విచారించబడుచుండిరి. 1924 డిసెంబరులో
కొందరు విద్యార్థులను ప్రమాదములు చేయవలెననియు లేకున్న
దానిభావమును తప్పుక అనుభవింపవలసి యుండుననియు వావా
పరావారిద్దరు హెచ్చుమాటలను రెండు ఆకాశరాముని బా
లలవచ్చెను ఒక రాత్రివేళ క్రిస్మసు రోజులలో శిక్షకరను
లిరువురును మూడు ఆవరణలో ప్రవేశించి పూజయింట్లు కో-ఆప
రేటివు స్టోరులకు సంబంధించిన సరకులను కొన్నింటిని మూల
లికార్డులను బయటికి తీసి త్రొక్కినట్లు అల్లారాలగునిప్పు
టిండిరి తరువాత ఎప్పుడో త్రొక్కిన రిపేరు చేయు చుండగా
ఇంటి మేస్త్రీ అచ్చట నచ్చిపడియుండెను. ఒక అప్రమరు
అదొకవిధాన దొంగసొమ్ము కొంత ఒక ముద్దాయియింట్ల దొరకను.
మూల కమిటీ వ్రేసిదెంట్లు హెచ్చుమాటలను మరికొందరు
సాక్షులు విచారించబడినవిషయముల కేసు వాయిదా వేయబడెను.

(అ. ప్రె.)

బొంబాయి లేఖ (స్వకీయ విలేఖరి)

తెలిఫోను అల్లరి

దుర్భాగ్యులకు ప్రవాసాస్థులకు నిర్మించిన తెలి
ఫోను వారిచేతులకు తా వేసెడి. బొంబాయి నగరమున
ఈ మధ్యను వరుసగా తెలిఫోను పైన జరుగుచున్న అల్లరులు
మరిమారిపోవుచున్నవి. ఈ మధ్య రెండు కేసులలో మాత్రము
దొంగపట్టుబడెను ఆటోమేటికు యంత్రములను తెలిఫో
నులో ఉపయోగించుటచే తామే నుట్టాడినను బట్టుబడెను
నితోచి దుర్భాగ్యులు తమచిత్తమునన్నిట్లు తెలిఫోనును ఉప
యోగించుచున్నారు. నుమరు 4 నెలలక్రిందట ఒకపార్టీ స్త్రీ
ని అనేక పర్యాయములు తెలిఫోనులో పిలిచి దుర్భాగ్యులతో
అల్లరి చేసిన ఒక పార్టీ మునుముడు పట్టుబడిన తరువాత ఈ
అల్లరులు తగ్గునని తలచిరి. కాని అట్లుగాక ఈ పర్యాయము
వారిను హెచ్చు అభీషులలోనివాడే అల్లరిచేయ నారంభించెను.
మిస్ న వా జి బాయి ప్రేం జి అను, ఒక పార్టీ స్త్రీ
తా రు జే ఫు లో ని వ సిం చు చుండెను. ఆమెపేర
తెలిఫోను గలదు. ఈపంగలి హెచ్చువారిను అభీషులలోని గుమా
స్తా హిందువుడొకడు ఆమెను ప్రతిదినము తెలిఫోనులో పిలిచి
పెండ్లిపంబంధపు మాటలు మాటలాడుచు ఒకప్పుడు దుర్భాగ్య
లాడుచుండెను. ఆమెను విరళముచుచు ఆమెనివనించు మేడ
లోని మిక్సరుతో చెప్పెను. ఆతడు తెలిఫోనుకంపెనీ మేనే
జరుగారికి వ్రాసిరి. వారు సమయము గైకొని ఆసమయము
నకు జాగ్రత్తగా చూచెదమని చెప్పిరి. యథాప్రకార ముకొంటే
వాడు రాత్రి 7 గంటల సమయమున ఆమెను పిలిచెను. ఎచ్చట
నుండి ఆమెను పిలిచినది కంపెనీవారు కనుగొనిరి ఆమె వానిని
పట్టుకొన నుద్దేశించి వానిని రాత్రి 11 గంటల సమయమున ఆ
మె యింటికి రమ్మని తాను బయట నిలబడి విననకర్రతో వి
గురుకొనినచో ఇంటిలోనికి రమ్మని చెప్పగా, ఆతడు అట్లే
వచ్చెను. వెంటనే ఆసమయమున ఆతనిని పట్టి అరెస్టుచేసిరి. ఆ
తడు పోలీసు స్టేషనునుండి పిలిచినపంగలి తెలిఫోని వారిను
కమిషనరుగారు వానిని పసినుండి తీసివేసిరి. మిస్ న వా జి
బాయిగారు కేసుపెట్టెదరని తెలియుచున్నది.

దినపత్రికలు

స్వాతంత్ర్యము హెచ్చైనకొలది స్వతంత్రపత్రికలు
బయట వెడలుచున్నవి. దేశక్షేమమునగాని జాతిక్షేమ
మునగాని పెంపొందించుటకొరకై యాపత్రికలు పాటుపడిన
బాగుండెడిది అట్లుగాక ద్వైపభూరితమై యున్నంతకాలము
పత్రికలు చిరకాలము జీవిండుట కల్గ. ఇచ్చట మొదట ఇండి
యన్ డెయిలీ మెయిలుపత్రిక ప్రారంభించుటకు పూర్వము
ఈపత్రికాభావము లగు పెటిటుగారికిన్ని టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండి
యా పత్రికావారికిని వివిధములు లుండెనోగాని ఈక్రాంత
పత్రిక బయటవెడలిన తరువాత టైమ్స్ పత్రికవారు వారిపై
టయిమ్ము ఆఫ్ ఇండియాచందా సంవత్సరమువరకు తగ్గించిన
గాని పత్రిక నిలువదని భయము పుట్టుటయు, 2 (రెండు)
అణల పత్రికను 1 అణాచేయుటయు అందరకు తెలిసియున్న
విషయమే. అదియు గాక ఈ విని నిం గు న్యాయ
వారు వారిపత్రికను ఆపుచేసెదరేమోయని వదంతుల బయట
వెడలెను. కాని ఒకటిరెండుసంవత్సరముల నష్టమునకంగీకరించి
యథావిధిగా నెక్వియిండిరి ఇంతవరకుమాత్రము రెండుప
త్రికలు నిలిచియున్నవి. కాని ముందున్నది యెట్లుండునో చెప్ప
కాలరు ఇండియన్ డెయిలీమేలు పత్రిక సంపాదకులగ నున్న
హోల్ సింజరుగారు “మార్నింగ్ పోస్టు”ను పెట్టనిక్వియించిపత్రి
కలలో ప్రచురించుచున్నారు. బొంబాయి క్రానికలునుండి నెడ
లిసచ్చిన హార్మిక్ గారు ఇండియన్ డెయిలీ, హెరాల్డు పత్రి
కను నడుపుచున్నారు. షేర్లు చాలవరకు పూర్తియైనవి. అందు
చే ఇప్పటికిటిలో బొంబాయి క్రానికల్ పత్రికయే ఉండు
నది, హార్మిక్ గారు హెరాల్డు ఆగునది, ఇండియన్ డెయిలీ
మేలు పోవునది, హోల్ సింజరుగారి మార్నింగ్ పోస్టు జీవించు
నది చెప్పలేకయున్నారు. బొంబాయిలో నిజముగ ఒకజాతీయ
ఇంగ్లీషుపత్రిక ఒక ఆంగ్లపత్రికపత్రికకంటె హెచ్చు నిలువజా
లవు. కాని దేశక్షేమముకొరకే ఈ క్రాంతపత్రికలు పాటుపడి
నచో పిటిస్థితి వేరుగనుండునని చెప్పనక్కరలేదు

నేత్రాంజనము

డబ్బీ 1-కి రూ 0+4-0

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము

వ చ న ము

2902

ఎట్లన:- భారత: పశ్చిమో వేద: అన్నట్లు
ఇదియు వేద ము నుట జగద్విదితము. వేదము
మాత్రమే కాదు. వేదవేదాంతములకంటె సధిక
మైనది. ఇది యన్నింటిసారము. సకలశాస్త్ర సర్వ
స్వము. రాజోత్తముల యుద్ధాత్మచరిత్రములును,
మహర్షుల మహాత్మ్యవిశేషములును, కృష్ణుని పరమ
సౌలభ్యవైభవములును నిందుఁ గలవు. ఇంతే కాక
యిందు వర్ణాశ్రమ ధర్మములును స్రవ్యత్తి నివృత్తి
ధర్మములును, స్వామిభృత్య ధర్మములును, ఆ
ధర్మములును, అన్నియు నిందుఁ గలవు.

ఈ మహాభారతము పెద్ద గ్రంథ మగుటను
బట్టి మధ్యను విష్ణుములు సంభవింపకుండుటకై
ఆది సభాపర్వములు పూర్తికాగానే, శాంతిపర్వ
మును ప్రారంభించి అచ్చు వేయుచున్నారము.
ఒక్కొక్కప్రతియు చక్కని కాగితములపై
అచ్చుత్తించి అతిసుందరములైన పటములుచేర్చి
చక్కని కాలికో బైండు చేయబడి యున్నది.

Vol. I	ఆదిపర్వము	రూ. 14 0
Vol. II	"	" 14 0
Vol. III	" సంభూతము	" 18 0
Vol. IV	సభాపర్వము	" 18 0
Vol. XXI	శాంతిపర్వము ప్రథమభాగము	14 0
Vol. XXII	" ద్వితీయభాగము	16 0
Vol. XXIII	" తృతీయభాగము	14 0
Vol. XXIV	" చతుర్థభాగము	12 0
Vol. XXV	" పంచమభాగము	12 0

వలయువారు:— ఆర్ వేంకటేశ్వర అండు కో.,
లోన్ స్క్వేర్ మద్రాసు, అని వ్రాసి తెప్పించుకొన
వలయును

WANTED.

A Graduate with distinction in Inter in
Natural Science Chemistry & Physics to take up
these subjects for Cambridge Senior Oxford
Senior, Madras Matric & Inter from June 10, 1921
A Bombay B. Com to handle American B. Com
from July 10.

Apply:—

Anglo-American Universities,
College, No 2, Kenet Lane,
Opposite Egmore Railway Station, Madras.

కౌను థియేటరు 2253

5-5-26 శనివారమునుండి 8-5-26 మంగళవారమువరకు
ప్రదీపము 2 ప్రదర్శనములు సాయంత్రము 6 గంట 15 ని,
రాత్రి 9 గంట 30 ని. ప్రతి శని, ఆదివారములందు వ్యభిక్తము
8 గంట 15 ని ప్రత్యేక మాటినీ గలదు

మ ద న్ థి యే ట రు వా రిచే

విక్రీలి అమానుమెనట్టియ: 10 పెద్ద రిల్లు గలిగి
నట్టియు, మానవప్రేమ యొకను యెవరియందు పూర్తిగా
నశించలేదో అట్టి వారికి అంతము చేయబడిన

“ఇన్ రి లేక క్రిస్టుజీవితము”

ప్రదర్శించబడును

మానవులకు సంబంధించిన ఫిల్ము—నిజమైన దిగ్విజయము—అద్భుతమైన డి.హాగలది—శిలువపై ప్రాణ మర్పించు
విషాదాంతము గల కథ.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రు. 3-0-0
ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2. భన్మత్రాశిక రు. 1.
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046
ప్రిన్సిపాల్ అండు, నీనియర్ డాక్టరు, రెజిస్టర్.

ప్రత్యేక ఓడ రాష్ట్రము

గంజాముజిల్లా విభజనదుర్లభము

ప్రభుత్వమువారికిగల యిబ్బందులు

ఉడకమండలము, జూన్ 4:-వంగ ముగ్య చెన్నరాష్ట్రములలో ఓడభావ వాడుకలోగల స్థలములన్నింటిని గలపి ప్రత్యేకముగ నొక ఓడ రాష్ట్రమేర్పరుచవలెనని గంజాము జిల్లాలోని ఓడ్రులు ఆందోళన సలిపిరి. ఫిరీపుడన్ సంఘమువారు విచారించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి నివేదికనంపిరి. ఈ విషయమున ముందేమి మార్పుజేయుటకును ప్రభుత్వమువారికి కష్టముగ దొరుకుచున్నది.

ఇతర రాష్ట్రములలో ఓడ ప్రాంతములన్నియు యేకమగుటకంగీకరించునని భావించుచు స్థానికప్రభుత్వమువారిని సంప్రదించి యుండిరి. ఈసమ్యేళన కొక గొప్ప ప్రతిబంధకము గోచరించుచున్నది. ఇతర గూర్వలసియుండిన స్థలములలో తెలుగు వారెక్కువమంది గలరు. అందుచే ఇండియా దొరతనమువారు సంకోచించుచున్నారు. గంజాము జిల్లాలో నున్న జమిందారులను గూడ వేరు చేయుటకు వారిష్టపడుచున్నారు. వంగరాష్ట్రములోని భాగమును వదలుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యిష్టపడునట్లు లేదు. అట్లే మధ్యరాష్ట్రములలో గూడ తప్ప మిగిలిన భాగమును వదలుట కియ్యకొనకున్నారు.

విశాఖపట్నంలోని ప్రతిబంధకములు

చెన్నరాష్ట్రములో విశాఖపట్నం ఏజన్సీయందు ఎక్కువ భాగము జయపూరు మహారాజాగారిచేయున్నది. కావున నారంగ పూరు జయపూరు ఆయి పూరు కోరాపుట్టి, మన్యము మార్పుటకు వీలులేదు. విశాఖపట్నం జిల్లాలో యితరభాగములు విశాఖపట్నం ప్రభుత్వము క్రిందనున్నవి. కావున ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రెంతమాత్రము మార్పునకంగీకరింపరు. వినకటకు, రాయగంజి, గణపూరు తాలూకాలు గూడ జయపూరు సంస్థానములోనివే. వాటిని వేరుజేసినచో పరిపాలన కిబ్బందికలుగును.

గంజాముజిల్లాలో ప్రతికూలపరిస్థితులు

ఇంక గంజాముజిల్లాలో గాంచిన శ్రీకాకుళం డివిజను విడిచిపెట్టవలసియున్నది. గుమ్మారనందు ఎక్కువ ఓడ్రులు గలరు. కాని పరాకిమిడి టెక్కలి సోంపేట తాలూకాలో నూటికి 10 నుండి 20 వరకుమాత్రమే ఓడ్రులుగలరు. 80 లేక 90 మంది తెలుగువారు గలరు. ఈ తాలూకాల ప్రజలు ఓడ్ర సమ్యేళనకు ప్రతికూలముగ నున్నారు. జమిందారులు వేరుపడుట కియ్యకొనరు. వారిని విడిచిపెట్టవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయపడుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

బరంపురం, ఛత్రపురం తాలూకాలో తెలుగు ఓడ్రుల సంఖ్య 2, 3 చొప్పున గలదు. జిల్లాలో యీ రెండు తాలూకాలే విజ్ఞాన వ్యాపారవిషయములందగ్రస్థానమువహించునవి. ఎక్కువభాగము తెలుగువారిచే యున్నది. ఇందులో ఏమి మార్పుజేసినను అన్యాయమే యగును. గంజాము మన్న ప్రాంతములందు ఓడ్రులసంఖ్య యాడవంతుగ నున్నది. మిగిలినవారు కోడుజాతులవారు. మన్యప్రాంతము గుంసూరు, ఛత్రపుర తాలూకాలలోగలపి ఒక డివిజనుగ, నేర్పరచి లీవర్డు ఒరిస్సారాష్ట్రముక్రింద చేర్చవలెనని మూచన గలదు. మన్యపునందు జూచినచో యీ భాగము చాల పెద్దదిగ నగుపడును. నూచింపబడిన నూతనజిల్లాయందు మన్యప్రాంతములే 2/3 వంతు నాక్రమించును. ఎక్సెన్సీ ప్రాంతములు చేరును. అచ్చటి భూములను ప్రజలను అభివృద్ధి పరుచుటకు ప్రతియేడు చాల ధనము వెచ్చింపవలసియుండును. పరిపాలనావ్యయము తగ్గిదికముగ నుండును. రాబడి మాత్రము చాలకుండును, క్రొత్త పన్నుల విధింపవలసివచ్చును. తెలుగువారు ఆందోళన చేయుచుందురు, ఓడ్రులకు ప్రస్తుతపు యిబ్బందులు యిదివఱకున్నంత యెక్కువగ నుండక పోవచ్చును.

ఈవిషయమును స్థానిక ప్రభుత్వమువారు విచారించి నిశ్చయించుటకు పూర్వము ప్రజలను సంప్రదించెదరని తెలియుచున్నది. (డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్)

టర్కి డెలిగేట్లు

బొంబాయి, జూన్ 5:-టర్కి డెలిగేట్లు మెక్కాచేరి నట్లు భిలాఫత్ పత్రిక వారికి రూఢివాన్లో తెలిసినది మిగతా మహమ్మద్ ఖాన్ మీరాట్, అబువాసమాద్ ఖాన్ అనుఆఫ్ఫను డెలిగేట్లుగూడపోవుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

శ్రీ మీర్జాపురం జమిందారుగారి గౌరవము

“జమిందారుగారి జయమగుకాక అను ఆర్చివీకివేయుట”

“శ్రీ మీర్జాపురం జమిందారుగారికి అవనిగడ్డలో జరిగిన గౌరవము అను కీర్తిక్రింద రాబోవు ఎన్నికలలో శ్రీరాజావారు జయమొందెదరుగాక” అని ఒక ఆర్చివిద పోయబడినట్లుగా, అవనిగడ్డలోనున్న జిల్లాబోర్డు ప్రాంగులుపాద్యాస్థులతో లేటి సుందరరామయ్యగారు 2-5-26 తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో ప్రాసినారు. ఆసభలోజన సేను అవనిగడ్డలో వున్నాను. ఆఆర్చివిదగూర్చి సేను రాజాగారిని అహ్వానించినవారిలోనొకరగు గిల్లపూడి వెంకటచలపతిరావుగారిని ప్రశ్నించినాను. అది హెచ్చాస్థురుగారు సొంతముగా కటుకొన్నట్లును, ఆవిషయములో హెచ్చాస్థురుగారిని తమ అందునుగూర్చిండినట్లునూ, అట్టిఆర్చి, ఆహ్వానసంఘమువారి అనుమతిలేకయే హైస్కూలు ప్రయ్యజ్ఞి డిప్రీబ్యూర్న్మన్ సందర్శమున కట్టబడినదనియు చెప్పినారు. ఆచలపతిరావుగారే గద్దె నారయ్యగారు కూడ యీసందర్భములో హెచ్చాస్థురుగారిని అడిగినట్లు చెప్పినారు. వేములపల్లి వెంకటగోపాలరావుగారు మాడా ఆవిషయములో హెచ్చాస్థురుగారిని గట్టిగా అడుగగా హెచ్చాస్థురుగారు సేను సొంతముగా కటుకొన్నాను తమించండి అన్నారట గోపాలరావు గారు స్వంతముగా ఆయితే యియిట్లొకటొక పదివర్షముమీద ఎందుకుకట్టినారు అని ప్రశ్నించినారట. ఈవిషయములు సదరుగోపాలరావుగారు స్వయముగా వాపోచెప్పినారు. శ్రీరాజాగారికి చదివిన అడ్రసులో గాని రాజాగారి ప్రత్యుత్తరములో గాని కాననసభయెన్నికలమార్చిన ముచ్చటయే లేదు. అట్టిచో హెచ్చాస్థురుగారు సొంతముగా అట్టిఆర్చి కట్టించడమే కాకుండా పైగా పత్రికకువ్రాయడం ఆశ్చర్యముగా తోచుచున్నది. మఱియొకమాట. భేదాభిప్రాయములకు కారణమయిన ఆఆర్చిని హెచ్చాస్థురుగారు పుడయానే పీకివేయించి యింటికితీసికొనివెళ్లినారు. అన్నిఆర్చిలు ఆలాగేవున్నవి. ఈసభనుగూర్చి ముందు యింకావివరాలువ్రాస్తాను.

కొడాలి ఆంజనేయులు.

దివితాలూకా వోట్లసంఘ కార్యదర్శి.

శ్రీ నందాశ్రమము-బందరు

నిమ్మజాతివిద్యార్థులకు సదుపాయము

ఇయ్యది గతసంవత్సరముననే బందరులో నేర్పరపబడినది. ఇది నిమ్మజాతి విద్యార్థుల వసతిగృహము. దీనికి శ్రీయంత వేమూరి రాంజీరావుగారు వసరరి నూపర్చెంటుగా నున్నారు. చెన్నపురిదొరతనమువారే యీ ఆశ్రమము నేర్పాటుచేసి ధనమొసంగి పోషించుచున్నారు. 1926 జూనునండి మరల నొకసంవత్సరము దీనిని సాగించుటకు ధనము మంజూరు చేయబడినది. ఈ వసతిగృహమున 50 మంది విద్యార్థులకుమాత్రమే తావుకలదు. మూడవపూరమువరకును విద్యార్థులు స్కూలుజీతముల నియ్యనక్రలేదు. నాల్గవపూరముమొదలు ధనము జీతమునివ్వవలసియుండును. ఈ వసతిగృహమున చేరదలచిన నిమ్మజాతి విద్యార్థులు యీ(జూన్)నెల 15 వ తేదీలోగావసరరి నూపర్చెంటుకు దరఖాస్తులనుపంపవలెను. వయసు, తరగతి, కులము, మతము, స్థితిగతులుమున్నగువివరములనందు తెలుపవలెను. 1 జిల్లా లేబరు ఆఫీసరు, 2 లేబరుకో ఆఫీసువు యినిస్పెక్టరు, గ్రామముననలులు 4 శాసనసంఘసభ్యులు, 5 నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘములు వీనిలో నెవరిద్వారానైనను దరఖాస్తులు పంపవలెను. 4-వ తరగతి (ఫోర్టుస్టాండర్డు)విద్యార్థులను దానికి క్రింది తరతులవిద్యార్థులనుచేర్చుకొనబడదుపట్టుపూరమువిద్యార్థులను అంతకు పైతరగతులవారును చేర్చుకొనబడుదురు. నేడు 5వ తేదీ ఇక పదిరోజులుమాత్రమే వ్యవధియున్నది గాన చేరదలచినవారు యీవ్యాసమును చూచిననాడే దరఖాస్తులనుపంపదగును. దీనినిగూర్చి యీపత్రికలో ప్రకటనగూడ చేయబడుచున్నది.

తెలిపోనుకాలము మార్పునుకోరుట

అహమదాబాదు, జూన్ 4:-స్థానిక మిల్ యజమానుల సంఘావ్యక్తులు చమకలోలో జి. పరేష్ గారు పరిశ్రమల సభ్యులకు రాత్రి 9 గంటలనుండి ఉదయము 8 గంటలవరకును తెలిపోనుకేల్లును తగ్గించినందులకు తమ సంఘపు సంతోషమును తెలుపుచు రాత్రి 8 గంటల మొదలు ఉదయం 8 గంటలవరకు కాలయామమును నియమించిన మేలని తెలిపిరి. అ. ప్రె.

అమృతబజారు పత్రిక కేసు

కలకత్తా, జూన్ 4:-నేరారోపణ కాధారభూతమైన వ్యాసమును ప్రకటించుటలో వైభవ్యభావములను బుద్ధిపూర్వకముగా వ్యాపింపజేయుటయే ముద్దాయిల యుద్దేశ్యమనియు, కాని అట్టి వ్యాసముల నికముందు ప్రకటింపకుండ జేయుటలో శ్రద్ధవహించెదమని ముద్దాయిలు పిరీమను దాఖలుచేసియుండుటచే వారివద్దనుండి బాండుకోరుట అనవసరమనియు అమృతబజారుపత్రికపై తీర్పుచేయుటలో మేజిస్ట్రేటు చెప్పెను.

“భారతమిత్ర” సంపాదకుడు నందాలాల్ అతాల్ గారు వి. పి. సి. 158 ఏ నెక్షన్ క్రింద నేరమారోపింపబడి 250 రూపాయలకు నిర్బంధించబడతిరిగి సంవత్సరమువరకు శాంతముగా నుండునట్లు అంతముత్తమునకే స్వయముగా బామినబాండు వ్రాయునట్లు కోరబడెను.

ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటు ఈదినవవారి క్రిందివిధమున తీర్పులు విధించెను:-

“మూలతాన్” దినపత్రికాసంపాదకుడు అలీమహమ్మదాల్ కి 3 నెలలు విడిపెరు.

“దుర్బుఖ అనుబెంగాలీ” వారపత్రికా సంపాదకు ఎ. కె. ఘోషగారికి 1 నెల విడిపెరు, 200 రూపాయల జరిమానా. జరిమానా లేకపోతే మరిరెండు మాసములు విడిపెరు.

“ఇస్లాంజగత్” సంపాదకుడు మహమ్మదు ఇస్మితుల్ 200 జరిమానా దానినీయకపోతే 2 నెలలు విడిపెరు.

ముద్రాపకుడు ముంటాజుద్దీన్ సత్రివర్తనతోనుండుటకై 200 రూపాయల బాండులో నిర్బంధించబడెను. అ. ప్రె.

ధీవి అల్లరులు

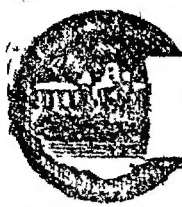
జరుగకుండ ప్రభుత్వప్రయత్నములు

ధీల్లి, జూన్ 4:-జూన్ 7 తేదీనుండి అమలులోనికి వచ్చు యీ ప్రకటనను డిల్లీ జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గావించెను. హిందూమహమ్మదీయ సంఘములకు వైషమ్యభావములు పెరిగియుండుటచేత ప్రజాశాంతికి భంగములు కలుగకుండజూచుట అవసరమగుటచేతను క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడు 144 నెక్షను క్రింద జూన్ 7-వ తేదీనుండి ధీల్లి మ్యునిసిపాలిటీ సరిహద్దులలోపల ఏవీధిలోనైనను తుపాకులనుగాని లాటీలనుగాని యితర ఆయుధములనుగాని తీసుకొని పోగూడదనియు వైసరిహద్దులలో ఏయింటిలోనైనను వైసచెప్పబడిన ఆయుధములను నిలువచేయగూడదనియు నిందు మూలముగా తెలియజేయుచున్నాను. తనద్యూటీయం దక్రవతులైతిరుగు ఏప్రభుత్వోద్యోగినిది చెందదు. ఈయుత్తరపుకభిన్నముగా ప్రవర్తించు ప్రతివాడుకు ఇండియన్ పీసలుకోడ్డు 158 నెక్షను క్రింద శిక్షింపబడును. (అ. ప్రె.)

రాజుగారి జన్మదినము

బొంబాయి, జూన్ 5:-రాజుగారి జన్మదినమున బొంబాయి గవర్నరుగారికి బొంబాయిరాష్ట్ర పౌరుల అభినందనములను తెలుపుచు తండ్రివార నంపిరి. రాజుగారు దానినిస్వీకరించినట్లు వార్త నంపిరి. అ. ప్రె.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు ఏ. వి.యస్. అండు ఏ. యం. బి. గారి ఆశోక వర్ణి ఆశోక వర్ణి రుక్మ (మట్టపట్టు) నొప్పిని బోగొట్టును. రుక్మ రక్తమును బాగిచేయును. శ్లేష్మరక్తమును నాశనము చేయును. గర్భప్రావములకు పొగొట్టి సన్నంతున (ప్రాప్తి గలగ) చేయును. బుడ్డి 1-కి రు. 2-కి. 3-కి రు. 4-కి. 5-కి రు. 6-కి రు. 7-కి రు. 8-కి రు. 9-కి రు. 10-కి రు. 11-కి రు. 12-కి రు. 13-కి రు. 14-కి రు. 15-కి రు. 16-కి రు. 17-కి రు. 18-కి రు. 19-కి రు. 20-కి రు. 21-కి రు. 22-కి రు. 23-కి రు. 24-కి రు. 25-కి రు. 26-కి రు. 27-కి రు. 28-కి రు. 29-కి రు. 30-కి రు. 31-కి రు. 32-కి రు. 33-కి రు. 34-కి రు. 35-కి రు. 36-కి రు. 37-కి రు. 38-కి రు. 39-కి రు. 40-కి రు. 41-కి రు. 42-కి రు. 43-కి రు. 44-కి రు. 45-కి రు. 46-కి రు. 47-కి రు. 48-కి రు. 49-కి రు. 50-కి రు. 51-కి రు. 52-కి రు. 53-కి రు. 54-కి రు. 55-కి రు. 56-కి రు. 57-కి రు. 58-కి రు. 59-కి రు. 60-కి రు. 61-కి రు. 62-కి రు. 63-కి రు. 64-కి రు. 65-కి రు. 66-కి రు. 67-కి రు. 68-కి రు. 69-కి రు. 70-కి రు. 71-కి రు. 72-కి రు. 73-కి రు. 74-కి రు. 75-కి రు. 76-కి రు. 77-కి రు. 78-కి రు. 79-కి రు. 80-కి రు. 81-కి రు. 82-కి రు. 83-కి రు. 84-కి రు. 85-కి రు. 86-కి రు. 87-కి రు. 88-కి రు. 89-కి రు. 90-కి రు. 91-కి రు. 92-కి రు. 93-కి రు. 94-కి రు. 95-కి రు. 96-కి రు. 97-కి రు. 98-కి రు. 99-కి రు. 100-కి రు. 101-కి రు. 102-కి రు. 103-కి రు. 104-కి రు. 105-కి రు. 106-కి రు. 107-కి రు. 108-కి రు. 109-కి రు. 110-కి రు. 111-కి రు. 112-కి రు. 113-కి రు. 114-కి రు. 115-కి రు. 116-కి రు. 117-కి రు. 118-కి రు. 119-కి రు. 120-కి రు. 121-కి రు. 122-కి రు. 123-కి రు. 124-కి రు. 125-కి రు. 126-కి రు. 127-కి రు. 128-కి రు. 129-కి రు. 130-కి రు. 131-కి రు. 132-కి రు. 133-కి రు. 134-కి రు. 135-కి రు. 136-కి రు. 137-కి రు. 138-కి రు. 139-కి రు. 140-కి రు. 141-కి రు. 142-కి రు. 143-కి రు. 144-కి రు. 145-కి రు. 146-కి రు. 147-కి రు. 148-కి రు. 149-కి రు. 150-కి రు. 151-కి రు. 152-కి రు. 153-కి రు. 154-కి రు. 155-కి రు. 156-కి రు. 157-కి రు. 158-కి రు. 159-కి రు. 160-కి రు. 161-కి రు. 162-కి రు. 163-కి రు. 164-కి రు. 165-కి రు. 166-కి రు. 167-కి రు. 168-కి రు. 169-కి రు. 170-కి రు. 171-కి రు. 172-కి రు. 173-కి రు. 174-కి రు. 175-కి రు. 176-కి రు. 177-కి రు. 178-కి రు. 179-కి రు. 180-కి రు. 181-కి రు. 182-కి రు. 183-కి రు. 184-కి రు. 185-కి రు. 186-కి రు. 187-కి రు. 188-కి రు. 189-కి రు. 190-కి రు. 191-కి రు. 192-కి రు. 193-కి రు. 194-కి రు. 195-కి రు. 196-కి రు. 197-కి రు. 198-కి రు. 199-కి రు. 200-కి రు. 201-కి రు. 202-కి రు. 203-కి రు. 204-కి రు. 205-కి రు. 206-కి రు. 207-కి రు. 208-కి రు. 209-కి రు. 210-కి రు. 211-కి రు. 212-కి రు. 213-కి రు. 214-కి రు. 215-కి రు. 216-కి రు. 217-కి రు. 218-కి రు. 219-కి రు. 220-కి రు. 221-కి రు. 222-కి రు. 223-కి రు. 224-కి రు. 225-కి రు. 226-కి రు. 227-కి రు. 228-కి రు. 229-కి రు. 230-కి రు. 231-కి రు. 232-కి రు. 233-కి రు. 234-కి రు. 235-కి రు. 236-కి రు. 237-కి రు. 238-కి రు. 239-కి రు. 240-కి రు. 241-కి రు. 242-కి రు. 243-కి రు. 244-కి రు. 245-కి రు. 246-కి రు. 247-కి రు. 248-కి రు. 249-కి రు. 250-కి రు. 251-కి రు. 252-కి రు. 253-కి రు. 254-కి రు. 255-కి రు. 256-కి రు. 257-కి రు. 258-కి రు. 259-కి రు. 260-కి రు. 261-కి రు. 262-కి రు. 263-కి రు. 264-కి రు. 265-కి రు. 266-కి రు. 267-కి రు. 268-కి రు. 269-కి రు. 270-కి రు. 271-కి రు. 272-కి రు. 273-కి రు. 274-కి రు. 275-కి రు. 276-కి రు. 277-కి రు. 278-కి రు. 279-కి రు. 280-కి రు. 281-కి రు. 282-కి రు. 283-కి రు. 284-కి రు. 285-కి రు. 286-కి రు. 287-కి రు. 288-కి రు. 289-కి రు. 290-కి రు. 291-కి రు. 292-కి రు. 293-కి రు. 294-కి రు. 295-కి రు. 296-కి రు. 297-కి రు. 298-కి రు. 299-కి రు. 300-కి రు. 301-కి రు. 302-కి రు. 303-కి రు. 304-కి రు. 305-కి రు. 306-కి రు. 307-కి రు. 308-కి రు. 309-కి రు. 310-కి రు. 311-కి రు. 312-కి రు. 313-కి రు. 314-కి రు. 315-కి రు. 316-కి రు. 317-కి రు. 318-కి రు. 319-కి రు. 320-కి రు. 321-కి రు. 322-కి రు. 323-కి రు. 324-కి రు. 325-కి రు. 326-కి రు. 327-కి రు. 328-కి రు. 329-కి రు. 330-కి రు. 331-కి రు. 332-కి రు. 333-కి రు. 334-కి రు. 335-కి రు. 336-కి రు. 337-కి రు. 338-కి రు. 339-కి రు. 340-కి రు. 341-కి రు. 342-కి రు. 343-కి రు. 344-కి రు. 345-కి రు. 346-కి రు. 347-కి రు. 348-కి రు. 349-కి రు. 350-కి రు. 351-కి రు. 352-కి రు. 353-కి రు. 354-కి రు. 355-కి రు. 356-కి రు. 357-కి రు. 358-కి రు. 359-కి రు. 360-కి రు. 361-కి రు. 362-కి రు. 363-కి రు. 364-కి రు. 365-కి రు. 366-కి రు. 367-కి రు. 368-కి రు. 369-కి రు. 370-కి రు. 371-కి రు. 372-కి రు. 373-కి రు. 374-కి రు. 375-కి రు. 376-కి రు. 377-కి రు. 378-కి రు. 379-కి రు. 380-కి రు. 381-కి రు. 382-కి రు. 383-కి రు. 384-కి రు. 385-కి రు. 386-కి రు. 387-కి రు. 388-కి రు. 389-కి రు. 390-కి రు. 391-కి రు. 392-కి రు. 393-కి రు. 394-కి రు. 395-కి రు. 396-కి రు. 397-కి రు. 398-కి రు. 399-కి రు. 400-కి రు. 401-కి రు. 402-కి రు. 403-కి రు. 404-కి రు. 405-కి రు. 406-కి రు. 407-కి రు. 408-కి రు. 409-కి రు. 410-కి రు. 411-కి రు. 412-కి రు. 413-కి రు. 414-కి రు. 415-కి రు. 416-కి రు. 417-కి రు. 418-కి రు. 419-కి రు. 420-కి రు. 421-కి రు. 422-కి రు. 423-కి రు. 424-కి రు. 425-కి రు. 426-కి రు. 427-కి రు. 428-కి రు. 429-కి రు. 430-కి రు. 431-కి రు. 432-కి రు. 433-కి రు. 434-కి రు. 435-కి రు. 436-కి రు. 437-కి రు. 438-కి రు. 439-కి రు. 440-కి రు. 441-కి రు. 442-కి రు. 443-కి రు. 444-కి రు. 445-కి రు. 446-కి రు. 447-కి రు. 448-కి రు. 449-కి రు. 450-కి రు. 451-కి రు. 452-కి రు. 453-కి రు. 454-కి రు. 455-కి రు. 456-కి రు. 457-కి రు. 458-కి రు. 459-కి రు. 460-కి రు. 461-కి రు. 462-కి రు. 463-కి రు. 464-కి రు. 465-కి రు. 466-కి రు. 467-కి రు. 468-కి రు. 469-కి రు. 470-కి రు. 471-కి రు. 472-కి రు. 473-కి రు. 474-కి రు. 475-కి రు. 476-కి రు. 477-కి రు. 478-కి రు. 479-కి రు. 480-కి రు. 481-కి రు. 482-కి రు. 483-కి రు. 484-కి రు. 485-కి రు. 486-కి రు. 487-కి రు. 488-కి రు. 489-కి రు. 490-కి రు. 491-కి రు. 492-కి రు. 493-కి రు. 494-కి రు. 495-కి రు. 496-కి రు. 497-కి రు. 498-కి రు. 499-కి రు. 500-కి రు. 501-కి రు. 502-కి రు. 503-కి రు. 504-కి రు. 505-కి రు. 506-కి రు. 507-కి రు. 508-కి రు. 509-కి రు. 510-కి రు. 511-కి రు. 512-కి రు. 513-కి రు. 514-కి రు. 515-కి రు. 516-కి రు. 517-కి రు. 518-కి రు. 519-కి రు. 520-కి రు. 521-కి రు. 522-కి రు. 523-కి రు. 524-కి రు. 525-కి రు. 526-కి రు. 527-కి రు. 528-కి రు. 529-కి రు. 530-కి రు. 531-కి రు. 532-కి రు. 533-కి రు. 534-కి రు. 535-కి రు. 536-కి రు. 537-కి రు. 538-కి రు. 539-కి రు. 540-కి రు. 541-కి రు. 542-కి రు. 543-కి రు. 544-కి రు. 545-కి రు. 546-కి రు. 547-కి రు. 548-కి రు. 549-కి రు. 550-కి రు. 551-కి రు. 552-కి రు. 553-కి రు. 554-కి రు. 555-కి రు. 556-కి రు. 557-కి రు. 558-కి రు. 559-కి రు. 560-కి రు. 561-కి రు. 562-కి రు. 563-కి రు. 564-కి రు. 565-కి రు. 566-కి రు. 567-కి రు. 568-కి రు. 569-కి రు. 570-కి రు. 571-కి రు. 572-కి రు. 573-కి రు. 574-కి రు. 575-కి రు. 576-కి రు. 577-కి రు. 578-కి రు. 579-కి రు. 580-కి రు. 581-కి రు. 582-కి రు. 583-కి రు. 584-కి రు. 585-కి రు. 586-కి రు. 587-కి రు. 588-కి రు. 589-కి రు. 590-కి రు. 591-కి రు. 592-కి రు. 593-కి రు. 594-కి రు. 595-కి రు. 596-కి రు. 597-కి రు. 598-కి రు. 599-కి రు. 600-కి రు. 601-కి రు. 602-కి రు. 603-కి రు. 604-కి రు. 605-కి రు. 606-కి రు. 607-కి రు. 608-కి రు. 609-కి రు. 610-కి రు. 611-కి రు. 612-కి రు. 613-కి రు. 614-కి రు. 615-కి రు. 616-కి రు. 617-కి రు. 618-కి రు. 619-కి రు. 620-కి రు. 621-కి రు. 622-కి రు. 623-కి రు. 624-కి రు. 625-కి రు. 626-కి రు. 627-కి రు. 628-కి రు. 629-కి రు. 630-కి రు. 631-కి రు. 632-కి రు. 633-కి రు. 634-కి రు. 635-కి రు. 636-కి రు. 637-కి రు. 638-కి రు. 639-కి రు. 640-కి రు. 641-కి రు. 642-కి రు. 643-కి రు. 644-కి రు. 645-కి రు. 646-కి రు. 647-కి రు. 648-కి రు. 649-కి రు. 650-కి రు. 651-కి రు. 652-కి రు. 653-కి రు. 654-కి రు. 655-కి రు. 656-కి రు. 657-కి రు. 658-కి రు. 659-కి రు. 660-కి రు. 661-కి రు. 662-కి రు. 663-కి రు. 664-కి రు. 665-కి రు. 666-కి రు. 667-కి రు. 668-కి రు. 669-కి రు. 670-కి రు. 671-కి రు. 672-కి రు. 673-కి రు. 674-కి

మహామహాత్మలు

నేటి వేడిమి 104.5

ఎందరేడికి మరణములధికమగుట:— ఎండవేడి అత్యధికముగ నుండుటచే నిన్న సాయంకాలము ఆంధ్రోనియను లింగ్లో ఇండియను బాలుకు (14 ఏండ్లు) మొగము తిరిగి పడిపోయెను. ఆస్పత్రిలో వేయగ పెంట్ చేసి చనిపోయెను.

నేడు మధ్యాహ్నము రాయపురమునందు 19 ఏండ్లబాలుడు కృష్ణను అనువాడు నడచుకొడుమీద పడిపోయెను. హాకి కనునతి ఆతనినిగాంచి తనయింటుకి గొనిపోయి మంచు తలపై మంచగా స్పృహగాంచెను. రాయపుర ఆస్పత్రిలో వేసిరి.

రాయపురములో నేడువరకు 9గం మార్కెటులేకు నందు ఆగ్నిప్రమాదము తటస్థించెను. పోలీసువారు ప్రైవేట్ గేడు కవాయమున ఆగ్నిరి. సుమారు వేయిరూపాయలు నష్టమందును ఒకహాకిలేదు. (అ.ప్రె.)

తప్పదు కొలతలు:— ముత్యాలపేటలోపాలముక్క వారు ఆగ్రాకు, తవ్వ కొలతను తప్పకకొలచుచు, ముద్రతనిఆగ్రా కుల సుపయోగించుట గాంచి 25 గురిని పోలీసు వారు పట్టుకొనిరి.

సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు:— తెంగుళూరులో ఇండియను ఇన్స్టిట్యూటు ఆఫ్ సైన్సునందు సర్ కె. వి. రెడ్డివారు యడుగుగారి మరల సభ్యునిగను, స్టాండింగు కమిటీ అధ్యక్షుని గను వైసురాయిగారు నియమించిరి.

కళామందిరము- బెంగుళూరు:— తెంగుళూరు లో తిప్పుకుల్లులు కొంటయందు రేపు సాయంకాలము 5 గ. కి|| కే|| దేశబంధు దాసుగారి చాయాపటము స్థాపించబడును. దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యగారు అధ్యక్షులై వహించెదరు.

జగన్నాద భక్తసభ ఎలెంబూర్ హరికథా కాలక్షేపము:— సూరమంగలం బ్రహ్మశ్రీ వైద్యనాథభాగవతుల వల్ల వయూరధ్వజ ఉపాఖ్యానము 1926-వ సం|| జూన్ నెల 6-వ తేది ఆదివారం సాయంత్రం 4-15 ఎలెంబూరు "హోరోడ్డు వేదవిలాస" గృహమున జరుగును.

శ్రీ వాసవంబ వైశ్యసమ్రాజము:— 5-6-26 తేది ఆదివారము సాయంకాలం 5 గంటలగాయతు 7 గంటలవరకు కార్యనిర్వాహక సభయున్న సాయంకాలము 7 గంటలగాయతు ఉపనయనము, సంధ్యా వందనము నెం 2 రామకృష్ణాపీఠిలోపున్న సాధమునందుజరుగును — గౌరవకార్యదర్శి.

రాక పోకలు:— జి. ఎఫ్. పాడిననుగాడు, దక్షిణ ఆఫ్రికా రాయబారి నేడు సింలా నుండి వచ్చిరి. కొద్దిరోజులలో లేచరు కమిషనరు పని స్వీకరింతురు.

వైశాముగారి అధికమంత్రి నిన్నరాత్రి హైదరాబాదు పోయెను. కర్నూరాడ్లోగారు, పెర్ని రోధరాగారు నిన్నరాత్రి వెడలిరి.

శ్రీరావు రామారాయపురమందిర వార్షికోత్సవము:— 6-6-26 ఎ లేదీ సాయంకాలము గం. 8 లకు దేశభక్తాశ్రమము నకు బ్రహ్మశ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యేరరావు పంతులు, బి. యే. బి. యల్. గారి అధిపత్యమున శ్రీరావు రామారాయపురమందిర ప్రధమ వార్షికోత్సవమున జరుగును. రావు అచ్చయరావు న్యవస్థాపకులు.

గాలవమహాముషి చరిత్రము:— 1926 వసం|| జూన్ నెల 6 వ తేది ఆదివారం సాయంకాలం 4 గంటలకు వైస రాజమహేంద్రవరం తాలూకా అనకాపల్లి గ్రామం హరి కథాశ్రీరామమూలనిబిరుదు వహించిన జి. బాలాజిదాసుగారి కిష్కండుగు చిరాలగ్రామం జి ఉమాకాంత్ భాగవతులవల్ల పాతచాకలపేట తిరువత్తూరు హోరోడ్డు సర్. పి. త్యాగరా

యశ్రీశ్రీగారి సెకండ్రీవిద్యాయములో గయోపాఖ్యానమును గాలవ మహారషి చరిత్రము జరుపబడును.

ద.ఇం. రైల్వే-డబ్బులులెను:— దక్షిణఇండియా రైల్వేవీధి తాంబరం స్టేషనులమధ్య జంటూర్గ మేర్పరుచుటకు పనులు త్వరగజరుగుచున్నవి. 1928 సం|| లోపునముగియగలవు. పెంటుథానుమహంటు స్టేషనువద్ద రైల్వేకంపెనీవారికి ఫలము లభించుట కష్టముగనున్నను మిలిటరీ ఆధికారములవద్ద త్వరలో సంపాదించగలరని తెలియుచున్నది. నగరములో ఓవరు బ్రిడ్జిలు (రైలువైపుండి వంతెన) కట్టుటను గూర్చి కార్పొరేషను వారి నుండి కంపెనీవారికి జబాబు రాలేదు. జంటూర్గము వేసిన పి మ్మట్ల రైలు-రోడ్డుగేట్లు చాలసారులు మూయబడుచుండును గావున లైనుపై వంతెనలు వేయవలసియుండునని పి. రోధరా, ఏజంటువారు కార్పొరేషను వారికి తెలియజేసెను.

కల్యాణ ఆస్పత్రి-మైలాపూరు శేషమ్మగారి దానము

మైలాపూరులో గల శ్రీ ఆస్పత్రియందు నూతనభవనము శనివారమువాడు తెరువబడెను. ఈ భవనమునకు ఏప్రిల్ 24 తేదీన కూట్టుప్రక్కటగారి సతి శంఖుస్థాపన మొనర్చెను. నేటికి పూర్తియగుటచే భవనము కట్టించిన డి. అప్పారావుగారి సతి కొరిసప్రకారము గృహప్రవేశ మహోత్సవము నిరాడంబరముగ జరిగెను. ప్రార్థన జరిగిన పిమ్మట రెవ. సి. హెచ్. మనోహరుగారు భవనము తెరువబడినట్లు ప్రకటించెను. అప్పారావుగారి సతి స్వయముగా నూతన భవనమునందే తయారు జేసిన అల్పహారములను ఆస్పత్రి ఉద్యోగులకు చికిత్స బొందువారికి వడ్డించెను. శేషమ్మ భవనము, రోగులతో వచ్చి ఆస్పత్రి యందు మకాముజేయవలసిన బంధువులు వంతుకొనుటకై ఉద్దేశించబడినది. ఇట్టి భవనావశ్యకతను అప్పారావుగారి సతి ఆస్పత్రి ప్రేక్షకురాలిగా నున్నప్పటినుండి గుర్తించెను. నేటికి రోగుల బంధువులకు యిబ్బందిలేకుండ సహాయపడెను.

బర్మా హోముమెంబరుగారి ఆరోగ్యము

సిరిహత్తూరుకరముగారేదు
రంగూను, జూన్ 4:— మెమ్బర్. గా. మేడింగుగారు వైద్యకాలయందే ప్రత్యేగదయిందున్నారు. ఆయనస్థితి ఉపద్రవకరముగానున్నది. బాగుపడు సూచనలు కనుపడలేదు.
రంగూను, జూన్ 4:— అప్పెండిసెటినుకు శస్త్రముచేయించుకొనిన మేజరుజనరలు టిట్లరు జి. బి. సి. గారు మలాసాగానున్నారు. తృప్తికరముగా ఆరోగ్యమునందుచున్నారు. (అ.ప్రె.)

తుపాను-సహాయనిధి

రంగూను, జూన్ 4:— ఆక్వాబుజిల్లాలో తుపానువలన కలిగిననష్టమునకు ఉపశమించు మార్గములగూర్చి ప్రభుత్వ ప్రధానకార్యదర్శి ఆర్. ఖాను కమిషనరుగారికి ఈ దిగువ తిండినంపియున్నారు.

“ఎంతవరకు నష్టమైనదో ఎంతసహాయముగావలెనో తెలిసినగాని సహాయనిధి ప్రాప్తచేయుటకు పిలువెను. ఈలోపుగ తమకు ఆర్థికముగగాని ఇతరవిధముగగాని ఏవిధమైన సహాయమైన గావలయునా? పట్టుపాల్లు దైర్యవంతులగు సహాయపడమని ఉత్తరువీయడమైనది. స్థానికముగ నిధివీడియైన ప్రారంభించబడెనా? ఎంతవరకు పోగుచేయబడినది. జరుగుదగ ప్రత్యక్షీకరమునంపుడు.”

ఎన్నికల ప్రచారము

శ్రీమాను ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు
తెంజాపూరు, జూన్ 4:— కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షము లకార్యదర్శి ఈ ఉదయమున చెన్నపురి నుండి విచ్చేసి యున్నారు. ఈ ప్రాంతములలో 2, 3 వారములు తెంజాపూరు కేంద్రముగ నుండుకొనియుండురు. తన ఎన్నికవద్దమున్న తెంజాపూరు తిరుమనాపల్లి ప్రాంతములసంచారముచేసి ప్రబోధముగావింతురు. మహారాష్ట్రమునందును మధ్య పరగణాలలోను పనిచేయుటకును తెంగాలులో ప్రబోధమునకు జూలైలో బయలుదేరెదరు. (అ.ప్రె.)

కీ|| శే|| జమాదార్, కూర్మనగరరావులుగారు రాజమండ్రి ఆదిక్షత్రియ కలనాయకులగు కూర్మనగరరావులుగారు ఈనెల 25 వ తేదీరాత్రి మృత్యువెందిరిని వ్రాయుటకు జింజిల్లుచున్నారము. దుంగల వెంకన్న.

న్యాయస్థానవార్తలు

దొంగసొమ్ము గొనుట

వినువాసంగ జాపానుశ్రీ, వినుకాపిల్లలో అను నే రొక్కశ్రీ, యిరువురును దొంగలింపబడిన సొమ్ము కొనుదున్నారని పోలీసువారు కేసుజేసిరి. నుంగంబాకములో నున్న దొరల బంగారాలలో పెండి సిగరెట్లుపెట్టెలు, పోటాగ్రాఫులు మున్నగువస్తువులు పోతున్నట్లు తెలియగా పోలీసువారు విచారించిరి. కుబ్రహ్మయ్య అనువాడు దొంగిలించి ముద్దాయిల కమ్మి నట్లు తెలియవచ్చెను. న్యాయాధిపతి భగవంతుంగుప్రగారు కేసువిచారించి సాక్ష్యములేనందున విడచిపెట్టిరి.

బసుద్రైవరు జరిమానా:— రామస్వామి అనువా

టారుద్రైవరు రాయపేట హోరోడునందు మోటారుబండిని అశ్రద్ధగా అతిత్వరగ నడపించి ఎదురుగ వచ్చుచుండిన ట్రాము కారుబల్లకు తగిలించెనుగూర్చి పోలీసుకోర్టులో కేసుచేయగ రూ. 25 జరిమానా పడెను.

వేంకటద్రైవరు (నెం. 2851) కేణినాయకను అనువాడు ఆరోడుపైనే అపాయకరమగునంత త్వరగ నడపెనని కేసు తేగా ముద్దాయి అట్లుచేయలేదనియు ఒకచోట జాగ్రత్తగనుండి అపాయము తప్పించెననియు బండిలోని ప్రయాణికులు సాక్ష్యము జెప్పిరి. ముద్దాయిని విడిచిపెట్టిరి.

ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయము

గుంటూరు జిల్లా ఇంటియూరహిందూ హైస్కూలు హెడ్ మాష్టరుగా రంగ అడివము నారాయణమూర్తి యమ్. ఎ. ఎల్. టి. గారు ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయ నెనెటు సభకు రిజిస్ట్రార్ గ్రాడ్యుయేట్లు తరపున నోక్ యభ్యర్థిగా నిలుచు చున్నారు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసభ

సీతానగరంలో జరుగును

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ సభ

యీనెల 27-వ తారీఖు మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు గోదావరిజిల్లా సీతానగరం శ్రీ|| బ్రహ్మజోన్య్యుల సుబ్రహ్మ్యాయంగారి గౌతమీసత్యాగ్రహ ఆశ్రమములో జరుగును గాన సభ్యులెల్లరు తప్పక దయచేయు ప్రార్థిలు. గోదావరిస్టేషనునుంచి సీతానగరము వెళ్లుటకు తగిన ఏర్పాటులు గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు చేయుదురు.

ఆరోజుననే ఉదయం 9 గంటలకు రాష్ట్రకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభగూడ జరుగును.

మదరాసు } గద్దే రంగయ్యనాయుడు,
5-6-26. } కార్యదర్శి.

కలరామాత్రలు

డబ్బు 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రూ. 0-8-0

కలరా ప్లేగులనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువులైన విషపురుగులు చేరుట వలన గలుగును. ఈపురుగులు శరీరములోజేరి రక్తమును జెలుపును. దీనిముఖ్యలక్షణములు:—అజీర్తి, కడుపులో స్వల్పనొప్పి, వాంతులు, విరేచనములు, రోగము హెచ్చినకొలది గంజి నీటివంటివిరేచనములు, మాత్రము బంధించుట, నాడి క్షీణించుట, శరీరమంవంతట అతిబాధ, దుర్బలము. ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విషపురుగుల జంప ప్రారంభించి, వాంతిభేదల తగ్గించి మాత్రము వెడలించి నాడికి పుష్టిగలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.

కర శూల హరి

వెల సిసా 1-కి రూ. 0-6-0

ఈ ద్రావకమువలన చెవిపోటు, చెవినుండి చీము కాలుట, చెవిబిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయముగును. 5, 6 బొట్లకు చెవిలో పోసిన, బాధ వెంటనే తగ్గును.

అమ్మశాంజనం డిపో, మిదరాసు - బోరబాయి

కార్యదర్శి.

စာအုပ်အမျိုးအမည်

నగలవర్తకులు, 25 చెనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

୧. ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଉ।

కృష్ణామండలము:

కాంగ్రెసు ప్రచారము

శ్రీశైలిశ్రీశైలి

నందిగామలో చిట్టవల జరిగిన కృష్ణామండలపు వోటర్ల సమావేశము, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు ప్రోత్సాహ మొసగినందుల కెంతయు సంతసించెదము ఇట్లులే అన్ని తావులందును వోటర్ల సమావేశములు గూడ ప్రబోధ మొనరింపవలయును కృష్ణామండలమునకు కాంగ్రెసు సంఘము వారిచే నియమింపబడిన అభ్యర్థులు అయ్యదేవర కాశ్వరరావు, కొల్లిపర సూరయ్యచౌదరి గార్లను రాష్ట్రీయశాసనసభ కంపుటకు, మండలమునందలి ఓటర్లందరును నిడుముకట్టవలయును కాంగ్రెసు వ్యవహారములం దింతవరకు ప్రాముఖ్యము బడసిన కృష్ణామండలము, ఈమారు వెనుదీయు నని తలంపజాలము జగ మెరిగిన బ్రాహ్మణునికి జందె మేల యచునటుల, కాశ్వరరావుగారి యోగ్యతలను ప్రత్యేకముగ వివరింపబనిలేదు అసహాయోద్యమారంభమునూడియు, కాశ్వరరావు పంతులుగారు కాంగ్రెసు వ్యవహారములందే తమ కాలమునంతను గడపరి స్వధర్మవిర్వహణమునం దెట్టి కష్టములు గలిగినను లెక్క సేయక, కారాగృహమునకుగూడ జని, అకుంతిదీక్షతో మాతృ సేవ నొనర్చిరి. సుప్రసిద్ధన్యాయవాదు లయ్యు, కాంగ్రెసుపిలుపు నాకర్ణించి, న్యాయవాదవృత్తిని తృణప్రాయముగ విడనాడిరి వారు ధన మార్జించు దినములలో, ప్రజాహిత సేవకే తమ విత్తమును వినియోగించుటచే, విశేషముగ కూడబెట్ట లేకబోయిరి అయినను నేటికిని వారు మరల వృత్తిలో ప్రవేశింపక అమితోత్సాహముతో దేశ సేవ జేయుట జూడ, వీరికన్నను అర్హులగు ప్రతినిధులు కృష్ణామండలమునకు లభింపరనుట నిశ్చయము.

కాశ్వరరావుగారు సలిపిన దేశసేవను గుర్తించి, విజయవాడపురము మ్యునిసిపలు సంఘాధ్యక్షునిగ నియమించి తన్ను దాను గౌరవించుకొనినది ఆంగ్ర కాంగ్రెసు సంఘము సయితము కాశ్వరరావుగారి యోగ్యతను సముచితరీతిని గుర్తించినది కొల్లిపర సూరయ్య చౌదరిగారు పత్రికా ప్రాముఖ్యము బడయకున్నను అసహాయోద్యమము నిమిత్తమై శక్తివంచనలేక పాటుబడిరి. నేటికిని కాంగ్రెసు కార్యక్రమనిర్వహణమునకై కృషిసలుపుచున్నట్లు కృష్ణా గోదావరి మండలములకు ఆంగ్ర కేసరి టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారిని కాంగ్రెసు సంఘమువారు సామ్రాజ్య శాసనసభ కభ్యర్థులుగ నియమించిరి, వీరియోగ్యతనుగూర్చి విస్మరించి

వ్రాయ బనిలేదు. ప్రకాశంగారికిరీ ఆంగ్రదేశము నందేగాక హిందూదేశమునం దంతటను వ్యాపించియున్నది. న్యాయవాదవృత్తిని వివర్జించి కాంగ్రెసు వ్యవహారములందు తదేకదీక్షతో బని చేయుటయగాక “స్వరాజ్య” ఎత్రికను స్థాపించి నిర్వహించుచు దేశమున కంతకును ఉపకారము చేయుట ప్రకాశంపంతులుగారి సేవానిరతిని వేసోళ్ల చాటుచున్నది డాక్టరు నసీరు అహమ్మదుగారు మద్రాసు శాసనసభకును ఉమా ఆలీషాగారు సామ్రాజ్య శాసనసభకును మహమ్మదీయ స్థానములకును అభ్యర్థులుగ నియమింపబడిరి. వీరిరువురును అసహాయోద్యమము ప్రారంభమయిన దాదిగ కాంగ్రెసుసేవ జేయుచు తమ సంఘమునకే గాక ఇతరుల యభివృద్ధికి గూడ తోడ్పడుచుండిరి. హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యావశ్యకతయందు వీరికి దృఢవిశ్వాసము గలదు. హిందూమహమ్మదీయ విజ్ఞానములను రెంటిని అలవరచుకొని ఆంగ్ర భాషలో అనర్గళభాషితో నుపన్యసించుచు సంతత ప్రబోధము నలుపుచున్న ఉమా ఆలీషాగారి నెరుంగనివా రుండరు. ఇట్టి ప్రముఖు లభ్యర్థులుగ లభించుట కృష్ణామండలభాగ్యము కాంగ్రెసు సంఘ నిర్ణయమును గౌరవించి కాంగ్రెసు పక్షమునకు చేయూత నొసగుట ప్రజల ప్రధానకర్తవ్యము. ఇతర మోమోటములతో బనిలేదు. వర్ణభేదమును పాటించుట పాడిగాదు. కాంగ్రెసు పక్ష మయిన నేమి మి మ రి యొ క పక్ష మయిన నేమి యనువాదము నిస్సారమయినది. కాంగ్రెసు పక్షాంత్యములను మే మిదివర కనేక పర్యాయములు తెలిపియుంటిమి. స్వరాజ్యమే వీరి ప్రధానాశయము. తక్కుంగల సౌకర్యములు వీరి కంతముఖ్యములు గావు ఉద్యోగమును స్వీకరింపకుండుట, వీరిశపథములలో నొకటి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానమును అనుసరించుటగాక, దాని స్థానమున స్వరాజ్యమును ప్రవేశపెట్టుటకే వీరు తమశక్తిసంతను ధారబోసెదరు. వీరికి దేశభక్తియే ప్రధానము. జాతిమతభేదములను వీరు సరకు నేయరు. జస్టిసుపక్షములుగాక, ప్రభుత్వోద్యోగములనే పరమావధిగ భావించుచున్నది. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి వీరికి బనికిరాదు. స్వరాజ్యము త్వరలో లభించిన స్వప్రయోజనమునకు నష్టము వాటిల్లు నని వీరు బహిరంగముగ చాటెదరు. స్థానిక స్వశిపాలనస్వాతంత్ర్యము సయినను వీరు అరికట్టుచున్నారు. ఇట్టి పక్షమునకు జెందినవారిని అభ్యర్థులుగ జంపుటవలన, ప్రస్తుతసంస్కరణములే చిరకాలము నిలిచి స్వరాజ్యము దూరముచనుట తప్ప వేరులాభ ముండదు. మరికొందరు స్వతంత్రపక్షమువార ముందురు. ప్రస్తుతస్థితిలో ప్రభుత్వపక్షము, ప్రజాపక్షముండుట సాధ్యముగాని, స్వతంత్రపక్షములుండుట దేశమునకు హానికరము. కాంగ్రెసుపక్షము ప్రజాపక్షమగుటచే, ఇతరపక్షములు కాంగ్రెసు వ్యవహారములకు అడ్డు దగులుటకు బనికవచ్చునుగాని, స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడజాలవు. ఇట్లు చీలిపోయి ఎవరికివారేయనుచో, ఒకకట్టుతో బనిచేయుట కవకాశముండదు కాంగ్రెసుసంఘము వారి నిర్ణయము నకు కట్టుపడి యుండుట కాంగ్రెసు సభ్యుల కర్తవ్యము. కాంగ్రెసు తమ్ము

సభ్యులుగ నియమింపనిచో, ప్రత్యేకముగ నిలువమని కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠాయందు దన్నుతు జేసి, విమృట ప్రతిష్ఠకు విరుద్ధముగ స్వతంత్రముగ నిలుచుట, ఏ విధమున జూచినను హేయ మనుటకు నందియము లేదు కాంగ్రెసు నిబంధనలను ధిక్కరించువారిని వోటరు లభిమానించుచో, కాంగ్రెసుకు ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించినవారగుదురు. ఇట్టి తిరుగుబాటులను ప్రోత్సహపరుపక కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల విజయమునకు తోడ్పడి కృష్ణామండలము ధన్యత గాంచుగాక! ఓటరుల ధర్మము లసందిగముగ గనుపించుచున్నపుడు, సంకోచమునకు గాని అనుమానములకు గాని తావుండజాలదు. కృష్ణామండలమునందు వలె ఇతర మండలములందును, కాంగ్రెసు సభ్యులు ప్రచారము సలిపి, కాంగ్రెసుపక్ష విజయమునకు తమ యావచ్ఛక్తిని వినియోగింప గోరెదము.

దక్షిణాఫ్రికా సమస్య: రజాలీగారి పంతము

ఆంధ్రానుగారు చెప్పినను, మహాత్మా గాంధీ వ్రాసినను, రజాలీగారికి విశ్వాసము గలుగలేదు. వర్ణభేదచట్టమును గూర్చి భారతీయులు అసమ్మతి దెలుపగూడదనియే, వీరికిను వాదించుచున్నారు. రాబోవు రాండుటేబిలు సమావేశములో నీ చట్టమునుగూర్చి విచారించుటకు వీలుండదని బర్కె హెడ్జు ప్రభువుగారు దెలిపిననుగూడ, విచారింపవీలుగలదని రజాలీగారు వాదించుట, తాము పట్టిన కుండేటికి మూడేకాళ్లని వాదించుటవలె నున్నది. ఇండియా మంత్రిగారికన్నను, రజాలీగారికెక్కుడు ప్రామాణికులా? గాంధీ, ఆంధ్రానుగార్లకన్న బోయరులహృదయము రజాలీగారి కెక్కువ దెలియునా? రంగుభేదచట్టము, స్వేతేతరులందరకును సమముగ వర్తించును. ఇయ్యది భారతీయుల కొరకు మాత్రమే ఉద్దేశింపబడకపోయినను, భారతీయులకు జీవనాధారమును సయితము తొలగించెడి చట్టము గూర్చి అసమ్మతి దెలుపుట యవసరముగదా? ఆసియా చట్టపు ఆందోళన కింకువలన ఎట్టి నష్టము కలుగదెలియదు భారతీయులు యూరపియనులవలె జీవింపవలెనని పరతుబెట్టినప్పుడు, వర్ణభేదచట్ట మిందు కడ్డమువచ్చుటలేదా? భారతీయులు అసమ్మతి దెలుపుదురేని, దక్షిణాఫ్రికావారి గృహ విషయములలో హిందూదేశము జ్ఞోక్యము కలుగజేసికొనునటు లగునట రజాలీగారిటుల బలుకుట కడువిచిత్రము. వీరి వాదమే నిజమగుచో, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ సమస్యనుగూర్చి హిందూదేశ మేవిధముగను ఆందోళనము సలుపజాలదు. ఆసియాచట్టమునుగూర్చి మాత్రము ఆందోళనము సలుపదగునా? ఆసియాచట్టమునకన్నను, రంగుభేదచట్టము అధ్వాన్నమని గాంధీమహాత్ముడు తెలుపగ, రజాలీగారి విషయము సేమాత్ర మంగీకరింపకున్నారు. స్మట్సుసేనాని స్వప్రయోజనముకొరకు రంగుభేదచట్టమును నిరసించిరి రజాలీగారు చెప్పిరి. పట్టుగారెందుకు జెప్పినను, భారతీయుల కదిహానికరముగ నున్నపుడు, వారి మనోభావమును వెలిబుచ్చుటకయినను వీలుండవలదా? ఇంతభయపడుచో

నల్లవాళ్లే వరు?

వర్ణాధిక సిద్ధాంతము

లాల్లా లజపత్ సాయీగారి అభిప్రాయములు

పీసీఐ పత్రికయందు లాల్లా లజపత్ సాయీగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

నల్లవాళ్లే వరు? తెల్లవాళ్లు కానివారు. తెలుపుమాత్రము రంగుగాదా? కానవును. కాని తెల్లవాళ్లు తెలుపుతో రంగుగా భావింపరు. మున్నీకసారి తెల్లవాళ్లుగనుండి యిప్పుడు నల్లవాళ్లే సవారుగలరు. భారతదేశములోని ఆర్యులీతగవారే. లోక్ ద్రావు స్టాడర్డుగారు ఆమెరికాదేశపు గ్రంథకర్త. వర్ణభేదమును గూర్చి యొక పుస్తకము వ్రాయుచు అందు తెల్లవారినిగూర్చి విపులముగ చర్చించిరి. ఆ గ్రంథమునకు నురియొక ఆమెరికా గ్రంథకర్త మాడిసను గ్రాంటుగారు పీఠిక వ్రాసిరి. ఈ గ్రాంటుగారు యుద్ధసమయమున మహాజాతి నిర్వాణము అనుగ్రంథమును వ్రాయుగా గొప్ప ఆందోళన ఘటించిరి. స్టాడర్డు గ్రాంటులవంటివారు యూరోపులో గూడగలరు. ఈరకము గ్రంథకర్తలు మానవజాతికి ముఖ్యము రాజకీయములుగాక వర్ణమునియు, మానవపరిణామమునందు పంకాపళి చాల ముఖ్యమైనదనియు, మిగిలిన యంశములు తరువాతవియే యనియు, మానవజాతి వర్ణములన్నిటికిని నార్దికు వర్ణము ప్రధానమైనదనియు వారే తెల్లవారి నాగరకతను, అల్లన నేల నాగరకతనంతను సృష్టించినవారనియు, వారంతరించుటతో నాగరకతయని పిలుచునదంతయు పోవుననియు వాదించెదరు. తెల్లవారందరును నార్దికు జాతివారుగా నక్కరలేదని పీరి యభిప్రాయము. ఆర్యులుదేశీయులు, మెడిటరేనియనులు తెల్లవారైనను నార్దికులగు పరిగణింపబడుటలేదు. లాటినులు, బాల్కనులు, స్లావోలు, పోలులు, మాగ్యరులు, దక్షిణరష్యులును నార్దికువర్ణమువారముగానుండరు. లేదా కొంతవరకావర్ణమువారముగలరు. ఒకవర్ణముయొక్క అధికము నార్దికు వర్ణముని రక్తమంతవరకు ప్రపంచమున దానిని బట్టి నిర్ణయముగ ననని వారి యభిప్రాయము. ఇట్టి సిద్ధాంతములకు ముందు వారు ఆర్యులే అనార్యులకన్న యెక్కువవారని గట్టిగా జెప్పుచుండెడివారు. ఆర్యులు అధికమైన సంతానములై ప్రపంచమునకు వ్యాపించియున్నారు. ఆర్యుల అధికమును జెప్పుకొనుటతో నార్దికు అధికముగూడ వచ్చెను. తెల్లవాళ్ల అధికమును గాంచిరేయని నల్లవాళ్లందరును యెదురుదిరిగి కుట్రపన్నిరగయు తెల్లవారు తన జాతినిగూర్చియు వర్ణమునుగూర్చియు జాగ్రత్త దీసికొని సర్వజనమును వర్ణములును సమానమును తెలివివత్తున వాదమును వదలివేయవలెననియు లేకున్న తెల్లవారి ప్రపంచవిఖ్యాతికి భయము గలదనియు స్టాడర్డుగారిసిద్ధాంతమై యున్నది. ఆయన జెప్పినదానిని ఆయన మాటలలోనే చెప్పెదను.

నాగరకప్రపంచ మంతటను సంఘము క్షీణించుచున్నది. ఇయ్యది యెక్కువగలదియు నాగరకత నశించును. తెల్లవారి నాగరకత తెల్లజాతి, యున్నంతకాల ముండును. పూర్వకాలమున యేదేశపు నాగరకత ఆదేశమునమాత్రమే యుండినట్టి ప్రజామతాత్రమువర్తించుచుండును. వారాప్రకారము నడుచుకొనజాలకున్న యెడల బాగా ధనపంపనలగు మోటుజాతివారు ముందుకువచ్చి ఆప్రకారము జేయప్రయత్నించెదరు. కాని ఇక్కాలమున తెల్లవారిలో మోటువారులేరు. ప్రపంచము చిన్నదైపోయినది. అంతటను మనుష్యులకు పన్నిహితత్వ మేర్పడినది. శ్వేతనాగరికత తగ్గుదలలోనికి వచ్చునెడల నాశనమయ్యెత్తును. నల్లజాతులవారు విజయము గాంచి తెల్లవారి నందరను వేరుజేసియో కలుపుకొని యో యెందుకు గాకుండజేసెను. మధ్యఆసియాలో నిదివరకు జరిగినటుల యిదివరకు తెల్ల దేశముగ నుండి యిప్పుడు నల్లదేశమై నట్లే ఆఫ్రికాయా, యూరోపు, ఆమెరికాలలో జరుగును. ఇప్పటి యెత్తులో మార్పుజరుగకున్న తెల్లవారందరును తుదకు నాశనము గాంచెదరు.

శుద్ధ వెత్తితనము

ఇది శుద్ధవెత్తితనము దప్ప మరేమియుగాదు. న్యాయముగా తెల్లవారు నల్లవారిని వారిగతవారిని వదలి తమభారమును వదలుకొనిన బాగుండెడిది. నల్లవారికి తెల్లవారికి నాగరకతయేలే వారు దానిని సృష్టించ

లేదు. వారికిది తగదు. వారు దానిని మాలిన్యముజేసి నాశము జేసెదరు. అట్టితరి దానిని ఒక్కో భద్రముచేసియే యేలయందు డరారు? ఈవాదము ననుసరించునెడల తెల్లవారి అధికమునకు భంగముగల్గి మొదటికే మోసమువచ్చును. అందుచేత ఆవిషయమును స్టాడర్డుగారు వదలివేసిరి. ఆయనరక్తమానిన్యముగాకుండ జూడవలెననియు, వలసవచ్చుట మాన్పించవలెననియు, తెల్లవారిలో వారికివారికి తగాదాలుగలుగకుండ జూడవలెననియు కోరెదరు. ఇట్లుంటే వారియర్థము తెల్లవారుయిష్టమువచ్చిన చోటికిచోయి రాజకీయముగనో వాణిజ్యముగనో స్వతంత్రముగనో స్థావరమేర్పరమకొనవచ్చును. నల్లవారుమాత్రము యింట్లో కదలకుండ నుండవలయును వారు వలసబోయి తెల్లపనివారితో పోటీజేయరాదు. నల్లవారికిని తెల్లవారికిని సాంఘికముగ సంబంధభాంధవ్యములుండునని తలంపజాలము. సాధ్యమైనయెడల శ్వేతేతరులందరును అస్పృశ్యులుగ జూడబడుచున్నారు. నార్దికు వర్ణాధికము ను ప్రోత్సహించు వారందరును శ్వేతాధికము నల్లవారి వల్లనే యేర్పడెననియు, నల్లవారు లేనిదే తెల్లవారికి జరుగదనియు మరచిపోయెదరు నల్లవారి సహాయము లేనిదే తెల్లవారు అంత అధికార బలము గల్గియుండజాలరు. నల్లవారి తోడ్పాటు లేనిదే తెల్లవారికి ప్రపంచాధికము చేసారి యుండజేసిదిగాదు. నల్లవారిని ఆసియా వాసులను ఆఫ్రికాకును, ఆమెరికాకును యెవరు రమ్మని కోరిరి? నల్లవారును తమంతటదాము కావలెనని పోలేదు.

మానవవ్యవహారములందు వర్ణాధిక్యాధిపాంతమును పంకాపళి ప్రాముఖ్యమును అపరమైన విషయములు. హిందువులు అనాది నుండియు యీరెంటికిని చాల ప్రాముఖ్యము నొసంగిరి. మనపూర్వవార వర్ణాశ్రమ ధర్మములును, తరువాత వచ్చిన వివాహచారములును గూడ యీపరిస్థితులను బట్టియే యున్నవి. కాని యీవిషయములన్నిటియందును అతిగా జేయుట ఆచారమై యున్నది.

విరోధీయుల ఐకమత్యము

స్టాడర్డుగారి గ్రంథమునందు ఆక్షక మననట్టియు, భావోద్రేకముగలుగజేయునట్టియు, విషయములున్నను అందు శుద్ధ తెలివితత్తున సంకతులును కలవరమును గాన్పించును. మానవజాతిచరిత్రయంతయును నార్దికు జాతియొక్క కారీరక నైతిక విజ్ఞానాధిక్యమును పశుధీయుల కుద్దేశింపబడెను. విరోధీయు ఐకమత్యమును గోరుటకైనయెడల యీ గ్రంథము చాల మంచిదే యనవలెను. కాని ప్రపంచసమస్యలను కాస్త్రీయముగ వివరింపగోరునెడల అసలేవీక్ష్యగనున్న దానిని మరింత గంభీరము జేయుటగను. విరోధీయులలో శ్వేతేతరులు నార్దికు వర్ణములవలెనే సామాన్యముగ గలరనువిషయమును పరిగా డెంపలేదు నాగరకత యంతయు ఆసియాలో నుద్భవించెనని యొక్కడను చెబువలేదు. విజ్ఞానము, కాస్త్రము, కళాభిజ్ఞత, పరిశ్రమలు, మతము, నీతి యేఒక్కజాతికి మాత్రము జెందినవిగానువిషయమునాల్పత్వముజేయకపోయెను. భూమిలో నుండి త్రవ్వకట్టి ఈజిప్టు కళ తక్కువనుండి వచ్చిన వందురా? మోసము ధర్మకాస్త్రము మాట యెవచెప్పెదరు? వాని నన్నిటిని నార్దికు వర్ణమే పుట్టించెనా? పురాతన వస్తుపరిశోధనలవలన నాగరకత యంతయు ప్రాచ్యదేశముననే జనించెననియు నార్దికు జాతియే లేక శ్వేతజాతులే వానిని నిర్మించెననియు గనుగొనబడెను. స్వనర్ణాభిమానము గల యాయూరోపియను గ్రంథకర్తలు పూర్వమునది లేకున్న ప్రస్తుత మననది లేకుండెడినదియు, శ్వేత నాగరకత, యెరుపు, నలుపు, పసుపు వర్ణముల వారి విజ్ఞానముల మీదనే నిర్మింపబడెననియు, నల్ల నాగరకతయే గాంచుననియు నురచిపోయిరి. వర్ణాధిక్య విచారణవలన ప్రయోజనము లేనిని నేను చెప్పను. కాని యీవిషయమున జేయు పరిశోధనలు అసల్యముగ నున్నవి. ఈసిద్ధాంతములు సరియైనవగునెడల ఉత్తమాధిక్యముగల నార్దికు వర్ణము తమతమ దేశములోనుండి కదలకున్న బాగుండెడిది. తెల్లవారియందు, నలుపు, యెరుపు, పసుపు నెత్తురు ప్రవహించుచుండును. రెండు ఆమెరికాలలోను యీవర్ణములన్నియుగలసి మరియొకవర్ణము పుట్టుచున్నది. చరిత్రయందు రాజకీయాధిక్యతకాలము నెన్నునెడల వార్దికువర్ణమునన్న తురుపులూ, హన్నులూ, సిసియనులు యెక్కువకాలమును రాజకీయాధిక్యమును గల్గియుండిరి తెలియగలరు. ఆసియా యూరోపుక్రిందకన్న యూరోపే ఆసియా ప్రభుత్వముక్రింది యెక్కువకాలముండెను. స్టాడర్డుగ్రాంటుగారు దీని నంగీకరించిరి. ఉభయయును వారివిషయమును తమ పుస్తకములలో వ్రాసిరి. ఆయనను తమసిద్ధాంతమును నిలపజెట్టుకొనుటలో ముఖ్య

త్వము వహించి యేమేమో జెప్పెదరు. తెల్లవారు తమకు జేయుచున్న మహాపచారమును నల్లవారు దెలిసికొనుచున్నారు. వారి కది చాల కష్టముగనున్నది. వారు తమకు కాలమెప్పుడు వచ్చునాయని వేచియున్నారు. స్టాడర్డుగారు మనస్ఫూర్తిగా గాకపోయినను అధ్యాంగీకారముతో నైనను యిచ్చి ననలపోను తెల్లవారు విని ఆసియాతోగలసినయెడల ఆఉపద్రవము తప్పిపోవును. విరోధీయు ఐకమత్య మనుమాటయే లేదు. ఆత్యాశచే భేదమైనవారిలో నైకమత్య మెట్లుండును? బాగ్యము ఆధికారమున్నపుడు దేశములు విజ్ఞతతో ప్రవర్తించునని తలంపజాలము.

భారత హిందూమహమ్మదీయుల సమన్వయ

స్టాడర్డుగ్రాంటుల మాటలను మనము భారతదేశములో నంత పాటింప నక్కరలేదు. మనలో వర్ణసమన్వయ లేదు. మనలో అతిమతమైపోయినది. మతకలహములతో వికమత్యము లేకుండపోవుచున్నది. హిందువులును మహమ్మదీయులును ఆసియాకును ప్రాచ్యదేశమునకంతకును ప్రబలత్రుతులుగ నున్నారు. వారి జేతులలోనే నల్ల ప్రపంచము యొక్క మోక్ష మధారపడియున్నది. హిందువులకు భారతదేశమును కావలసిన దేమియు లేదు. ఇస్లాము ప్రపంచవ్యాప్తమైనది. భారత మహమ్మదీయులు ఇస్లాముకు ప్రబలత్రుతులుగ నున్నారు. వారు తమ జన్మద్యత్యమనరగానికమ్మకొనుచున్నారు. ఇస్లాము శత్రులచేతులలో జిక్కుకొనుచున్నారు. దుస్సాన్యమైనప్పటికి హిందువులే భారతదేశమును పాలింతురని దలంచువారు నైతి మట్టుపోవుచున్నారు. భారతమహమ్మదీయుల కాలోచనలేదా. 7 కోట్లుండి భారతమహమ్మదీయులక్షేమము కన్న మిగిలిన ఇస్లాములోక మెక్కువా? భారతదేశముఇస్లాముగాదు. భారతమహమ్మదీయు లీ విషయము నేలగనుగొనరాదు. భారతమహమ్మదీయులు హిందూస్వరాజ్యము నాటుక పెట్టగల్గినయెడల ఇస్లాము లోకమున కంతకును హిందూచరిత్రవలననియుండును ఇండియా మహమ్మదీయులు ఇస్లాములోనికి దిగిన ఆంగ్లో ఇండియను మతములన్న జాగ్రత్తతో నుండెదరుగాక. ఆంగ్లో ఇండియనులు హిందువులతో పోరాడుటకు మహమ్మదీయులను పిలుచునపుడు క్రొత్తగాజేరిన తమమతముచైకన్న అసలుమతముమీదనే యొక్కువ విశ్వాసము గల్గియుండురు. మనముగూడ అసలువిషయముల గమనించి ఆవిధముగ నేల సరిజెట్టుకొనరాదు.

దక్షిణాఫ్రికా సమన్వయ

భారతప్రభుత్వ ప్రకటన

సిన్హ, జూను 4:- మైస్సు అందువర్కున ఆప్ట సందర్భమున దక్షిణాఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వమువారితో సంప్రతించుచున్నాము. మాకు ప్రత్యుత్తరముగా వారు ఈ శాసనమును ఉన్నత న్యాయస్థానమువారు ట్రాన్సాల్లు డివిజనులో డెక్కు హెడ్డికుస్సితు గార్ల కేసు తీర్పుచెప్పటకు పూర్వము ఎంతవరకు అమలుగోనుండెనో అంతవరకే అమలుగోనుండునని వ్రాసియున్నారు. ఇకముందు చట్టముయొక్క వ్యాప్తిని ఎక్కువచేయునట్లే మున్నయెడల దానిఫలితముల ననుభవించు అన్నిజాతులవారికిని తెలుపబడి వారివారి యభిప్రాయములు ఆలోచింపబడును.

ఇండియా గెజెటు

సిన్హ, జూను 4:- ఈదిగవ ప్రకటించబడినది ఇండియా గెజెటులో శాసనశాఖయందు ప్రచురింపబడినది. పండిత శాకుంతల భార్గవగారు ఎన్నుకొనబడుటకు గాని నామినేటు చేయబడుటకు గాని అర్హత గలిగింపబడినది. త్రిపాటు డివిజను రెండు ఎన్నికవర్ణములుగా విభజింపబడినది. ఒక్కొక్కదానినుండి ఒక్కొక్కరిని మాత్రమే ఎన్నుకొనబడుదురు.

వాణిజ్య శాఖ

యి. డబ్ల్యు. హోబ్బనుగారి స్థానము టిసెన్సు కమిటీలో పనిచేయుటకు డబ్ల్యు. స్తూవార్డుగారిని నియమించబడెనది. మెర్సెంటు పిప్పిలను శాసనముక్రింద కలకత్తాబొంబాయి ట్రాన్స్ షిఫర్లను వైక్లెసు టెలిగ్రాఫ్ ఇన్స్పెక్టర్ల నియమించబడిరి.

పరిశ్రమల శాఖ

ఇండియను బాయిలర్లు శాసనమునకు చిత్తనవరణలు ప్రచురింపబడినవి. ఆటంకములు సలహాలు ఆగస్టు 31 వ తేదిలోగా అందింపవలెను. (ఆ. ప్రె.)

గాంధీ మహాత్ముని విచారణ

ప్రెంచి సుప్రీముకోర్టు ప్రారంభోపన్యాసము

సుప్రసిద్ధ ప్రెంచి పండితుడు డాక్టరు జూలియట్టు విలియమర్ గారు రుపన్యసించెదరు

(మాన్యకీయవిలేఖరి)

బొంబాయి, జూన్ 4—ప్రెంచి సుప్రీము కోర్టు ప్రారంభోపన్యాసమును సుప్రసిద్ధులగు డాక్టరు జూలియట్టు విలియమర్ గారు మహాత్మాగాంధీగారిని బందిఖాన యందుంచుటను గురించి మహాోపన్యాస మును గావించెదరని రూఢిగ నాకు తెలియుచున్నది ప్రపంచమందలి సుప్రసిద్ధ పురుషులు ఉపన్యాసము నకు హాజరు కావలసినదని ఆహ్వానింపబడిరి. ఈ సంవత్సరమున యింగ్లాండు ప్రధానన్యాయమూర్తి (లార్డు చీఫ్ జస్టిసు) గూడ హాజరుగును. నైతిక సమస్యలందెంతవరకు శాసన ప్రయోగమునకు పరిమితమైనది చర్చించుటకు రాజకీయ సమస్యగ నిపుడు తలంపబడుచున్న మహాత్ముని విచారణపై చర్చజరుపబడును.

మహాత్ముని అహమ్మదాబాదు విచారణ

ప్రెంచి సుప్రీము కోర్టు ప్రారంభోపన్యాసము

బొంబాయి, జూన్ 4:— ఇండియన్ డెయిలీ పేపరు లండన్ విలేఖరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. ప్రతిసంవత్సరమున ప్రెంచి సుప్రీము కోర్టు తెరచునపుడు ప్రెంచి సుప్రీము కోర్టు ప్రభుత్వోత్తేసన మొక్కటి జరుగును. అప్పటికి ప్రెంచివాడును విదేశీయులనుమాడ ఆహ్వానింపబడుదురు. అప్పుడు ప్రెంచివాడు గాని యితరదేశీయులందుగాని జరిగిన గొప్ప విచారణను గూర్చి యొక బాధిష్టరు ఉపన్యసించును. ఈ సంవత్సరము ఇంగ్లాండునుండి లార్డు చీఫ్ జస్టిసుగూడ ఉత్తరమునకువచ్చును. గాంధీమహాత్ముని అహమ్మదాబాదు విచారణగూర్చి డాక్టరు జూలియట్టు విలియమర్ గారు రుపన్యసించును. ఈ సందర్భము రాజకీయములను సంబంధించినదిగాను, నైతిక విషయములపై లాకుల పాద్యముగూర్చి చర్చింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

టెలిఫోను ద్వారా స్త్రీల నవమానపరచుట

బొంబాయి, జూన్ 4:— టెలిఫోను ద్వారా స్త్రీల నవమానపరచుట బొంబాయియందు సర్వసాధారణమయినది. ఈ లోపల నొక మోడ్రా కానిస్తేట్ బిక్ కేసులో దొరకెను. మిస్ మునాజీబాబాయి ఫాంతే ఆసుపాల్సీసుత్రిసాని కెవరోగంటునుపలు మారువాయింపు తనకామెయందలి మోహమున్నదని తెలిపెను. నరల నొక నెల కిందట బిక్ క్యాండ్ లోనుపే, క్యాండ్ లోను చేరినదాయని యడిగెను. ఆమెతనలో గూడ నుండిన ఎయిమెయి అనునామెనహాయనుతో పోలీసునకి సహచారమును రిపార్టు చేసెను. పిమ్మట అతనినిరమ్మని టెలిఫోను ఇచ్చించి వచ్చినవెంటనే పట్టుకొనిరి. ఎయిమెయి అనునామె సహచారమునంత తొలుపును నేరము నాతినిపై మోపెను. మేజిస్ట్రేటుగారు ఆరెస్టు వారంటు నిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రతిసంఘములు

బొంబాయి, జూన్ 4:— ఈస్టు ఇండియా ప్రతిసంఘ సభ్యులు పెక్కిరిండు సంఘపుడై రెక్కరబోర్డుకు ఈసంఘమువారు సభచేసి 48 వ బైలానుగురించిన తీర్మానమును చర్చింపవలెనని 147 మంది సభ్యులచే చేపాటుచేయబడిన మహద్దర్శిని పంపుకొనిరి. ఆ బైలా ఈక్రిందివిధముగనున్నది:— “కుచ్చాఖాండి” కు చ్చాఅమెరికా అనుప్రతులతో వ్యాపారము చేయరాదు. అట్లుచేసినసభ్యుడు సంఘమునుండి తొలగింపబడును గాని ఎల్లప్పుటికిగాని తొలగింపబడకు. స్త్రీసహజసంఘమునుమాత్రమే అనుమతముగా ఉంటుందని వ్యాపారముచేసినందులకు చాలామందిప్రతివాదపక్షులు బొంబాయిపోలీసులచే పట్టుకొనబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల సమస్య

గౌ. రాజగోపాలాచారి నేటుమెంటు

“వర్ణవిభేదచట్టము ఆసియావాసులచట్టముకంటె క్రూరమైనది”

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ సైవలు సర్వీసు)

అలహాబాదు, జూన్ 4:— “సి. ఎఫ్. ఆంధ్ర సుగారు దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల సమస్య బరిష్కరించుటకు చుక్కప యత్నములు గావించిరి. వారి ఆభిప్రాయముల నేను విశదీకరింప బూనట కేవలము కృతేష్నుతగా యుండును. రాబోవు రౌండు టేబిలు సమావేశము జయప్రదముగ జరుగవలయుననియు, ఫలప్రదాయకము నుండవలయుననియు మేము భయించుచున్నాము. అవలంబింపవలసిన పద్ధతులందు మాత్రమే మూలముగా విభేదములుగలవు. కాని అవలంబింపవలసిన కాన్యక్రమ మొక్కప్పుడు మూలనూత్రిములకు చాలవరకు దారి జూపునని మరుచువలదు.

ప్రతిఒరుడు మోవడేన నా నేటుమెంటునకు సమాధానమిచ్చుచు వర్ణవిభేదచట్టము ప్యాకుజేసినందులకు దొరతనమును భారతీయులను దక్షి-ఆఫ్రికా దొరతనమును ఖండించవలయునని ఆంధ్రముగాగా వ్రాసిరి.

గాంధీ మహాత్ముని యభిప్రాయము

యంగ్లాండులోను ప్రతియందుగూడ మహాత్ముడు వర్ణ విభేదచట్టము ప్యాకుజేసినందులకు దక్షి-ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమును నిరసించవలయునని మహాత్ముని వ్రాయుచున్నాడు. రిడింగు ప్రభువు యింగ్లాండు ప్రభువులు తమస్వంతకార్యములందునలె దక్షి-ఆఫ్రికా భారతీయుల సమస్యనుగించి దీక్షినిపశ్చిద్ధము పగ్ హాబి బుల్లారా తింబబట్టు యీ సమస్యయొడ జూపు బాగరుకతయు తెలిగిన నేను మాడవసారి ప్రిటేరి మా సములో చట్టముపై విచారణ ప్రారంభమైన పిమ్మట పెక్కిసార్లు భారతిప్రభుత్వము ఆక్షేపాల దోషియొండక తప్పదని నాకు తోచుచున్నది. రాబోవు రౌండు టేబిలు సమావేశమందు యీ విషయమై విచారణ మనము లేవదీయవచ్చునగాన ఆంధోశనము అవసరములేదు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల ఆంతరంగిక వ్యాపారములందు జోక్యమునలదు

వర్ణవిభేదచట్టము కాపరల లేక స్వదేశ బాసులపై ప్రయోగింపబడుటకు తయారుజేయబడినదిగానదానిని రద్దుచేయవలసినదని మనము ఆంధోశనముజేయుటయన దక్షిణ ఆఫ్రికా ఆంతరంగిక వ్యాపారముల భారతీయుల జోక్యముగగించుకొనుచున్నాము ఆసియావాసుల చట్టమునుగించి మేము ఉపసంఘముయొందుట సాక్ష్యముయ్యుచున్నప్పుడు స్వదేశవాసుల సహస్యగురించి చర్చించుట మానిరిమి. స్వదేశవాసులకుయని హక్కులకంటె అధికముగ భారతీయుల కెల్లు యాయబడునని కమిటీ సభ్యులలో గొందరు మమ్ము ప్రశ్నింప స్వదేశవాసుల సహస్యలతో భారతీయులకు సంబంధములేదనియు, భారతీయులకిబ్బందు లున్నంత వరకు వానిని దొలగించుట ప్రశస్తియందు యిండియా దొరతనము ధర్మమనియు, యూనియను ప్రభుత్వముయొక్క ఆంతరంగిక పరిపాలనయందు జోక్యము గగించుకొనుట తమ పనిగాదనియు డిప్యూటీమను సభ్యులు దృష్టి. డిప్యూటీమను సభ్యులు అవలంబించిన నైఖరి దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రజల ఆమోదన బడసెను. కాని అందులకు విరుద్ధమై ఖరి అవలంబింపవలదని భారతీయులకు నేడుచున్నాను. ఆసియావాసుల చట్టముకంటె వర్ణ విభేదచట్టము కుద్ధ అన్యాయమైనదని గాంధీ మహాత్ముడు డిల్లయన్నాడు. స్వేచ్ఛ పముగ్గియు సోభామముల సిద్ధాంతముల వ్యాపింపజేయు నహాత్ముడు వర్ణవిభేదచట్టము గరించి అలల దలంచుటలో ఆశ్చర్యములేదు. ఆసియావాసుల చట్టప్రయోగము వలన భారతీయులకు జరగు నష్టముల వర్ణవిభేదచట్టము అవలంబించుటెట్లుచే గలుగు ఉపద్రవములతో బోగ్గియొడ హస్తముకాంతముగ నుండును.

వర్ణవిభేదచట్టము

కొన్ని సమలకు శ్వేతాతుల కార్మికులను మరెకొన్ని రకములపనులు స్వదేశవాసుల కార్మికులను ప్రత్యేకించుటకు వర్ణవిభేదచట్టము తయారు జేయబడినది. దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి సంపూర్ణముగ భారతీయుల దొలగించుటకు ఆసియావాసులచట్టము సృష్టించబడినది. వారి పార్టీ అభివృద్ధినిందించుకొనుటకు సృష్టించినది వారి అనుచరులు వర్ణవిభేదచట్టమును ఆధారము జేసి కొనుచున్నారని దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి గత మేబిబుబాలో వచ్చిన వార్తల ప్రకారము జేయుచున్నవి హెడ్జుగాజి నేనాని ప్రయత్నములచే దక్షిణ ఆఫ్రికాయందు భారతీయులగురించి విస్తారముగ అభిప్రాయము సభ్యముగ మారినదని తేగినపిదప దక్షిణ ఆఫ్రికా పక్షముల రాజకీయములతో మనకు ప్రసక్తిలేదు.

బర్మను హెడ్డుయొక్క అవివేక ప్రంగము

బర్మను హెడ్డుప్రభువు ప్రభువులసభయందు గావించిన అవివేక ప్రసంగమువిషయమై గట్టిగా మనముయోచింప అనావశ్యకము. వాడుగావించిన ప్రసంగముయొక్క సంపూర్ణ వివరములు లేకుండ వాఖ్యగావించుట సరసముగాదని ఆంధ్రముగారే అంగీకరించుచున్నాడు. రాయభారములు నడుపు భారము యిండియాదొరతనముయొక్క అధీనమందుండుట మహాసుగుణముగ నున్నది. సంపూర్ణముగ విషయముల నెరుంగకుండ యిండియా మంత్రి ప్రభువుల సభయందు దుష్పన్యసించినయెడ వారి నుడువులు రాబోవు రౌండు టేబిలు సమావేశమునందు వర్ణవిభేదచట్టమువిషయమై భారతదేశమును బాధింపజాలవు.

జాతీయపక్షమందలి దుష్టులు

దక్షిణ ఆఫ్రికా జాతీయపక్ష సభ్యుల టిలెవెక్ రూగు ప్రాక్టికల్ గార్లు ప్రేలాపనలనుగించి ఆంధ్రముగాగా వచించిరి. ప్రతిదేశీయందును రాజకీయపక్షములయందును దుష్టులగులని మనము మరుచరాదు. ఏగ్రీవముగ ఆసియావాసుల చట్టముపై చర్చనిలపుటకును రౌండు టేబిలు సమావేశము జరుపుటకును దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వ మంగీకరించుటయే హెడ్జుగాజి నేనాని ప్రయత్నమును వెల్లడిజేయుచున్నది. ఇందువలని జాతీయ కార్మికులముల శిక్షణము సువ్యక్త మగుచున్నది దక్షిణ ఆఫ్రికా పార్టీకి జెందిన సభ్యులకు బ్లాక్ టెల్లుగారు దప్ప యెవ్వరును హెడ్జుగాజి నేనాని ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగ ఉపన్యసించలేదు హెడ్జుగాజి నేనాని పథమునందు చిక్కులున్నన, భారతీయ సమస్యయొడ దక్షిణ ఆఫ్రికాను సుముఖముగ చేయుటయందు నేనాని డాక్టరు మేల నుగారి ప్రయత్నము లభ్యుతివిజయమును బడసెను. దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రజలు ఆత్మనిగ్రహమును బాగుగ జూసిరి. ఈవిషయమునకు భారతదేశ వార్తాపత్రికలే చాలవరకు గారణముగూడ జూపినచో రాబోవు రౌండు టేబిలు సమావేశ విషయమునకు వర్ణవిభేదచట్టము అపాద్యముగ అంతరాయముల గలిగింపజాలదని వావిక్యాసము అని రాజగోపాలాచారి ఒక స్టేటుమెంటునందు డిల్లయన్నాడు.

అక్యాబ్ సహాయనిధి

రంగూన్, జూన్ 4:— గవర్నరుగారి యనుజ్ఞతో రంగూన్ ప్రెస్సు వారు అక్యాబ్ సహాయనిధి నేర్పరచి 5000 రూప్యములను తియారుచేసిరి. ఆ ప్రె

ఖులాఫత్ కమిటీ

లాహోరు, జూన్ 4:— అన్ని జిల్లాపట్టణములందు ఖులాఫత్ కమిటీ సహాయముచేయుటకై దానికి సంబంధించిన బోర్డులను స్థాపించవలయునని ఎలెక్షన్ బోర్డువారు తీర్మానించుకొనిరి. ఆ. ప్రె

ప్రార్థి కంపెనీ ఏజెంటు కేసు

బెంగళూరు, జూన్ 4:— మదరాసు ప్రార్థి కంపెనీకి జీతముమీద నియమింపబడిన ఏజెంటు ఇ. పి. మూరును ప్రేమ్ నానకండు మేజిస్ట్రేటు ఎట్లు విడుదల చేసెనని వెల్లబడిన పిటిషను నేడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటువద్ద విచారణకు వచ్చెను తిరిగి 7 వ తేదికి వాయిదా వేయబడినది. ఆ. ప్రె.

ఆవును చంపి బయట కట్టుట

కలకత్తా, జూన్ 4:— హరిన్డో రోడ్డుమీద నున్న నొక మార్కెట్ యింటివారు బయటికి వచ్చునప్పటికి వసారా కలకటాలకు ఒక ఆవుయొక్క డిపిగితియొక్క కట్టబడియుండెను. పోలీసువారు రచ్చటికి బోయి విచారణలు సగ్గిరి. ఎదుట నివసించుచున్న మహమ్మదీయులు తమ కేమియు తెలియదని చెప్పిరి. ఎవ్వరును ఆరెస్టుచేయబడలేదు. ఆ. ప్రె

కాంగ్రెసు క్రమము

లాహోరు, జూన్ 4:— ముస్లిము కాంగ్రెసువారు నియోజితులయి పంజాబు సందంతలను తిరిగి తిలకు స్వరాజ్యనిధికి చందాల సంపాదించుచున్నారు. ఆ. ప్రె

బర్మా లక్క ఎగుమతి

రంగూను జూన్ 4:— అలపి పరిపాలక శాఖవారి నివేదకము ప్రచురింపబడినది. దానిలో లక్క 60418 హెండ్రనువేల్లు ఎగుమతి చేయబడినదియని దానిఖరీదు రు 88, 44, 647 లువానిలో 59631 హెండ్ర వెల్లు. బెంగాలునకు రు 878855 ల ఖరీదుకు పంపబడినది. సున్న పరగణాలలో లక్క అభివృద్ధి మార్గములను సూచించుటగూర్చి ద్దర ఉద్యోగులు నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

వంగ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ సంస్కరణము

శ్రీయుత సేనుగుప్తగారి లేఖ

వంగ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ పు అధ్యక్షుడుగ జే. యం. సేనుగుప్తగారు ఈ క్రింది లేఖను సంఘ సభ్యులకుందరకును పంపెను:-

దేశబంధు దాసుగారు మరణించిన తర్వాతను, కడచిన నవంబరులోను మీరు నన్ను రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము నకు అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనిరి. అందులకు మీకు నేను కృతజ్ఞుడను. మీరు కాంగ్రెసునెడల భక్తివిశ్వాసములు కలిగి నాను అన్ని విధములతోడను మన్నింపుచుకూడ వలెననులు. మీతో డాబ్బు లేకున్న నేనెట్టికార్యము చేయజాలకుండెడివాడను. నేను అధ్యక్షుడుగ ఎన్నుకొనబడినది మొదలు కాంగ్రెసు ఆదర్శములను ఆశీయులను అనుసరించుచుంటిని. హిందు మహమ్మదీయ ఒడంబడిక ఆవశ్యకతయందును, కాన్పురు కాంగ్రెసునందు నిర్ణయించబడిన శాసనసభ కార్యక్రమమునందును నాకు విశ్వాసము న్నది. కాంగ్రెసు వనోపసభవారు వేరవిధముల నిర్ణయమును గా విందునంతవరకు వంగ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు కాంగ్రెసు ప్రచార కులును, హిందు మహమ్మదీయ, య ఒడంబడికను శాసనసభల విషయమై కాన్పురునందు గా వింపబడిన నిర్ణయమును ఆదరించుచుండవలయును. ఈరెండు అంశములు విరుద్ధముగ వంగ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యుల లో పలువురు పని చేయుచున్నారని కృష్ణగురువారు విచిత్రము యొగ్గును. ఇది కాంగ్రెసుపట్ల ద్రోహ మొనగ్గులు యని చెప్ప వచ్చును. పరిస్థితుల పరిమాణ మిదే విధమున నున్న కాంగ్రెసు పక్షము చెదరిపోవును ప్రభుత్వమువారు ఇతర రాజకీయకక్ష లు బెంగాలునందు కాంగ్రెసు పక్షమును ధ్వంసము చేయ. బ్రహ్మాన్నించుచున్నాను. వంగ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ్యు లు కొందరు మన క్షేమములతో కలిసి పనిచేయుచున్నారని నేను నమ్ముచున్నాను. పగవ ముగిరినాకములను ప్రయోగించ నుద్దేశములలేదు. కాని వంగ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు భంగపా టును నూచించుట నాబాధ్యతయై యున్నది. సాంఘిక విభేద ములను పురికొల్పిచు కాంగ్రెసు వికమత్వమును నీడీంప జే యు ప్రయత్నించుట అంతి మొందువరకు మనమందరము కలిసి పని చేయుట అవసరమున చున్నది.

వంగ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము జూన్ 18 వ తేదీన జరుగును. ఆసభయందు ఈ క్రింది సలహాలను తీర్మానరూప ముగ నేను ప్రవచించెదను మీరందరు ఆసమావేశమునకు తప్పక రావలయుననియు నానూచనలను ఆమోదించవలయు ననియు కోరుచున్నాను.

1. ప్రస్తుతము దేశమునందు చెలరేగి యున్న ఉద్రేకము ననుసరించి వంగ రాష్ట్రీయ హిందూనామమ్యుద్దీయ ఒడంబడికను రద్దుచేయుటగాని సవరించుటగాని ఉచితము గాదని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు అభిప్రాయపడుచున్నాను.

2. కృష్ణగురునందు మే 31 వ తేదీన జే. నాదరిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశము వంగ రాష్ట్రీయ సమావేశము కాదనియు మరల ఈసంవత్సరము వంగ రాష్ట్రీయ సమావేశము జరుపుట అవసర మని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు అభిప్రాయపడుచున్నాను.

3. దేశమువనోపసభవారు వేరువిధమున నిర్ణయించునంతవరకు శాసనసభలవిషయమై కాన్పురు కాంగ్రెసుసమావేశమున గా వింపబడిన నిర్ణయములను రాష్ట్రీయసంఘమువారు అనుసరించు చుండవలెను ప్రభుత్వమువారి చేతియందున్న ఉద్యోగములను అంగీకరింపకూడదు. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమునకు చేరిన సాధారణసభ్యులు అధికారసభ్యులు ఈనిర్ణయమును కొనసా గింప బూనుకొనవలయును.

ఈ తీర్మానములను ఆమోదించినంతవలె ప్రయత్నము లాభింపుం డదు. ఈ తీర్మానములను ఆమోదించునందులకై తన అధికార ములను మీరు నాకివ్వవలయును. నేను పైని పేర్కొనిన నూచన లకు విరుద్ధముగ పలువురు సభ్యులు కృషి సూచించుచు విషయము ఎల్లరకు తెలియును. నానూచనలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ మునందా మోదించబడినను ఈనూచనలను అనుసరిం చుచువిషయమై పలువురు నాకెట్టిపహాయ మొసగరని నేనుతలచుచున్నా ను కార్య నిర్వాహక నిర్ణయ నందు వికమ త్వము లేకు న్న పని జరుగుటకు వినితేదు. ఇప్పుడు చెయవలసిన పని అధికముగ నున్నది. కావున రాష్ట్రీయ కాం గ్రెసు సంఘ సంస్కరణము అత్యవసరము. ఈవిషయమై 18 వ తేదీన జరుగుసభయందే ఆలోచించుట ఉచితము. కార్యనిర్వా హక నిర్ణయనకు నాపై విశ్వాసమాండవలయును. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కార్యనిర్వాహక నిర్ణయవారు విశ్వసించవల యును. లేకున్న నేను నాబాధ్యతలను నిర్వహింప జాలను.

కావున రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘసంస్కరణము ఏవిధమున జరుగవలయునను విషయమై సభవారు ఆలోచింపవలయునని నేను 18 వ తేదీసభయందు ప్రవచించెదను. మీ అభిప్రాయము లను నాకు జాబుద్వారా తెలుపవలయునని కోరుచున్నాను. నానూచనలను మీరు అంగీకరించినను అంగీకరింపకున్నను 18 వ తేదీసభకు వచ్చి ఈసమస్యలను పరిష్కరించు బాధ్యతలను నిర్వహింపవలయునని కోరుచున్నాను.

ఈ సమావేశమున దేశీయమహాసభ అధ్యక్షురాలను శ్రీ మతి పరోజినీనాయుడుగారు వచ్చెదరనియు, బహుశః రాష్ట్రీ యకాంగ్రెసు సంఘసమావేశము యుగియగనే కలకత్తాలో కాంగ్రెసు కార్యసంఘసమావేశము జరుగవచ్చుననియు మీకు తెలుపుచున్నాను

భార్యుడు పత్రిక వ్యాఖ్య
ఈ లేఖపై భార్యుడు పత్రిక ఈ క్రింది విమర్శనము వ్రాయుచున్నది.

వంగ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము ఈ నెల 18 వ తేదీ సమావేశమును. అధ్యక్షుడు సభ్యులకు పంపిన లేఖను చది విన ఈ సమావేశమున మిగిల ముఖ్యమగు విషయములు చర్చకు జేబడునని గుర్రెగవచ్చును ప్రతిభ్యుడు ఈసమావేశమునకు హాజరై చర్చయందు పాల్గొని తన గుర్తులను నిర్వహించెద రని నమ్ముచున్నాను. సేనుగుప్తగారు నూచించిన అంశములను సభ్యులు గుర్రెగవలయును. ఈవందర్శమున సభ్యులు తమ బాధ్యతలను నిర్వహింపక వెనుకడుగువేయుట వాపమును. వంగ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునందు తీవ్రమగు భిన్నాభి ప్రాయము లేర్పడియున్నది 18 వ తేదీ జరుగగల సభ ఈ భిన్నాభిప్రాయములను తొలగించి వికమత్వమును కలగజేయు నని నమ్ముచున్నాను.

పత్రికలపై కేసులు "సుల్తాన్"

కలకత్తా, జూన్ 4:— ఇండియన్ పీస్లుకోడ్డు 159 ఏసెక్ట్ క్రింద ముల్తాను పత్రికా సంపాదకుడు ముద్రాపకుడు ప్రచారకుడును ఆల్బిహాన్సు ఇస్లామాదాడికి 3 నెలల విడితై దుశిక్ష నొసంగును రాష్ట్రీయకోగారిట్లు చెప్పిరి:—

ఈవ్యాసములన్నింటిలోను అర్థము స్పష్టముగా కనబడు చున్నది. వైమన్మూలములు కలుగుటలేవు. ప్రైవేటుచెప్పిన ను ముద్దాయిముక్క అంతరంగమును ఉభయసంఘములవారికి వైమన్మూలు పెంచుటయు క్షేత్రనాశనముకొంప భూమ్యుద్దీ యులను దొడ్డవ్యమునకు పురికొల్పి ట యు తల పోసి యుం డ న లె ను. వ్యాస ము ను అ పా య కరమైందరుటచే శిక్షకు తగియున్నది.

ముగ్గురు సంకాదకులు

ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటుచే నేటి యుదయమున శిక్ష తొలగబడిన ముగ్గురు పత్రికా సంపాదకుల తీవ్రమైన నేడు హైకోర్టులో యాడు నరభాషలు చేయబడెను.

మత్స్యాలా

అను హిందీ పత్రికా సంపాదకుడు మహాదేవు ప్రసాద నేట్ తీవ్రమైన మొనటి దిగభాష చేయబడెను. ఇతడు పీల్ల కోడ్డు 158 ఏ సెక్సు క్రింద నేరమాకోపింపబడి 4 నెలలు విడి తైదు శిక్ష విధింపబడెను.

దీనిపై రిజిస్టర్ తీర్మానము దాఖలునరకు బెయిల్ 200 వలసినదిని దిగభాషుజేయబడెను. ఎచ్చే బుధవారమువరకు న్యాయ మూర్తులు బెయిల్ 200 నిరి.

ఒక నెల శిక్ష విధింపబడిన "దుర్బుఖ" పత్రికా సంపాద కుడు అపూర్వ కృష్ణమోహు విషయమునగూడ ఇటువంటి ఆర్డ ర్ తే యొసంగబడెను.

"ఫార్వర్డు"

రెండవ దిగభాష ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకుడు పి. కె చక్రవర్తిగారి తీగవున చేయబడెను. వీరిని స్వయముగా 2500 రూపాయలకు జామీనబాండును వ్రాయవలెను లేదా 6 నెల లు విడితైదుననుభవించవలెనని అడిగిరి. బాండుమీద సంతకము చేసినట్లయిన ఆ యుత్తరవును అంగీకరించినట్లయిన అప్పీలు లో గెలిచినట్లయిన తాత్కాలిక భంగమువచ్చుననియు చెప్పెను ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటు యుత్తరవును నిశ్చితమునలసినది గా ప్రార్థించుచు దిగభాషుచేయబడెను. ఫార్వర్డుపత్రికకు సం పాదకుడై అట్టిబాండుపై సంతకము చేయజాలనని తలంచుచు న్నాని అతడు చెప్పెను.

జస్టిసురాన్ కిన్:— ఆకారణమైనయెడల ప్రధానరాజధా నిమేజిస్ట్రేటు కారణముతో నేను జోక్యము కలిగించుకొన జాలను. బాండుసంతకముచేసి అప్పీలులో గెలిచినట్లయిన అతని నిశ్చయగా ధనపడును. అది జామీను విషయమైనట్లయిననే జోక్యముకలిగించుకొందును

యన్, సేన్ గారు సంపాదకులతీవ్రమైన నాకేమియుతోచుట లేదు. ఈ దిగభాషును మీరు నిరాకరించినట్లయిన అప్పీలుదాఖ

లయ్యేలోగా నాక్లయింట్లు 3 రోజులు బెయిల్ లో నుండవలసి వచ్చును.

జస్టిసు రాన్ కిన్:— అది కారణముగాపెట్టుకొని మేము మేజిస్ట్రేటు ఆర్డరుతో జోక్యము కలిగించుకొనజాలము.

దిగభాషు నిరాకరింపబడెను. రామ్మబహోగారు హైకోర్టు ఆర్డరులను తెలుసుకొని స్వయముగా జామీనుబాండును వ్రాయుటను సామవారమువరకు నిలిపివేసిరి. అ. (ప్రె.)

సాంఘిక పోరాటము

లక్నో, జూన్ 4:— మోహల్లాకమిటీ నేర్పాటుజేసి జనలకు హిందూమహమ్మదీయుల యొద్దకి ఎంతి యనవరమో తెలుపుటకై పురపాలక సంఘమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాశీేశ్వర్ దేవాలయము కడ జరిగిన అల్లరిలో 6 మంది పట్టు కొనిరి. చాలకట్టెలు వొరికినవి. కొందరు జనులు తాత్కాలికముగా నగరమును విడిచిపోవుచున్నారని నగర పత్రికలు తెలుపుచున్నవి (అ. ప్రె.)

రైల్వేలయందు మార్పులు

బొంబాయి, జూన్ 4:— గిల్ఫోరీ గూట్కొనన్ నుండి చుట్టుపట్ల ప్రదేశములకును బాంబాయి, తానాలవరకును తొందరీ ప్ర యాములు జరుగునట్లు జి. ఐ. పి. రైల్వేవారు ఏర్పాటుచేసి రి. (తూర్పురైల్వే)కు బాంబాయి బాంబాయివరకు పోవుచున్నది. తానాలవరకును విద్యుచ్ఛక్తిచేతనే నడుపునట్లు చేయుచున్నారు. జూన్ 21 తేదీకి అది తీర్మానమును. సెప్టెంబరు 1 తేదీ నుండి కుర్గాలైన విద్యుచ్ఛక్తిచే నడపబడును. 1927 సంవత్సరాంత మునకు బొంబాయినుండి కళ్యాణ్ నకును విద్యుచ్ఛక్తిచేతనే బండ్లునడుచునని తోచుచున్నది. 1929 లో పూనావరకును, 1930 లో ఇగాట్పూరివరకును విద్యుచ్ఛక్తిరైల్వేలు వేరుబడు ను దీనివలన బోంబాయిముత్తాల్ కనుమలనుగ్గర ప్రయాణము తొందరగా జరుగుటేగాక పూనాకును, నాసిక్ కును పోవువారికి విశేషకాలయాపనము అవసరముండదు. బొంబాయినుండి మద్రాసుకువచ్చు మెయిలుసర్వీసును మార్పువిషయమును కూడ జి. ఐ. పి. వా రాలోచించుచున్నారు. సెప్టెంబరులోపల కరాచి కొలంబోలముధ్య చక్రన్ ఏర్పాటు చేయబడును. (అ. ప్రె.)

రావల్పిండి కాంగ్రెసుకమిటీ

రావల్పిండి, జూన్ 4:— రావల్పిండి కాంగ్రెసుకమి టీవారు పంజాబు రాష్ట్రకాంగ్రెసు కమిటీతో సంబంధమును దడ లుకొనిరి. లాలాజవతిరాయగారును హాశిరీ సంతానగారును పంజాబురాష్ట్ర కాంగ్రెసుకమిటీ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చినందునను, ఆ విషయము జరుగుటకుకారణమేనని రావల్పిం డికమిటీవారు రద్దుగ పంజాబుకమిటీ పెక్కెటరీగారు జవాబు ఇచ్చినందునను, వారు పంజాబుకమిటీతో సంబంధము లేకుండు నట్లు తీర్మానించికొనిరి. అ. (ప్రె.)

రాజగారి జన్మదినము

ఉదకనుండలము, జూన్ 4:— గడచినరాత్రి గవర్న మెంటు హాసునందు రాజగారి పుట్టినదినము పండుగకు గా ను గొప్పవిందు జరిగెను. ప్రభుత్వ సభ్యులు, జోన్ పూరు మహారాజాగారును, బొబ్బిలి వనోజాగారును, ఆర్కాటు రాజపుత్రుడును, హైదరాబాదు, మైసూర్ల రెసిడెంటును, అం దరును కలిసి 60 మంది అతిథులు వచ్చియుండిరి. (అ. ప్రె.)

చిట్టగాంగ్ వార్తలు

చిట్టగాంగు, జూన్ 4:— డా॥ సైప్రీట్ కిక్లూగారు మా ర్టీస్ ఫ్లజ్జాత్ ముఖ్ అబ్దుల్ కరీం గార్లతో నేలకయ్యెను చిట్ట గాంగుకు వచ్చియుండిరి. మునిసిపాలిటీవారు కిక్లూగారికి సనాది నపత్రమునొసంగిరి. కలెక్టరుగారు డా॥ కిక్లూగారిని డా॥ బం గళాయందు సందర్శించి వారితో మాటలాడిరి

కొలదిదినములలో పండిత మాళవ్యాగారుకూడ ఇరటికి నత్తురు.

చిట్టగాంగ్ మునిసిపాలిటీ కమిషన్లు స్థానిక ప్రభుత్వ మువారు 6 ఏండ్లుముచు 10 ఏండ్లలోలను డా॥ బాలరకు ప్రాథమికవిద్యను నిర్బంధము చేయవలసిన పని తీర్మానించిరి. (అ. ప్రె.)

వ్యవసాయమంత్రుల సమావేశము

రాజప్రతినిధి తెరచుట
సిన్హ జూన్ 4:— రాజప్రతినిధి సామవారమునాడు సిన్హలో వ్యవసాయమంత్రుల సమావేశమును తెరచురు. అ. ప్రె.

మిషనరీలు గాంధీమహాత్ముని

సందర్శించుట

వారికి మహాత్ముని సందేశము

ఫ్రాన్స్ లోని మిషనరీలు మిషనరీలకు జ్ఞానోదయ పత్రిక కిటుల వ్రాయుచున్నారు:—

మహాత్మజీవితమునకు మహాత్మునిరాక

మే 18-న తేదీ సాయంత్రము గాంధీమహాత్ముడు మహాత్మజీవితములో ఆమెకిను మరొకటి మిషనరీలకు కీలకవాసమునకువచ్చి మిషనరీలతోను వారి మిత్రులతోను సంభాషించి యానందమున ముంచిరి. గాంధీమహాత్ముడు మహాత్మజీవితమునకు గవర్నరుగారికి ఆశునవభుడుగ నున్న వ్యవసాయపు కమిషనరులకు అదర్శముగనులగుచు సలహా నిచ్చుటకై వచ్చి యుండెను. ఆనవినవారు మిషనరీల ఆవాసమునకుండ సందర్శించు భాగ్యము నొసంగిరి. అది సాయంకాలము, చెట్లు పచ్చగ నుండెను. సాయంకాలమునందు ఆచెట్లగుండ కాంతులనీనుచు స్త్రీలను పురుషులను ప్రకాశించు ప్రకారము వారి సందర్శన నున్న పూలబుట్టల కొక వింతచెప్పు గలుగజేయుచుండెను. ఇటు ఈసందర్శనము జూచి అటు తిరుగుపట్టికి భారతదేశముననున్న గాంధీమహాత్ముడు అంగవస్త్రమునాత్రము కట్టుకొనియుండెను. పై నొకదానిని భుజిపైపెట్టికొనియుండెను. కాళ్లకు పాంజీరొట్టెను. ఈ నిరాడంబర సామాన్యమహాత్మునినిగ్రహణేజోరాశిని జూచి వందలకొలది మిషనరీలును, పండితులును వారిమిత్రులును అచ్చెరువందిరి. గాంధీమహాత్ముని నాహ్వానించిన మరాఠీపాఠశాలాధికారి చెవరెండు జే. యచ్. ఎడ్వర్డు వారిని సభవారికి దెలియజేయుచు నిట్లుచెప్పెను: “మహాత్మాజీ! నేడు సాయంత్రము మీకు స్వాగతమునగుట లభించినందులకు మహాత్మునిదలంచెదము. మీరుదలచెట్టి సన్మరణములన్నిటియందును మాకుగూడ భాగమున్నట్లు భావించెదము. భారతదేశమునందు పతితులైన లక్షలకొలదిమంది నిన్ను జాతుల నుద్ధరించుటయందును, వర్ణాధికమునుగూర్చియు, మద్యము, నల్లమందు మాన్యుటగూర్చియు పోరాడుటలోను భారతదేశ పరిశ్రమ నుద్ధరించుటలోను, యితరసంఘసంస్కరణ కార్యములందును, మీతో జాటు మేమును చేతనైనంతవరకు పనిజేయుచున్నాము. మేమిచట భాషాపాఠశాల నిర్మించినది ప్రజలయొక్క భావము నేర్చుకొనుటకేగాక భారతదేశమునెడ ప్రేమను సానుభూతిని గలుగజేయుభావము బోధించి నేర్చుకొనుట కుద్దేశించితిమి. ఆ కారణముచేతనే యీరోజున మిమ్ములను పండితవర్గముతో గల నీ కొంతకేపుండ నాహ్వానించితిమి. మాకు మీపైభావము ప్రేమను దెల్పుట కవకాశము లభించినందులకు చాలసంతోష మగుచున్నది.”

మహాత్ముని ప్రత్యుత్తరము

అంతట మహాత్ముడు తనను మిత్రభావముతో సత్కరించి భాషాపాఠశాలయందు పండితునిగ నేర్చుకొన్నందులకు కృతజ్ఞతను దెల్పుచు నిట్లుపన్యసించిరి:

ప్రేమభావ

భారతదేశభావములను నేర్చుకొనుటలో అతిసుభవుగలదు. మిషనరీలు నులభముగ వాని నుపయోగించుటను జూడ భారతీయులకు చ్యుగువుగలుగుచుండెను నామాతృభాషయగు గుజరాతీలో మంచివాక్యకరణము మిషనరీయగు డాక్టరు తెయిలరు వ్రాసెను. నేను గతవత్సరము డార్జిలింగునవిహారపునకుండ ఆచటభాషాబోధక పాఠశాల నడుపుచున్న మిషనరీ స్త్రీనిజూచితిని. ఆచటి బెంగాలీలు, ఆమె తనతో భాష మాట్లాడునని చెప్పిరి. మీరు ట్టునుండువారు మాట్లాడుభాషను నేర్చుకొనవచ్చును. కాని అంతకున్న ముక్కినైనది మనోభావములకు సంబంధించిన భాష గలదు ఈభాషయు, అధిపతి దెల్పిన ప్రేమభాషయనాకుభిక్కుటయే మీవి సదుద్దేశ్యములే గావచ్చునుగాని వానిని ఆచరణలో తెల్పువిధమునుగూర్చి మాత్రము నాకు సందేహములుగలవు. నేను నామనస్సులో నున్నదంతయు చెప్పనిచ్చునెడల, కొందరు మిషనరీలు శివుకార్యములనిర్వర్తించుమార్గములజూడ నాకుకష్టముగ నుండునని చెప్పవలయును. నేను మాట జాగ్రత్తతోననుని ‘కొందరు’ అని చెప్పితి నేగాని లోపల ‘చాలమంది’యనియే భావము స్ఫురించుచున్నది. ప్రేమను వెదజల్లుటయే ప్రయోజనముగ తెల్పుకొనిన మిషనరీవర్గమునందే అట్టిది గాన్పించునందుట చాలోచనీయము. మీరు అంతయు నేర్పవలసినదేగాని నేర్చు

కొనవలసినదేమియు లేదనుభావముతో మాత్రము రాగూడదో ఈవైఖరిమాత్రము మీక్రొత్తవిభంధన బోధలకు వ్యతిరేకముగ నుండును. “ఉప్పలూరువిహారపుడు దాని నుపప్రజేయుటెట్లు? “హిందీలో మాత్రంకానామెతగలదు!” సముద్రమునకే నిప్పుంటు కొన్నయెడల దానిని చల్లార్చునదేదీ!” ప్రేమయే మూలాధారముగ మీరు గ్రహించునెడల మీరు నేర్చుకొనవలసినదేమియు లేదు అంతయు నేర్పవలసినదేమిని భావించు పొరబాటునుండి తొలగిపోయెదరు. భారతదేశము నుండియు ఆచటి ప్రజలనుండియు నేర్చుకొనవలసిన దేమియునులేదని మీరు దలంపరాదు. మీరు నేర్పవలసినది చాల యుండవచ్చునుగాని, నేర్చుకొనవలసినది గూడ చాల యుండును. అటులనిచ్చి పుచ్చుకొని ధర్మమే ప్రేమావృతపు భావ. ప్రేమజలన నెప్పుడును. యిచ్చుటయేగాక తిరిగి కావలసినంత స్వీకరింపవలయును. ఇట్టి ప్రేమభావము పూర్తిగ నేర్చుకొనటకు మీకును మాకును అందరకును భగవంతుడు తోడ్పడుగాక!

పిల్లలపై ప్రేమ

మహాత్ముని ప్రసంగమైన పిదప నధ్యక్షుడు మహాత్ముని హృదయపరిశోధక సందేశమునకు వందనము లర్పించుచు నిట్లు జెప్పిరి. ఇచటనున్న మీరందరును మహాత్ముని కరస్పర్శనుగావించుటను మహాప్రసాదముగ దలంచెదరని నమ్మెదము కాని అది కష్టముగ నుండును. వ్యవధిలేకున్న యెడల మహాత్ముడు పడిదయ రండి; రండి! అనెను. ఒక్కొక్కరు దగ్గరకు వచ్చి కరస్పర్శనుగావించినపుడు అభినందనముగావించుటలో తారతమ్యము, గంభీరము, కారుణ్యము, చాల అద్భుతము గనుండెను. ఇచ్చరు చిన్నమిషనరీ పిల్లలు రాగా ఆయన యిట్లు నెను నాకు చిన్న పిల్లలందరను ముద్దు పెట్టుకొనటయిచ్చును. కాని మీరునన్నట్లు జేయునీయలేమో నని భయముగుచ్చున్నది. ఆపిల్లలేదేదీ. ఆయన అప్పుడు ఊరుకొండని తలచువ్వి పంపివేసిరి. బ్రాహ్మణపండితులును వారిభార్యలును యితర భారతీయ త్రులును వారి పాదముల దాకి సాష్టాంగబడిరి. ఇంట్లో నాకరులకుగూడ అభినందనము గావించ వారు ఆగిరి. ఆతిథ్యమురాలంతవరకును లేసెరు తమరు జేయుచుండెను. అప్పుడు మిషనరీ ప్రధానమంత్రి యని యొకరువచ్చిరి. అయన నభినందించి కరస్పర్శజేయుటకాగానే వెంటనే మహాత్ముడు మరయొకపనిమీద వెడలెను. బొంతాయి గుండునెట్టి పుట్టి పుట్టి కన్నీలు చెరి నూర్చు మెంబరు గా|| నర్మచుని లాలుమెపాతా బంగళాలో మహాత్ముడు బసజేయగా ఆయన గూడ వెంటనచ్చెను. అధ్యక్షుడు పశ్చిమ భారతదేశములోని మిషనరీల పక్షమున సర్మచునిలాలు బొంతాయిలో సంపూర్ణ మద్యనిషేధమునకై చేసిన యేర్పాటునకు కృతజ్ఞతను దెల్పిరి. ప్రభుత్వమువారికొంచెము త్వరగా జరుగునెడల వారికింకను యెక్కుడు వందనము లాచరించెము. మహాత్మునిచాకవలన ఆయనయు మిషనరీలును సన్నిహితులగుచున్నారనుటకు నిదర్శనమని ఆయన తిరువాత మాట్లాడుచు జెప్పెను.

* * *

‘జ్ఞానోదయ పత్రిక’ మిషనరీలకు మహాత్ముని సందేశమున కీర్తిక నీ క్రిందివిధముగ వ్రాసెను:—

భారతదేశములో పనిజేయుచున్న మిషనరీలకు గాంధీమహాత్ముడొసంగిన సందేశమును మిషనరీ పాఠకులందరూను ప్రశ్నేకముగ, జరుపగోరెదము. ఆయన యీసందేశము నొసంగునపుడు ప్రక్కనే కూర్చొనియుంటిమి. మాట్లాడిన దైదునిమిషముకేయైనను, ఆమాట్లాడినపు డాయనకుగల అంతిమ్యుద్దయ, ముఃపరితాపమును వ్యక్తమయ్యెను. క్రిష్టియను మిషనరీల కార్యధర్మముల గూర్చి నువన్నలో అనవరము దలంచినదానిని భారతదేశ మహానీయుడు మాట్లాడుచుండెనని మేము భావించితిమి. ఏనుక్రిస్తు బోధలు ఆదర్శ మను అమృతమును గాంధీమహాత్ముడెంతవరకు గ్రోలినదియు ప్రపంచమున కిదివరకే దోయును. మహాత్ముని యీసందేశమును జదువు మిషనరీలందరును కృతజ్ఞతతో స్వీకరించెదరని నమ్మెదము. వారు భారతదేశములోని యేనుక్రిస్తు సందేశవ్యాపకుల లోపములకు కనుగొనితెచ్చిరి. మనము మిషనరీలము మానవహృదయమును కనుగొని, ప్రేమయు సానుభూతియుగల్గి ప్రపత్రించువరకు భారతదేశవ్యాపయ రూఢార్యముగ కనుగొనజాలము. ఇదివరలో భారతదేశముందు జనుప్రదముగ పనిజేసిన మిషనరీలందరును ప్రజలభావము మాట్లాడుట చేతనేగాక యేనుక్రిస్తుదెల్పిన ప్రేమమార్గమున వర్తింపుటచేతనే అట్లు నెగ్గగల్గిరి. మాభాషాబోధకపాఠశాలయందలి భారతపండితులలో మహాత్మునివంటివారు జేరినందులకు మేము గర్వపడవలసినదే.

చరిత్రలను వ్రాయుట

రొమెను రొలాండుగారి అభిప్రాయములు

ఈకాలమున చరిత్రవివిధమున వ్రాయబడుచున్నదో ఇంచుక పరిశీలించెదము. యుద్ధము ముగిసి ముగియక పూర్వమే విరోధిపాఖండమునందలి రాజతంత్రజ్ఞులు, యుద్ధవిషయములందు అనుభవముగలవారు ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞులు, యుద్ధముయొక్క చరిత్రను వ్రాయు పూనుకొనుచున్నారు. అనగా యుద్ధముపట్ల పక్షపాతము గలవారు. యుద్ధమునకు కారకులైనవారు యుద్ధమును జరిపినవారు యుద్ధపుచరిత్రను వ్రాయుచున్నారు. ఇట్టివారిచే వ్రాయబడు చరిత్ర సత్యముగను నిష్పాక్షికముగను నుండునని తలచుటకు పిలువలేదు. చరిత్రరచనమున కిది క్రొత్తగాదు. చరిత్రయందు వ్యక్తుల దుర్భిప్రాయములు, పక్షపాతబుద్ధి ప్రకటితమగుచునే యున్నది.

కర్తవ్యమేమి? చరిత్రలను వ్రాయువారు సంకయాత్ములుగ నుండవలెను. వారి సంకయములు అల్పమై నీచస్వభావమును నూచించునట్లుండకూడదు. తగు ఆధారములు లేక ఏవిషయమును నమ్మని సదుద్దేశముగల సంకయాత్ములుగ నుండవలయును. దుర్భిప్రాయములను విడనాడవలయును. భిన్నాభిప్రాయములను ప్రకటించువారి, పాదములందలి బలమును గుర్తెరుగవలయును, ప్రపంచచరిత్రలు ఎచ్చట చూచినను మహాసంగ్రామములందును నిషయ పరిస్థితులందును విజయముగాంచిన వ్యక్తులయొక్కయు జాతులయొక్కయు ప్రశంసతో నిండియున్నవి. విజయలక్ష్మీనిగించినవారి నైతికప్రవర్తనము విమర్శనమునకు దూరమైయుండును. శత్రువుల చ్యోలను విమర్శించుట ఒక విషయముగను మనవారి చర్యలను విమర్శించుట వేరొకవిషయముగను నున్నది. ఒక విషయము కార్యములు మనవా రొనర్చినపుడు మనము మననాయకులను పొగడుచున్నాము. ఆదేవిధముగ కార్యములను శత్రువు లొనర్చినప్పుడు మనము వారిని దూషించుచున్నాను.

అందరినైతిక ప్రవర్తనములకు ఒకే ప్రమాణము ననుసరించి పరిశీలించబడవలయును, నిష్పక్షపాతదృష్టితో అంగరీచర్యలను విమర్శించవలయును. ఇతరుల మనోవైఖరిని గుర్తెరుగ ప్రయత్నించవలయును సంగ్రామములందు అపజయము గాంచిన వారి మనోభావములను గుర్తెరుగ ప్రయత్నించవలయును. తోడివారిని సంపూర్ణముగ గుర్తెరుగజాలకున్న మనవిషయము మనకే చక్కగ తెలియదని చెప్పవచ్చును.

విద్యార్థులకు కలపబడువిద్య ఇందుల కనుగుణ్యముగ నుండవలయును. అంశిద్వాతీయసాంబ్రాత్యత్వమును చూచించు జీవితమే ప్రధానమైనదని గుర్తెరుగవలయును. నేటిదినము కలపబడువిద్య జాతీయవిద్యగనున్నది. విద్యావిధానమువారి అంతిద్వాతీయ సాంబ్రాత్యత్వమును అభివృద్ధిచేయువిధమున విద్యావిధానముండవలయును. సమంచితభావములను ప్రాప్యదృష్టిని విడనాడవలయును. మానవునియందునిగూడ మైయున్న మహాచ్ఛక్తి విజృంభించుటకు అంతిద్వాతీయవిధేయములు అటంకముగనున్నవి. ఒకతరములో ఈవిధేయములు అంతిమందపు. కాని ఈసత్యమును గ్రహించిన తప్పదారికి వరలుట అసంభవము ప్రజలను ఆదరించి యున్న దుర్భిప్రాయములు చెదరిపోవలయుననియు విజ్ఞానపంతులు సత్యాన్వేషణమునకు గడంగవలయునని కోరుచున్నాను. ఈ ఉద్దేశము నెరవేర విద్యార్థుల విద్యకై ఎక్కువ మొత్తమును ఖర్చుపెట్టి వారికి సరియగు విద్యగలపుట అవసరము (న్యూస్పాపెంటు పత్రికనుండి గ్రహింపబడినది.)

పంజాబురాష్ట్ర హిందూనభ

లాహోరు, జూలై 4:— కొనసగబడు తమ స్వంత అభ్యర్థులను పంపుటకు వైసభవారు హిందూమహాసభ యనుజ్ఞను ఐదలియుండిరి. హిందూసభ మతియు ననుసరించి హిందూసభ అభ్యర్థులుగా నుండవలచినవారు జూలై 10వ తేదీలోపలవిసత్పత్రములను పంపవలెనని చర్చింగుకమిటీవారు తెలుపుచున్నారు. (ఆ. పే.)

ప్రభుత్వ ప్రకటన

సిమ్లా, జూలై 4:— భారత ప్రభుత్వమువారిచే ఈ దిగువ ప్రకటన గావించబడినది. రాజప్రతినిధిగారు తమకు కార్యదర్శిగా ప్రస్తుతము కాబూలలో బ్రిటిషులేగేషను సలహాదారుగానున్న జార్జికిన్నింగాము సి. ఐ. యి. సి. బి యి. ఐ. సి. యస్. గారిని జూలై నుండి నియమించిరి. (ఆ. పే.)

ఎట్టి యాంధోళనము నలుప వీలుండదు. రజాలీగా ని ఇండియా రా య బా ర ము న స భ్య లుగ పంపిన మాత్రాన లేనిపోని బాధ్యతను మీద బెట్టుకొనుట నమంజనముగ దోషదు. హరిగజా గారిపై వీ రింతమక్కువ జూపుచుండ భారతీయు లకు క్రొత్త యిబ్బందులు గలుగుచున్న వని టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు జేరిన తంతివార్త దెలుపుచున్నది. పార్లమెంటునభలో మిగిలిన రంగుజాతుల వారందరకును ప్రాతినిధ్యమిచ్చి భార తీయులకు మాత్ర మొసగరయిరి. ఇతర రంగు జాతులనుండి భారతీయులను వేరు జేయు నుద్దేశ్య మేమియుండును? భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికాలో నెంతకాలము నివసించినను విదేశీయులే యగుదురు. కొంతకాలమునకు వా రెట్టిహక్కులను సంపాదించ లేక దేశమునుండి వెడలిపోవలసి వచ్చును. ఇదియే దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారు గోరునది. ఇట్టివిషనుస్థితి లో భారతీయులు తమ యభిప్రాయములను దెలుప గూడదనుట ఎట్టి రాజనీతియో తెలియదు.

గాంధీమహాత్ముని విచారణ

ఫ్రెంచి సుప్రీంకోర్టును ప్రారంభించు నమయ మున సుప్రసిద్ధ ఫ్రెంచి విద్వాంసుడగు వెల్లియరు గారు గాంధీ మహాత్మునికేసు విచారణగూర్చి ఉపన్యసించెదరనియు అన్ని దేశములకును ఆహ్వాన మంపబడెననియు బ్రిటీషు ప్రధాన న్యాయమూర్తి గూడ హాజరగుననియు మా బొంబాయి విలేఖకుడు దెలుపుచున్నాడు. న్యాయ శాస్త్రము న కు ను నై తిక ధర్మమునకును ఎట్టి సంబంధము గలదో చర్చింపబడునట. ఈవార్త నిజమగుచో, ప్రపంచమునందు నూతనదృక్పథము ప్రారంభ మయ్యె నని చెప్పవచ్చును. లోకోత్తముడని ప్రసిద్ధి పడించినను, సాధుపుంగవు లెల్లర హృదయుల నాకర్షించుచున్నను, సత్య అహింసాధర్మముల నతి క్రమింపకున్నను, గాంధీ మహాత్మునికి న్యాయాధి పతి ఆరునెంపత్తరముల కారాగృహశిక్షను విధించెను. కారణ మే మన, చట్టముప్రకారము మహా త్ముడు దోషియే యనియు, అతనిని శిక్షింపక తప్పదనియు నుడిపెను. మహాత్ముని ఉత్కృష్టశీల మును మాత్రము ఒప్పుకొనెను. ఆధ్యాత్మికధర్మ మొకవిధముగ నుండ, మానవనిర్మితచట్ట మింకొక విధముగ నున్నది. పూర్వకాలమున క్రీస్తు శిక్షింప బడిన రీతినే, యీకాలమున గాంధీ మహాత్ముడు కూడ శిక్షింపబడెను. క్రైస్తవజాతుల కీవిషయము విచిత్రముగ దోషక మానదు. న్యాయమును సాధ్య మగునంతవరకు నీతికి సమీపముగ దెచ్చుట యవ సరము. లేనియెడల న్యాయచట్టములపై ప్రజలకు గౌరవ ముండజాలదు. నీతిబాహ్యముగ కృత్యము లను జేసినవారికన్న, దైవప్రేరేతులై తాము నమ్మి న ధర్మము నాచరించినవారి నెక్కుడు కఠినముగ శిక్షించు చట్టములను ప్రజ తెలుల గౌరవించ గల్గుదురు? న్యాయశాస్త్రముల మూలాధారమును మార్చవలయును. న్యాయమునకు నీతిధర్మముతో సంబంధము లేదనియు, చట్టమునకు బలమే మూ లాధార మనియు, ఆప్టినుప్రభృతులు సూచించిన మాత్రములు నిస్సారములు. నీతికి విరుద్ధముగ దోషు చట్టములను రద్దుజేయుట యవ సరము. లా-ఆర్డరుల పరిపాలనముగూడ, ధర్మాను

గూణ్యముగ చుండవలయును. న్యాయమునకును నీతి కినిగల యెడబాటు, గాంధీమహాత్మునికేసు విచారణలో స్పష్టముగ వెల్లడియయ్యెను. ప్యారిసులో గూడెడి న్యాయవేత్త లేమని నిర్ణయింతురో చూడ వలయును.

వర్ణభేదచట్టము : యిండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనము

వర్ణ భేదచట్టమును గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వ మువారు వ్రాసిన లేఖకు ప్రత్యుత్తరముగ, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు పంపిన జవాబు ప్రచు రింపబడినది. వర్ణ భేదచట్టమును వాడుకలో బెట్టు నపుడు, భారతీయులకు క్రొత్త యిబ్బందులను దెచ్చిపెట్టుటకు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతము తలపెట్టుట లేదని సూచింపబడినది. ఇది కొంతవరకు యుక్తమేయనినను, ఏమరియుండుటకు వీలులేదు. వర్ణ భేదమును పాటించి రంగుజాతులవారికి కొన్ని వృత్తులలో ప్రవేశము లేకుండజేయుటకు వెనుకనే కొన్ని నిబంధనలు చేయబడెను. కాని సుప్రీం కోర్టువారిట్టినిబంధనలు అశాస్త్రీయమని తీర్పు జెప్పిరి. అందుచే అప్ప డా ప్రయత్నము మానివేయబడెను. రంగుభేదచట్టము అశాస్త్రీయనిబంధనలను శాస్త్రీ యము గావించుచున్నది. కోర్టు నిర్ణయమునకు పూర్వమున్నస్థితియే ముందును కొనసాగునని దెలు పుటచే వర్ణవిభేద మటులనే నిలిచియుండును. ఇం దుతలన భారతీయుల కెట్టియిబ్బందులు గలుగునో యోచించుటకు రాబోవు రౌండుటేబిలు సమా వేశమునందు అవకాశము నీయవలయును. ఇందు కొరకై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పట్టుదల జూప వలయును. బర్మెన్ హెడ్డుప్రభువుగారికి నిజస్థితిని దెలిపి, వారిదివరకు దెలిపిన ఆక్షేపణలను తొల గింపవలయును. అందుచే ప్రస్తుతప్రకటనతో ఇండి యాప్రభుత్వమువారి విధి ముగిసె నని తలంప గూడదు.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టునందు ప్రధానామాత్యపదవిని స్వీకరింప నిరాకరించి, జగ్గుల్ పాషాగారు సందిగస్థిని తొలగించిరి. అడ్లీ పాషాగారు మంత్రి లగుదురు. దేశక్షేమమును పాటించి, స్వీయప్రాముఖ్యమును విడనాడిన జగ్గుల్ పాషాగారిచర్య వారి కీర్తిని మరింత అతిశయింపజేయును. ఈజిప్టు ప్రజలకు జగ్గుల్ పాషా గారు మరింతప్రియతములగుదురు. మంత్రిలయినను కాకున్నను జగ్గుల్ పాషాగారు ఈజిప్టుప్రజలహృదయ సీమల నధిరోపించి యున్నారు. జగ్గుల్ పాషాగా రులేనిది ఈజిప్టులేదని బ్రిటీషు లేబరురాయబారులు వెనుక నివేదించి యుండిరి. జగ్గుల్ గారి కీర్తి విస్త రించుచున్నను వారిని మంత్రిలు గాకుండ జేసిన లాయడుప్రభువుగారు గాని ఛేంబర్లెనుగారు గాని తమ చర్యలను ప్రాజ్ఞులయెదుట సమర్థించుకొన జాలరు. తమ యిష్టముప్రకారము కుట్రకేసులో తిర్పు నీయలేదను కారణమున న్యాయమూర్తి కర్నాగారు రాజీనామా నిచ్చుటయు బ్రిటీషు ప్రభు త్వమువారు కర్నాగారిని వెనుక వైచికొని తిర్పును తామంగీకరింప జాలమనియు విడుదల చేయబడిన నలుగురును నిర్దోషు లని తాము ఒప్పుకొన జాల మనియు ఈ జిప్టు ప్రభుత్వమునకు దెలుపుటయు మిగుల శోచనీయములు. భావిపరిణామ మెటు లుండునో చూడవలయును.

బర్మాను మహారాజుగారు :

హిందూ మహమ్మదీయ వివాదము హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు పెరుగు కొలదియు స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్యము వెనుక బడు ననియు ఉభయసంఘములందలి అతివాదులును జేరి ప్రతిపక్షులకు చేయూత నొసగుచున్నా రనియు పరిహాసాస్పద మగు ప్రస్తుతవివాద మణిగిపోనియెడల రాజకీయాభివృద్ధి స్తంభించు న నియు బద్ధవాణ్ మహారాజుగారు దెలిపిన వాక్యములను దూర దృష్టి గలవారెల్ల రామోదింపక మానరు. మనీదులయొద్ద వాద్యములను వాయింపవచ్చునా కూడదా యను ప్రశ్నను ఉభయసంఘములబా రును తమలో తాము పరిష్కరించుకొన జాలక, విదేశీయులజోక్యము నాశించుటకన్న అవమానము వేరుండజోదు. ఇటుల గోరుటవలన ప్రజల పరా ధీనత వృద్ధిజెందుట దప్ప వేరులాభము గలుగ జాలదు. మతరక్షణయు జరుగజాలదు.

ఖాన్ సాళగౌలలు

నిజాంరాష్ట్రములోని ఖాన్ సాళగౌలల గూర్చి మాడపాటి హనుమంతరావుగారు వ్రాసినలేఖను నిన్నటిదినము ప్రచురించి యుంటిమి. ప్రభుత్వము వారి అనుజ్ఞ లేకుండ స్వతంత్రపాళకౌలలను స్థాపింపకూడదను ఉత్తరువు విద్యావ్యాప్తికి భంగ కరమనుటకు సందియములేదు. విద్యాభివృద్ధియందు వెనుకబడియున్న నిజాము రాష్ట్రములో ఇట్టి నిర్బంధములవలన నధికహాని గలుగును. నిజాం రాష్ట్ర ప్రజాభిప్రాయ మీక్షేత్రరువునకు ప్రతికూల ముగ నున్నటుల వెల్లడియగుచున్నది. అసమ్మతి నభలు జరుగుచున్నవి. తీర్మానములు గావించబడి వవి. విజ్ఞాపనలు పంపబడుచున్నవి. ప్రజాభిప్రాయ మును గౌరవించుట పాలకులధర్మము గాన పై యుత్తరువును సాధ్యమగునంతత్వరలో తొలగించి ప్రజల కృతజ్ఞతకు పాత్రులయ్యెద రని నమ్మెదము.

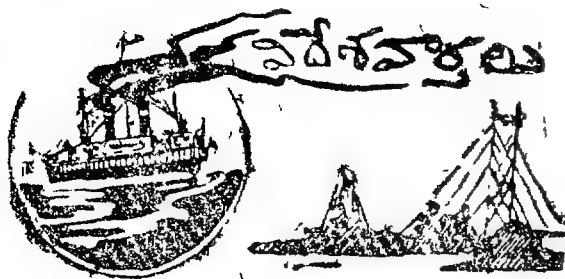
లాయడుజార్జిగారు : లిబరలుపక్షము

లాయడుజార్జి గారిని నిరసించుటకు లిబరలు పక్ష ప్రముఖులు నలిపిన ప్రయత్నములు విఫలమయి నవి. ఇట్టి అవాంతరముల నిదివర కెన్నిటిలో లాయ డుజార్జి గారు దాటియుండిరి. తాము ఇప్పటికిని లిబర లుపక్షముపై ననే అభిమానము జూపుచుంటిమనియు కార్మికుల సమ్మెనుగూర్చి స్వంత యభిప్రాయమును తెలుపుట తమవిధియని భావించితిమనియు, లాయ డుజార్జి గారు జంకులేక చెప్పిరి. లిబరలుపక్షమునం దలిపెద్ద లేటుల దలచినను మిగిలినవారు లాయడు జార్జిగారి యభిమాను లనుటకు సందియము లేదు.

‘దేశోపకారి’ పత్రికాధిపతికి

1 సంవత్సరము శిక్ష విధింపబడెను

రంగూను, జూన్ ౩:— ద్వంద్వప్రభుత్వమును వ్యాప మును తనపత్రికలో మార్చి 26 తేదీన ప్రకటించినందుకు పి. సి. 124 ఏ సెక్షనుక్రింద కేసు తేబడిన దేశోపకారియను తమిళపత్రికాసంపాదకుడు ముద్రాపకుడు ప్రచారకుడు నగు యస్. యస్. సుందరంగారికి సగముకాలము కఠినశిక్షయు మి గతాసగము విడిచిపెట్టెను అనుభవించునట్లుగా 1 సంవత్సరము శి క్షవిధింపబడెను. స్టేడరును పెట్టుకొనక ముద్రాయ తాను నిర్దో పివనియు వ్యాసము రాజద్రోహపూరిత మైనది కాదనియు వా దించెను. గాంధీ అనుచరుడను గావున ప్రభుత్వమువారిపై అసం తృప్తిని పురికొల్పుట నాపద్ధతిగాదని చెప్పెను. ప్రభుత్వమువారి హృదయమునుమాత్రము ధ్వంసార్థములకు దిప్పి ప్రజల కను కూలముగనుండునట్లుగా చేయదలంపితినిచెప్పెను. (ఆ.పత్రి.)

కేరళాగారి రాజీనామా కారణము

బ్రిటిషువారి ఆక్షేపణ

రుగ్వీ, జూన్ 3:— నిన్నటిదినము ఈజిప్టుపరిస్థితులు కొంతవరకు మార్పుచెందినవి. కేరళాగారు తమరాజీనామాను న్యాయశాఖామార్గమున కందజేసిరి.

నలుగురు మద్దయులను సాక్ష్యము బలముగనున్నను వదలి బ్రిటిషు అన్యాయమునియు అందులకు తా నెంతమాత్రము బాధ్యతను వహించననియు కేరళాగారు తెలియజేసిరి.

నేరమును కేరళాగారును, ఇద్దరు ఈజిప్టున్యాయాధికారులను విచారించిరి. మే 2 వ తేదీలో విచారణ ముగిసెను. ఒకరికి మరణశిక్షను జేసిరి. ఇంకొక ఆరుగురిని విడివిడిబెట్టిరి. ఆనలుగురు విడుదలకు తనకెట్టి సంబంధములేదనియు తానుజోక్యమును ద్రెప్పుకొననియు కేరళాగారు, తనతోబాటు పనిచేయుచున్న ఈజిప్టున్యాయాధికారులతో తెలియజేసెను.

బండిలు 1922 లో హత్యలనుగావించుటకు కుట్రనుబన్నిరను నేరమునకు విచారించబడిరి. ఈకుట్ర సర్దారులెక్కువ హత్య జరుగుటకుముందే జరిగెను.

నిన్న లాయిడ్ ప్రభువు బ్రిటిషులేఖను ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారి కందజేసిరి. కేరళాగారు రాజీనామానిచ్చి రని తిమకు తెలిసినయియు ఆతనికి చాల అనుభవముగలదనియు, నిష్పాక్షికముగ న్యాయపరిపాలనము జేయువాడనియు అందుచే ఆ ఈజిప్టులో తీర్చిదిద్దుమై తీర్చును తాముజేప్పవలసియున్నదనియు న్యాయస్థానమువారు ఆనలుగురిని వదలినంతమాత్రాన నిర్దోషులని నమ్ముటలనునియు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ లేఖయందు తెలియజేసిరి.

ఈతీర్పుచే ఈజిప్టులోనున్న విదేశీయులకు ఉపద్రవ మేర్పడుననియు, వారి ప్రాణరక్షణమునకు తమకు బాధ్యత యున్నదనియు అందుచే తమభారమును నిర్వహించుటకు ముందు అవసరమగు చర్యలను దీసికొనుటకునుండుస్వాతంత్ర్యముతో ప్రవర్తించెదమనియు తెలియజేసిరి.

కేరళా న్యాయాధికారి యూరపియన్స్ కు ఈజిప్టు ప్రభుత్వ కొలువునందు 25 సంవత్సరములనుండి నూదాను, ఈజిప్టుదేశములందు న్యాయస్థానశాఖలందు పనిజేయుచుండిరి.

బ్రిటిషువారి కావాఖ్యలు

మొమ్మసత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—నలుగురు మద్దయులను విడుదలజేయుట అన్యాయమని ఈజిప్టు ప్రజలకే కేరళాగారి స్వార్థత్యాగము, ధైర్యవ్రతనను దెలుపకమానవు.

డెయిలీ న్యూసుపత్రిక ఇట్లు దెలుపుచున్నది:— కేరళాగారు సత్యానందుడని ఈజిప్టు ప్రజలుగూడ కొనియాడుచున్నవారు. వారి మనములనుగూడ కేరళాగారు తన న్యాయబుద్ధిచే చూపకొనగల్గిరి. పెక్కు సంవత్సరములనుండి ఆడు ఉద్యోగముచేయుటచే ఎందరో ఆతనికి పరిచయులైరి. అట్టి వారందరను సర్వత్రా ఆతనిని మంచివాడని గౌరవించనివారే లేరు.

విదేశీయుల ఆతురత

నలుగురు మద్దయులను వదలివేయుటచే ఈజిప్టులోనున్న విదేశీయులు భయపడుచున్నారు. ఈజిప్టు ప్రజలకుగూడ ఆకృర్యముగనే దోచుచున్నది. వదలబడిన బండిలలో నొకడు 1924 లో విద్యాశాఖామార్గముగ నుండెను. జనులుల పాపాగారిచే నియమితుడు. క్రొత్తమంత్రివర్గములో ఇతనిని జేర్చుటకు జనులులపాపాగారు సంకల్పించి రనుచున్నారు.

కొద్దిరోజులవరకు అద్దీపాపాగారిచేతనే ప్రభుత్వపాలనమును జరిపించుటకు జనులులపాపాగారి రేపాటుజేసెద రను దొనిరి. అట్టి ధౌడల బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు సహకారమును సల్పుటకు వీలయ్యెడిది. ఎంతవర కవసరమో అంతవరకే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనెదరు. 1922 ప్రకటన ప్రకారము తాము ముఖ్యముగ నిర్వహించదలసిన బాధ్యత నే నిర్వహించుటకు పూనుకొనెదరు. అత్రకటనమే ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చినది. నాలుగువయములను మాత్రము మినహాయించిరి. న్యాయశాఖల భాగభాగము, ఈ

జిప్టులోనున్న విదేశీయుల రక్షణము మున్నగువాటినిగూర్చి కొన్ని మినహాయింపులను జేసిరి

తరువాత ఏమైనా జరిగినా వా మా గారే ప్రభుత్వము నేర్పాటుజేయదలచి రని చెప్పుకొనదలచిరి. ప్రధానామాత్యపదవిని స్వీకరించ సంసిద్ధుడైనాడని జెప్పుకొనిరి. దానివలన కష్టపరిస్థితులు బయలుదేరెను. 1922 ప్రకటనమును గుర్తించననుటచేతను ముందునుగూర్చి ఏమియు అభయము నీయుపేక్షలులేవులేదు ఈజిప్టులోనుండు విదేశీయులకు భయమెత్తెను.

మొమ్మటి హత్యవిచారణలో జేర్చబడిన బండిలకు జనులులపక్షముతో చాలదగ్గరసంబంధ మున్నది. అందుచే వారి నీసమయమున విడుదలజేయుట మరింత అగ్నిహోత్రములో ఆద్యముపొసినట్లయినది.

ఈజిప్టుపరిస్థితులు

అద్దీపాపాగారు ప్రభుత్వము నేర్పాటుజేయగలరా?

రుగ్వీ, జూన్ 3:—అద్దీపాపాగారు ప్రభుత్వము నేర్పాటు జేయగలరా యనుచున్నారు. ఏమియును తెలియుటలేదు. అతడు ప్రభుత్వము నేర్పాటుజేయగలరేని బ్రిటిషు ప్రభుత్వసహకారము వీలగును. 1922 ప్రకటనములో జేర్చిన నాలుగుసంగతులను ధిక్కరించనిచో ముఖ్యముగ విదేశీయుల జేమమును గూర్చి అంగీకరించిన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఈ ప్రశ్నాజ్ఞాంగనిర్వాణముతో జోక్యము కలుగజేసికొనరు.

రానున్నకష్టము

ఈజిప్టు పరిస్థితులు మరింత కష్టరూపమును దాల్చెను. ఏమి అంచనా జేయుటకు వీలులేకున్నదని లండనులో అనుకొనుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారు సంగతులను జాగ్రత్తగ కనిపెట్టుచున్నారు. తన యభిప్రాయమునుగూర్చి పూర్తిగ ఈజిప్టు ప్రభుత్వమునకు తెలియజేసెను. జనులులపాపాగారు అధికారమును స్వీకరించుట గ్రేటుబ్రెటునుకు ఇష్టములేదని స్పష్టముగ తెలిపి రని రూటరు తెలియజేసెను.

జేనరుపాపాగారు ఇంకను రాజీనామా నీయలేదు కాని అతడు రాజీనామా నిచ్చినపుడు ఈజిప్టురాజు తప్పక జనులుల పాపాగారిని కబురంపి తీర్చానిండును. ఆ తీర్మానమునుబట్టి బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారి వైఖరి ఏర్పడును.

యుద్ధనౌకలు

మొట్టా జూన్ 3:—ప్రస్తుతము ఒక రిజల్యూషను యుద్ధ నౌకభివృద్ధి వేరు నౌకలు పోవుటలేదు. కాని తుణములో ఈజిప్టు బయలుదేరుటకు ప్రతినిమిషము సిద్ధముగ నుండనలసిన పెక్కుచౌకీ కు త్రవవుల నిచ్చిరట.

జాతిసమితి నాభాసమావేశము

చర్చించబడు సంగతులు

రుగ్వీ, జూన్ 3:— జాతిసమితి సభయొక్క 40 వ సమావేశము 7 తేదీ సోమవారము జనీవాలో ప్రారంభమైనది. జనీవాకు చేంబర్లనుగారు లండనునుండి బయలుదేరెదరు. అతని వెంట విదేశాంగసభ్యు లేగదరు.

కార్యక్రమములో 24 విషయములున్నవి. ఆయుధవిస్త్రనము, జాతిసమితిసభయొక్క పునర్నిర్మాణము నివేదికములు గూడ జేర్చబడెను. కాని మొదటివిషయమును బహిరంగముగ చర్చించరు. ఈ కవిషయ మరల 28 వ తేదీని సమావేశమున ముగును. ఆయుధవిస్త్రనమునుగూర్చి ప్రాంతీయవాదీగిన సంగతులను ఆలోచించెదరు.

లాయిడ్ జారిగారి అవివేకము

రుగ్వీ, జూన్ 3:—తాను కార్యకర్తముతో జేరుటకుగాని మరితర ఆలోచనలు చేయుటకుగాని ఎట్టిరాయబారములను కార్యకర్తమునకు బంపలేదనియు బంపితి నని బయలుదేరిన వందతులు అశత్యమనియు లాయిడ్ జార్జిగారు లిబరలు పక్షమునకు సహాయవిస్త్రగ నున్న మేజరుజనరలు సర్వరాబర్టు హుచ్చిన్ గారికి లేఖనంపిరి. అం దిట్లు దెలుపుచున్నారు. రెండుమూడు నెలలక్రిందటనే ఇంకొకపక్షముతో ఏపక్షమైన గానిందు ఒడంబడికను జేసికొనరాదని చెప్పియుంటిని. నేడు గూడ అయభిప్రాయమునే తెలుపుచున్నాడను. లిబరలుపక్షమువారి ప్రభుత్వ వ్యవస్థము దేశములో తిమిలమును పెంపొందజేయుటచే ఎన్నికలందు అధికసంఖ్యాకుల ఓట్లను సంపాదించ

లేనిచో లిబరలు అంగీకరించు ఏర్పాటులందు ఇతరపక్షము వారితో వా రేపక్షమువారైనను, సహకారమును జూపవలెను. నేను నావలిష్టును గాను లిబరలువర్గములోనివాడనె.

సమ్మె

సమయమున నిక్కమును నాన్నేస్తామి సానుభూతిని కోల్పోవు మార్గము నవలంబించుచుంటినిని సాను తెలియును చాల బాధగనున్నది. నేను ఆచర్యకు దిగవలెనని ఎంతమాత్రము దిగలేదని. నేను వ్యక్తిగ మాట్లాడితినిగాని లిబరలుపక్షమున ప్రవర్తించలేదని కామన్సు సభవారికి తెలియ జేసెతి ననిరి బ్రిటిషు విశ్వర్యమునకు చాల ముఖ్యమగు కాంతి నిమిగ్గుహ దానిమును కలుగజేయుటకు త్రికరణకుద్దిగ ప్రవర్తించితినిని అభయమిడుచున్నాను. బాగ్నపరిశ్రమను యభివృద్ధిజేయుటకు ప్రయత్నించితి ననిరి.

జనీవా కార్మికసభ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 4:—ఆష్టమ కార్మికసభకు భారత యజమానుల ప్రతినిధిగ సర్ ఆర్తరు ప్రాముగారిని అంగీకరించుచు ప్రతినిధుల అధికారమును పరీక్షించు కమిషను పంపిన నిజేదికమును జనీవా కార్మికసభవారామోదించిరి.

వాషింగ్టన్ ఒడంబడిక

పనిచేయుగంటలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

బ్రుసెల్స్, జూన్ 4:—రోజుకు 8 గంటలు పనిజేయువలెనని చేసిన వాషింగ్టన్ ఒడంబడికను బెల్జియం ప్రభుత్వము వారంగీకరించిరి. 111 గురు అనుకూలురు. ముగ్గురు ప్రతికూలురు.

లోకర్న ఒడంబడికలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

ప్యారిస్, జూన్ 4:—సెంటువారు 212 మంది అనుకూలురుగ లోకర్న ఒడంబడికలను గ్రువపరచుటకు ప్రణాళికపెట్టిన ఓల్లు నామోదించిరి. ఆరుగురు ప్రతికూలురుగ నుండిరి.

పశువులకు సొలుపురోగము

నివారణోపాయములు

రుగ్వీ, జూన్ 3:—పశువులకు నోటికి కార్మకు రోగములు హాళందు బెల్జియముదేశములనుండి దిగుమతియగు పంది మాంసముచే గల్గె నని వ్యవసాయమంత్రి తెలిపెను. ఈ పంది మాంసమును గొంపోవు బండ్లను, ఎత్తి దింపుపనివార్లను క్రిమి విధ్వంసక ద్రావకముతో శుద్ధిజేయుచున్నారు. రోగము సోకకుండ జలుచున్నారు.

గ్రేటుబ్రెటులోనికి చనిపోయిన పశువులయొక్కగాని, గొట్టెలు పండులయొక్కగాని కళేబరములనుగాని మాంసముగాని దిగుమతి జేయరాదని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. చర్యములనుగూడ దిగుమతి జేయరాదనిరి.

ఆసియావాసుల సమన్వయ

సభ దక్షిణఆఫ్రికాలోనే జరుగును

కేఫుటవును, జూన్ 4:—ప్రభుత్వపక్షపాతిక యగు డెబ్బెర్రుపత్రిక ఏషియాటికు సభను దక్షిణ ఆఫ్రికాలోనే జరుపుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారంగీకరించినది తెలుపుచున్నది. ఇండియాలో భావములను తెలిసికొనుటకు రాయబారము సంపుటకు ఇంకను నిశ్చయించుకొనలేదట దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు

కెయిరో కేఫు వైమానిక ప్రయాణము

రుగ్వీ, జూన్ 3:—కెయిరోనుండి కేఫుటవునుకు రెండువైపుల వైమానిక ప్రయాణము సెగ్గనయి ఒకరోజు ముందుగనే తిరిగివచ్చెననియు సర్ సామ్యూలు హోరుగారు తెలుపుచున్నారు. ఇంజనును మార్చుకే 10500 మైళ్ల పయనమును గాల్చింది.

గృహనిర్మాణ సమస్య

క్రొత్తవాని నిర్మించుట

రుగ్గీ, జూన్ ౩:— మార్చి ౩1 తో అంత్యమున 12 మాసములకు ప్రభుత్వమువారు సహాయము చేయుచున్న విధానము ప్రకారము 160987 ఇండ్లను పూర్తిచేసినది కాదు నన్న పథలో తెచ్చి చేపట్టెనుగాని ప్రకటించిరి.

హోటో ప్రధానామాత్యుని యువన్యాసము

రుగ్గీ, జూన్ ౩:— యువకులు చేసిన జేయుటకు సంకల్పించుకొనిన వారి జీవితము కుటుంబమిందనియు ప్రస్తుతయుగమున సాంఘిక సేవావిచారణకు పూనుకొని రనియు అయ్యది కష్టమైనపనియనియు ప్రపంచమును బాగుచేసి కుటుంబములకు కష్టమునుపని చేరకాటి లేదనియు, లోకులు చాలవరకు మనలను సరిగా తెలిసికొనరనియు పొరబాటుగ మనలను గ్రహించెదరనియు బాల్వినుగారు హోటోపాతకాలయందు యుద్ధస్థానమున బహిర్గతము జేయుదు నుడివిరి.

బొగ్గుగనుల పారిశ్రామిక పరిస్థితులు

చక్కబరుచుటకు ప్రయత్నములు

రుగ్గీ, జూన్ ౩:— బొగ్గుగనులను అంతర్మొందింప జేయుటకు ప్రయత్నములు ప్రారంభమైనవి. బొగ్గుగనుల యజమానులే చర్యను దీసికొనిరి గనులపనివాండ్లు క్రొత్తగ చర్యలను ప్రారంభించుటకు యజమానులు నిర్వహించిరట. గనులలో పనిని మరల ప్రారంభించు మార్గము సరయుటకు గనులసంఘమువారును గనులకనివాండ్ల సంఘమువారును ఒకచిన్నసంఘము నేర్పటము జేయవలెనని యజమానులనిరట. ఉభయపక్షముల విశ్వాసమును మారగొను స్వతంత్రపక్షవ్యక్తి అధ్యక్షుడుగ నుండవలెను. ఇతడు చేయవలసినది సఖ్యతను గూర్చుటయేగిని తీర్పు జెప్పటగాదు.

ఈ ఏర్పాటు గనులయజమానులకు తృప్తికరముగ నున్నదట.

బొగ్గుగనుల యజమానులసంఘాధ్యక్షుడు.

ఈజెడ్, విలియంసుగారు గనులపనివాండ్ల సంఘకార్యదర్శియగు హెర్బర్టు స్మిత్తుగారికి వ్యక్తిరూపమున ఆహ్వానము నందిరి త్వరలో సమావేశమును గావించవలెననిరి. శనివారము వరకు స్మిత్తుగారు లండనుకు రాజాలరు. బ్రుసెల్సులో జరుగు అంతర్జాతీయనుల సంఘసభకు వెడలిరి. నేడురాగానే విలియంసుగారి తో కలిసికొని మాట్లాడెదరు.

రుమేనియాకు ఋణము

లండన్, మే 31:— ఇటలీ రుమేనియాకు 1500,000 పౌనులను ఋణముగ ఇచ్చుచున్నదనియు ఈ మొత్తములో చాలవరకు ఇటలీజలాలంతర్జాతీయములను కొనుటకు వినియోగించబడుననియు గ్రీకుకు యుద్ధసామగ్రి ఎగుమతి చేయబడుచున్నదనియు దీనినే రాజ్యాంగవేత్తలు ఏమియుతోచక కలవరబడుచున్నారనియు డెయిలీ న్యూసుపత్రిక వాకొనుచున్నది. ఇటలీ ఇట్లు చేయుటయు గ్రీకు ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకా పయనిక వర్తమును తీసివేయుటయు తర్జికి భయముగుచున్నది. తనమీదబడుదురేమో యని భయపడుచున్నది.

మ్యూచెకు గుండాపోయిన మూడు సంవత్సరములనుండి యునైటెడ్ స్టేటుసుండి కనడాకు దొంగతనముగ 1000000 డోలరులవిలువగల వస్త్రములు పన్ను నీయకుండగ పంపబడెనని తెలుపుచున్నారు.

బిటిషు వైమానికదళము

లండన్, జూన్ ౩:— మహాలలోనున్న రాయలువైమానికదళములోని అధికారుల భార్యలను కుటుంబములను వారి తో కలిసియుండుటకు అంగీకరించవలెనని కామన్స్ సభలో వెడ్జిన్గ్ డెన్సు గారడగ. ఇరాకువైమానిక యధికారులు తమ భార్యలను కుటుంబములను దీసికొనిపోవుట కంగీకరించలేదని సర్ కామ్యూల్ హోరుగారనిరి. ఆదేశములో పరిస్థితులు అనుకూల

ముగ నుండకపోవుటచేతను అక్కడ ఉండవలసినకాలము స్వల్పముగుటచేతను వీలులేదనిరి. మహాలవిషయమై ప్రత్యేకముగ మినహాయింపును జేయుటకు వీలులేదనిరి. మహాల అధికారుల కట్టి పదుపాయమునీయ వీలులేదనిరి.

నిరుడు తాను ఇరాకులోనున్నపుడు సంగతులన్నిటిని కనుగొంటి ననియు వా రి యె డ ల సా ను భూ తి కలదనియు కా ని అ క్క డ యు ం డ వ ల సి న కాలము రెండు సంవత్సరములే యగుటచేతను గృహవసతి చాలక పోవుచేతను పటాలములను తగ్గించుచుండుటచేతను తర్జితో రాయబారములు ముగిసినవెంటనే మరింత తగ్గించబడుననియు అందుచే బెక్ గారడగిన విషయమును సమ్మతించుటకు వీలులేదని సర్ కామ్యూల్ హోరుగారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

చీనాయుద్ధము

పూపూపూగారి చర్య

హ్యంగుహ్, జూన్ ౩:— పరిస్థితు లింకను మునుఖతను గాంచలేదు. దారి తెన్ను కన్పించదు. ఎక్ గారు నియమించిన మంత్రివర్గము ప్రవాసనముగనున్నది. అన్ని కాలము ఆ తడే చూచుచున్నాడు. దేశములో కేంద్రప్రభుత్వ లోపము గట్టిగ కన్పించుచున్నది. కోమిల్ చక్ స్నానీదళముల పోరాటము ఇంకను తలలేదు.

అధికారములనుగూర్చి అగ్నిహోత్రము రగల్గానుచున్నది. హ్యంగులగు గవర్నరు పదవిని పూపూపూ యనుచరుడగు చిక్ యూనో నేనాని యపేక్షించుచున్నాడట. హ్యంగులగు ముట్టడించుటకు తనకు తోడ్పడవలెనని నుక్ చాక్ ప్యాంగుగారి తో చిక్ యూనో నేనాని రాయబారములు నల్పుచున్నాడట. ఈలోపుగ ఇతనిని పూపూపూగారు వైశ్యాధిపత్యమునండి తీసివేసెదరు. కూమల్ చినులపై తానే నేనానాయకత్వమును వహించెదరు.

పోర్చుగీసు విప్లవము

కొయిలిషను ప్రభుత్వము ఏర్పడుట

లిస్బన్, జూన్ ౩:— నేటియుదయము లిస్బన్ ప్రాంతములో గోముక్సో స్టా నేనాని ప్రవేశించెను. కబసిడాన్ నేనానితో మాట్లాడెను. కమాండరు కబసిడాన్ గారు ప్రధానామాత్యపదవిని దేశీయుమంత్రిపదవిని స్వీకరించిరి. గోముక్సో స్టా గారు యుద్ధమంత్రియై అధినిశేషమంత్రియై. కాకోస్ నా నేనాని విదేశాంగమంత్రి కబసిడాన్ గోముక్సో స్టా కోదోస్ నా నేనానులు కలిసి సుప్రము కవున్సిలుగ ఏర్పడిరి.

సిరియాలో ఫ్రెంచివారి యుద్దేశ్యములు

ప్యారిస్, జూన్ ౩:— సిరియా పరిస్థితులను ఫ్రెంచి ప్రభుత్వముతో చర్చించుటకు డీజో విలేలుగారు ప్యారిసుకు వచ్చిరి.

సిరియా సమస్యను ఇటలీ ఫ్రాంకో సంబంధములకును జాతిసమితికిని దగ్గరసంబంధ మున్నదనిరి. మ్యూడాను బట్టుకొన్నపుడు బుద్ధిపూర్వకముగ అరబ్బుల ఆశయప్రేరేపకమైన రాకొమరునకు ప్రభుత్వమును స్వాధీనముజేసిననెను. యూరపు ఆసియాకు సౌఖ్యతను గూర్చుటయే ఫ్రాంసు యుద్దేశ్యమనిరి. సిరియాలో తాను ప్రవేశించినప్పటినుండి గల్లినమార్పులను దెలిపెను. ఆపుడు పరిస్థితులు చాల ఉపద్రవకరముగ నుండెననెను. లిబనన్ రిపబ్లికు ఏర్పడినప్పటినుండి పురోవృద్ధి గల్గెను. డ్రూసులు మ్యూడానుండి వెడలగొట్టబడిరి. వారు క్రమేణా లోబడుచున్నారు. డమాస్కుసులో సంపూర్ణగ సక్రమపరిస్థితులను నెలకొల్పుటకు ఫ్రెంచిసేనలే కావలెననిరి.

అంటిమనీ ఇంజెక్షన్లు ఆస్పత్రిలో అశ్రద్ధ

అంటిమనీ ఇంజెక్షన్లవలన కలకత్తా కాంపురెల్లు ఆస్పత్రిలో రిగ్గురు మగవారు ఇద్దరు స్త్రీలు క్రిందటివారము చనిపోయిరి సర్జన్ నూపర్నెంటు అసోసియేటెడు ప్రముఖ రుడుగగా చెప్పెను. నూపర్నెంటుగా రివివయమును బాగుగా విచారించియున్నారు. బెంగాలు ప్రభుత్వమువారికి నివేదికమును బంపుదురు.

ఈకోగు రైదుగురును కాలా అబారువలన బాధపడుచు ఆస్పత్రిలో చేరిరి. నయమై ఆస్పత్రినివిడిచి పోవలసియున్నారు. ఇంజక్షన్ సాల్వ్యాషను మామూలుగా అచ్చటనుండు మెడికలు అఫీసరువలనగాక 4-వ సంచిత్రపు వైద్యవిద్యార్థిచే తయారుచేయబడెను.

వర్ష పాతము

సిమ్లా, జూన్ 4:— బర్మా మన్యును తీవ్రముగనున్నది. సంయుక్త పరగణాలలో వ్యల్పవర్ష మున్నది. దక్షిణ బర్మాలో అంతటను ఉత్తర బర్మాపర్వతాలలో అక్కడక్కడనుకొద్దిగా బెంగాలు పశ్చిమోత్తర పరగణాలు దక్షిణ హైదరాబాదులలో వర్షము గురిసినది.

నూచన— ఉత్తర బర్మాలో తగ్గుదల. ఆ. ప్రె.

కరాచీ ఎగుమతి దిగుమతులు

కరాచి జూన్ 4— 1928 మే నెలలో ఈ దిగువ వర్తకము జరిగినది. దిగుమతుల మొత్తము రు 18300000 లు ఎగుమతులు 288 లక్షలు ప్రత్తిదినుసులు 25 లక్షలు. నూనెలు 22 లక్షలు. మత్తు పదార్థములు 8 లక్షలు లోహములు 1 లక్ష రైల్వే స్టాంపులు, 2 లక్షలు పూలుపరకు 8 లక్షలు దిగుమతులంతగైన. పంచదార 2 లక్షల ఖరీదైన 2000 టన్నులు వివనరీ రెలక్షలు, దిగుమతులలో ఎక్కువయ్యెను ఎగుమతులలో తగ్గుదల ప్రత్తి 1800 టన్నులు ఖరీదు 104 లక్షలు గోధుమలు 8800 టన్నులు ఖరీదు 7 లక్షలు, బార్లీ 1500 టన్నులు ఖరీదు 2 లక్షలు: ఎగుమతులలో అధికమయినవి రేపు విత్తులు 2500 టన్నులు ఖరీదు 6 లక్షలు, తోళ్లు 200 టన్నులు 2 లక్షలు పూలు, 70 టన్నులు ఖరీదు ఒక లక్ష ఆ. ప్రె.

భూపాలు బీగము పరివారము బొంబాయి

జేరుట

బొంబాయి, జూన్ 5— భూపాలు బీగముగారు ఆమె కుమారుడు నవాబు హామీ దుల్లాఖాను ముగ్గురుమనుషురాండ్రు ఈ ఉదయము కై జరీహిందులో వచ్చిరి. వారికి స్వాగతమిచ్చుటకు భూపాలు ఉన్నతోద్యోగులు చాలమంది వచ్చియున్నారు. ప్రత్యేకరైలులో అందరు భూపాలు వెళ్లిరి. కచ్చిమహారాజా, రెప్టి నెంటు జనరలు సర్ ఆండ్రుస్మిత్తు, కల్లులు ఆర్. సి. డి. గ్రహము కల్లులు పి. ఎ. కామిరాను, డాక్టరు యమ్ ఎ. అన్నారి గాల్ బోల్టును గార్లును ఆయోడలోనే వచ్చియున్నారు. ఆ. ప్రె.

నర్సాపురం

(ఒక విలే ఖరీ)

కాలమానము

ఇచ్చట గతనెల 24 వ తారీఖునుంచి భూభువులు అతి విస్తారముగ నున్నవి. ఇట్టివి యెన్నడును యెరుగమని అనుభవజ్ఞులగు వృద్ధులు పలుకుచున్నారు. పడగొట్టివచ్చిన మృగాదులపారము. చచ్చిన కాకులు చెట్లకొమ్మలయందు చిక్కుకొనియున్నవి. నీరుగానక తల్లకిందుగ పిట్టలు చచ్చి రోడ్లగట్టిన గట్టల రీతిని పడియున్నవి.

పడగొట్టి పెండ్లి కూతురు మరణించుట

మొన్నను పెండ్లిచేసికొని పల్లకినెక్కి మధ్యాహ్నపుకేళ పాలగొల్లుదాటి గృహోన్ముఖులై నర్సాపురం నూత్న వధూవరులు పోవుచుండిరి. పల్లకి సగము చేరువుదాటిన తరువరి పెండ్లికూతురు హిందువులకు అమాల్బాలంకారమున లజ్జ చే అడుగలేక నడుగలేక “దాహమంది” అనెనట అంతభర్త యిచ్చట నెక్కడను దొరకదు. నర్సాపురం సమీపించుచున్నాము. వెళ్లినవెంటనే తాగవచ్చునని చెప్పెనట అంతపెండ్లికొమరై నిద్రపట్టినదానిలాగు నుండెను. పల్లకి నర్సాపురము. పిల్లను దాహమునకు లేప ప్రయత్నింప చచ్చిపడియుండె.

కాలవ తెరచు

ఈనెల 1 వ తారీఖున నర్సాపురం కాలవ తెరచినారు. 2 వ తారీఖునుంచి మెయిలు పడము యధారీతిని వచ్చుచూ పోవుచున్నవి. కాలవవచ్చిన హేతువుచే ప్రజలకు కొంతసౌఖ్యము చేకూరినది.

కొత్త కాలువయందు బాలుడు మరణించుట

ఈనెల ౩ వ తారీఖున శ్రీకంధాళం రాజగోపాలాచార్యగారి భార్య తనపుత్రుని తీసికొని కాలవకు నీళ్లుపోయెను. తాను బిందెతోముకొని నీళ్లుపోసికొనుచుండ పిల్లవాడును కూడ దిగి నీళ్లుపోసికొనుచుండెను. తాను నీళ్లుయంచుకొని యిటునటు పరికించ బాలుడు కానబడలేదు. పిల్లవాడు తనకన్న ముందుగనింటికిపోయెనన్న హేతువుచే యింటికిపోయె. ఇంటివద్దకానరాలేదు. సుమారు 10 గంటలవరకును అన్నిచోట్లను వెతికించిరి. కట్టడకు రుస్తుంబాదా సమీపమునందు శవము తేలగా యింటికి తీసికొనివచ్చిరి. బాలునకు కుసురు 8 ఏండ్లుండును.

ఉత్సవములా?

ఆరోజు శ్రీరామనవమి ఎచ్చట జరిగినను, మరుచిర రంగవల్లి వేల్పేత ప్రాంగణములు, హారతమంతు మార్చి ద్వార ప్రదేశములు, మాతృతీర్థాద్యలంతా పరిశోధిత భవనం బులు శ్రీరామాభిషేచన నిమిత్తనిర్మిత మంటవంబులు, సంతోమ సంతోమోపేతదనసరోజులు, సరససల్లాప ప్రతిధ్వనులు మంగళవాద్యములు, హృదయానందధురి నిరువాగల నుపాంగ జేసినవి క్రమముగా విందు లాగింప బరస్పరామంత్రాంబు లు జరిగినవి. పూజార్థపరికరంబులు సమకూర్చబడినవి. ఖిట్ట మధ్యాహ్న మగుసరికి శ్రీరామచంద్ర ప్రభువువారి జనన మహోత్సవములును కల్యాణమహోత్సవములును జరిగినవి. బహువిధ స్వాధ్యభాసనపరితుష్ట ప్రజాసమాహంబులు తాంబూలచర్య ము సమగ్రముగ నెరవేర్చిరి. ఇక జరుగవలసిన దొక్కటి మాత్రముగలదు. సాయంతనమగుసరికి రథోత్సవము ప్రారంభింప బడును.

సర్వత్ర రథోత్సవపు ముచ్చటలే! పెందలకడ భుజించి పొరుగురికారంద రిచ్చటికివచ్చినారు. ఇంకను విచ్చుచున్నారు. దూరము నుండి వచ్చువారు చల్లల బల హారములచెచ్చుకొని ఈరేయి యిచ్చటనే వసించిపోవ నుద్దేశించి గారు మూడవజాము తిరుగగనే గృహములలో పారులులేరు. స్త్రీ పురుషులు బాలబాలికాసమాహంబులతో బయనమై యే తెంచినారు. వృద్ధు లపమర్థతచేతను గృహరక్షణార్థ ము నిండ్లను న్నారు ఆహ్వా! ఎంత కోలాహలము! ఇంతపెద్దయత్సవ మొక టిరాగలదని ముందుగ చెలిసినచో వీరీధుల బురనిర్యాణసమయ మున విశాలముగ జేసియుండురు. ఈయూ రింతపెద్దదగుననిగాని రథమును నిర్మించునంతటి ధర్మాత్ము డిచట నుద్భవించుననిగాని గ్రామనిర్యాత్రలూహించి యుండలేదు. ఏది యెట్లున్నను కాద గ్గది కాకమానదు. అదిగో రథ మప్పుడే కదలబోవుచున్నది. ఒక వంక మంగళవాద్యములు చెలరేగినవి. ఒకవంక భజనపరులు బయలుదేరినారు. ఒకవంక దేవకన్యలు నాట్యమాడుచున్నారు. ఒకవంక చెవులు పగులునట్లు గర్జభస్మరముతో బాండు మేళము మ్రోగుచున్నది. ఆహా! ఈబాండులో నేమియందము గనిపెట్టి నారో మనవారల! ఇది యెందులకో! నూలు బూలు నెత్తే

హేటులలో నేమియంద మున్నది? క్రాపింగులో నేమియంద మున్నది? బీడిలుసిగరెట్టులలో నేమియందమున్నది? ఆత్మరమన కును స్వరమనకును సంబంధములేని యింగ్లీషులో నేమియంద మున్నది? క్రైస్తవమతములో హైందవమతములకంటె నేమి యందమున్నది? అట్టియందమె బాండులో గూడనున్నది. స్వధర్మ నిర్వాలనమునకును, భయానహమగు పరధర్మావలంబనమునకును ఆత్మస్వాతంత్ర్యములేని మనుష్యుల కన్నియు నందములే పికా చావిష్టులకందముగలవి వికృతములగునవి వికృతము లందములగు ను గాన్పించుచుండును. మన మీ బాంధుసంగతి నాలోచించు లోపల రదముకదలిసినది. మనముగూడ నుత్సవము చూచెదము గాక! ఇట్టితటి బ్రజలలో నవినీతి యెక్కుడుగ నుండునని వినియుంటచే నుత్సవము లన్న నాకిష్టములేదు. ఈవేళమాత్ర ము వామరము బలవంతముగ నన్నిచటికి లాగుకొనివచ్చినది. అటు చూడుడు భోగకన్యలవద్దనే జనమంతయు గుమిగూడినది. విలుగద్రొక్కకొనుచున్నా రొకరి నొకరు. రక్షకభటులు జన ము నదలించి కాంతి నెలకొల్పటకు గాబోలు నచ్చట నగ్రస్థాన మలంకరించినారు. ఆయధికారిచే గొరడాదెబ్బలుతినియు ముం లములు మీదికిమీదికి ప్రజ లెగబడుచున్నారు. అంతమాధుర్య ముగలదు గాబోలు నచ్చట. ఈభజనపరులదిక్కు చూచువాడే లేడు ఒకడు తాళమువాయింపుచు తరంగముల బాడుచున్నాడు మద్దెలవానిదృష్టి యావలిగుంపునై నుంటచే గాబోలు తప్పువా ద్యము వాయిచి పాటగానిచే జీవాట్లు దినుచున్నాడు. శ్రుతి వేయవానికి దిగులే లేదు. ఎటు చూచుచున్న నేమి, శ్రుతి మ్రోగుచున్న జాలును, వీరుగాక యితరప్రదేశములనుందలి గుం పులను, రథముపైనున్న దేవునకు హారతులన్న పౌరులను, హారతుల నందుకొను యర్చకులను, తుంటకర్మల చేబూని దూరిదూ రితిరుగు తుంటరిమాకలను, రథమనీడుచున్న జనులను ప్రత్యే కముగ వర్ణింప నావశ్యకతలేదు. ఎట్లెట్ల రథము కోవల జేరినది గుంపులో, కొందరికి తొక్కిడివలన చెబ్బులుదగిలినవి. అంగళ్లలోని మిరాయియు బొమ్మలు మొదలగునవియు ఖర్చై నవి. జూదరూపంబు పండినది. రంతులరాటుమువారికి ద్రవ్యము చేకూరినది. చుక్కాని జూపెడవారికి తామెన్నడును జూడ నంతధనము వచ్చినది. సంజుటికలులు గ్రమ్ముచున్నవి. ప్రజలంద రును దను నియమితస్థానములకును గృహములకు నేగుచున్నారు. బజారులన్నియు గ్రమ్ముగ నిర్జనము లగుచున్నవి. మన మింకను

అటునిటు తిరుగుచున్నాము చంద్రభగవాను దుడయించినాడు. ఈబీధివిర నేదీయో విశాలప్రదేశ మగుపడుచున్నది. అచ్చట జాలమండి ప్రజలున్నట్లున్నారు. మంటలుగూడ మండుచున్నవి. అదేమామూది మరియు నింటికేగవచ్చును. ఓహో! యిచ్చటనేమి చూచెదవు? బీదలను కుంటిగ్రుడ్డి మొదలగువారు నిచ్చట నివా సముజేసినారు. ఈయత్సవమునకు విచ్చగాండు లెక్కలేకుండ వచ్చుచుండురు. ఈనిర్భాగ్యులను జూచునదేమి? చూడగిన్ని ఉత్సవమంతయు నయిపోయినది. ఇక నింటికి జనుమనుచున్నా రెవ్వరో!

అట్లనగూడదు. ఇంతదనుక జూచినదానికంటె నిచ్చట వేయిరెట్టధికముగగలదు. నేత్రదృష్టి లేనివా డంధుడుగాడు. కన్ను లుండియుజూడజాలనివా డంధుడు. ఏమిపీరిశితిచూడగూడదా? ప్రపంచ వ్యాపారమునక చేరి విషయానురాలగులమై పరమా త్మ సృష్టితోని దర్శనీయాంశముల నిరాకరించు నీచభావము లు దయించుచున్నవి. చరాచరవస్తు పరిపూర్ణ ప్రపంచమున పిటిల కాది బ్రహ్మ పర్యంత మేదియు నిరాకరింప దగినది లేదు. అట్టి తరి ప్రాణికోటిలో చేరి యందు జ్ఞానయంతముగ మానవ జన్మ మెత్తి యిడుమల బడు నీలీదలతో నేమియు బనిలేదా? మన ము విందులారగించితిమి. వారి విందు లుపవాసములు మన నే త్ర ము లను త్సా హ ము గలదు. వారి నేత్రముల న శ్రు లు గ ల వు. మ న కు హంసతలములు వారి కి భూతలములు. వేయేల మనకు నుఖము వారికి దుఃఖము నిరం తర దుఃఖము. అన్నవస్త్ర వివర్ణితులగు సోదరుల దుస్థితి నారయ క విందుల గుడిచి యుత్సవములచేసి గుండెమీద చేయి వైచిగాని హాయిగ నిద్రించు క్రూరులమగు మనమా పీరిని జూచునది కల్ల? పీరిని జూడక పోదగదని తీర్మానించుకొంటిని. ఈచా క్కాయతో నేగినచో నెవ్వరో యుద్వేగభ్రష్టుడని కంక నొందు దురని యాచాక్క నూడదీసి యొక వృక్షమాలమున భద్రప రచితిని. ఒకానొక గ్రుడ్డి యాతడు నాతని బాలికయు ముందు నాకంటబడిరి. వారిదిరే చేరి నెమ్మదిగ వారి వృత్తాంతమడిగితిని ఆతడిట్లు జెప్పెను. "నాయనా మానేమమరయు వారెవరు నీ కర్మ నీవే యుభవింపుచుని భగవంతుడు గూడ నన్ను వర్ణించి నాడు. ఒక పరి మాయూర కలరావ్యాధి వచ్చుటచే నానతి నుతులందరును జచ్చిరి. వారందరును కూలిచేసికొని తమ పొట్ట పోసికొని నన్ను జీవింప చేయుచుండిరి. ఇప్పుడు దిక్కులేక బ్రదికియున్న యాపిల్లసాయమున చావును, బ్రతుకునుగాక యున్నాను" అహా! ముదుసలి తనము అంధత్వము దిక్కులేమి నిట్లాడుచుండుట కలరా మహాచి చరిజ్వరము మొదలగు నంటు వ్యాధులచే నెన్ని కుటుంబము లట్టి స్థితికి వచ్చినవి. ఎంద రిట్లు నిస్సహాయు లేర్పడుచున్నారు. ఆస్వకంఠ్రులమగ మనమీ వ్యాధుల నిర్మూలమున కగు ధనము వెచ్చింపజాలముగదా! మీరు మిక్కిలి నిర్గుణుల మైతిమి అంతటికే నష్టంబు పాలైతిమి. పరమేశ్వరా కన్యములన్నియు నొక్క పరి గుప్తించి హైంద వాచి కగ్ని పరీక్ష నిడదలచితివా? తాతా దిగులుపడవద్దు. ఈ నాజెముతో నే దైవగోని భుజింపుచుని యాతని కొక నాజె మిచ్చితిని. అతడెంతయో సంతసించి నన్ను దీవించెను.

కొంచ మామలేగ నొక్క కాలులేని వాని జూచుటతటస్థించి నది. మెల్లగ నాతని ప్రశ్నింప యాత డిట్లు ప్రత్యుత్తరమింప గెను. "బాబూ ఇప్పటికి పది వత్సరములక్రిందట నాకాలిక్వా ప్రాణములేచినది. దానిని మాయూరిలో నొకముదుసలి వైద్యుడు పసరులతో మాన్పెదననెను. కాని కొండటిబోధలేచేయొతనివైద్య మాలస్యమనియు నొకటి రెండురోజులలో నయముగ నట్లాంగ వైద్యులు చాకచక్యముతో బనినేయుదురనియు విని ధర్మవైద్య కాల కేగితిని. అచ్చట కేగగనే వారిట్లు జెప్పిరి. ఈనీకాలుతీసి వేయనిచో నింక నీవు బ్రదుకవు. ఆ పని మేముజయప్రదముగ జేయగలము. చుట్టుపట్లనున్న పెద్దలందరును దొరలును బలవం తము జేయుటచే నాకు దిక్కుచెలియక యంగీకరించితిని. ముగ్గు నాడొక్క తృటిలో నాకా లెగిరి పోయినది. అప్పుడే మరణించిన నెంతయో బాగుండెడిది. కాలున్న నింత యుధము జీవన ముండదు గదా" యని యాత డేడ్చెను. నాహృదయము సీరైనది. దుఃఖము పొరలి వచ్చినది. ఆహా శత్రువైద్య మాహాత్మ్యము ఎం దరు శత్రువైద్యులుచే ప్రాణముల నర్పించు చున్నారు. ఆయు ర్వేదమున శత్రువైద్యులనుండియు శత్రు సాహాయ్యము లేకుండ గనే సమస్త వ్యాధుల నతిశీఘ్రముగ గుదుర్చుప్రక్రియలుగలవట. అట్టి యాయుర్యేద మడుగంటినది. ఇక మనకాశాగ్నిమెక్కడ జీవమెక్కడ. అనుభవ రహితుడగు ప్రతి యాంగ్లవైద్యునకును శత్రువున వాతము గమ్యమనో లేగిన మందులు లేవు. ఇంతకు మనలను మనమే నిందించుకొనవలయును. ఇది మన దోషమే ఆశ్చర్య మన యనుచాని పట్ల పరమేశ్వ రావతారమగు ధన్వంతరి మనకు విశేషము నిచ్చుగాకతని యొక్క నాజె మాతనికిచ్చి యాచుట శీలీతిని.

అచ్చట నొక్క స్త్రీగిలగ. సహించియు కుప్పించి నది. శత్రుమాత్రావశిష్టమైనది. హేమంతులు గాయములలె నున్నవి. దుర్బంధము. పాపము యావనమున హద్దుమీరివరించిన డట. ముఖవ్యాధులచే నీటి స్థితికి వచ్చినది. మనుజులకు గుణ పాటము నేర్పటకు గాబోలు భగవంతు డట్టివారికి మరణము ద్వరగ బ్రసాదించెడు. వానన కొర్యరేక యొక్క నాజె మిచ్చి మరియొకచోటి కేగితిని.

కొలది దూరమున నొకస్త్రీ తన పసిపాపని నొడిలో నిడి కొని నిద్ర బుచ్చుచుండెను. యెదోయొక వస్త్రము మూలకుచుట్టు కొన్నది. అదియొనను చినికి పేలికలై యున్నది. బాల్సనకాచ్చా దనమే లేదు. ఆతడు కృశించి యున్నాడు. ఆతని యాకార మును దలచిన గుండె యదరుచున్నది. ఒడలనిండ కురుపులు తల నిండ మాల్సవ్యము కండ్లలో పుసులు, ముక్కునిండచీమిడి. ఆ బాలుని కెవ్వరు మందివ్వగలరు. ఇరువురు నెక్కుడుకాలము జీవిం పరు కాబోలు ఈ దిక్కులేనివారి యెడల పరమేశ్వరునకును కరుణలేదా. మన లెల్లులను జెల్లెల్లడును వస్త్రహీనలై ప్రాణ మాన భంగములందుండ నేడెన్ని నూతన వస్త్రముల దాల్చితిమి? ఎన్ని భూషణములచే నలంకరించుకొంటిమి. ఎన్ని విందులారగించితిమి ఎన్ని యుత్సవముల జరిపితిమి. కలవారికి పెదపీటల నిడి నడ్డించితిమి లేనివారి నిట్లు మరణావస్థ యందేమరితిమి. ఆభోగ స్త్రీలనాట్యమునకై యొగబడిన మానవు లీదిక్కులేనివారినిొక్క సారియైన జూడనిచ్చగింపరగదా? మనమంధులము మనవికన్నులు గాదు రంధ్రములు. మనవివృదయములుగాదు పాపాణములు...

ఆపె వృత్తాంత మడిగితిని. సాత మామెనుగడు బొంబాయి వస్త్రముల నేతమరలో గూలికేయుచు నేదో మరదగిలి మర ణించెనట. అటుతరువాత నామె మరలలో పసిజే నెదనన బల హీనురాలవు నలదనిరట. పట్టాపుమరుగుకొంపలలో నివశించి జను కూటికరవెరుగని యా యిల్లాల తుదకిట్టి స్థితికివచ్చినది. ఈ యంత్రాయములు జాతీయ జీవనమునేగాక జాతనిగూడ మొద లంట నశింపజేయ ప్రధానకారణములు. స్వతంత్రముగ స్వచ్ఛంద గ్రామనివాసముననేత వ్యవసాయము మొదలగు పనులలో మె లంగు మనలను హృదయ రహితములగు యంత్రములుగమార్చి వి నుటకును తలంచుటకునుగూడ నలవిగాని మురుగుటిండ్రలో కీటక ములవలె ననింపజేసి దాశ్యశ్రీంపులములచే కుప్పించుచున్న ప్రాణముల సత్వరనాశమునకు తోడ్పడుచున్నవిగదా యని యూహించుచు నొక్క నాజెము నా పెకిచ్చుటకై యుత్తరీ యమున జూడనొక్క నాజెమును లేదయ్యెను. పీరికిసాయము జేయకయా వలికేగ గాల్గెటువచ్చును. పరమేశ్వరా నన్నొక రా జ్యాధిపతినిజేసినచో గానిని పీరినందరనుద్ధరించుట కుపయోగిం తునుగదా! ఉపయోగింతునా? అప్పుడు పీరిని జూచుటకు గ న్నులుండవు. పీరి యార్తరవములు వినుటకు జెవులుండవు. నేన కులకిట్లు యిట్టివారిని జేర నిత్తురా? వలదువలదు. రాజ్యాధిపత్య మువలదు. పీరికై మన సారదుఃఖించి యీ ప్రాణి తనయూరి కాలమును పీరి నేవయందే వినియోగించినజాలును. నా యు త్తరీయ మాపె కిచ్చివేసితిని. నాకేమిగాని బాలుని రక్షించితి రనియూపె కృతజ్ఞతతో ననెను.

ఒక కుటుంబానికి దృష్టిపథమున బడెను. అతని నడుగన క్కరలేదు. దేహమంతయు పగిలి నీరుగారుచున్నది. ఎ వ్వ రి చ్చినదో యొక్కగోసెసంచి గలదు. పాపము పడుకొనజాలడు. కీటకములుగూడ బాధించుచున్నవి. ఎండ కెట్లు పరితపించునో! చలికెట్లు వడంకనో? ఆబాధ శత్రువైద్య నను వలదు. ఏ ప్రాణి కినివలదు. అతడే ధనవంతుడైననెన్ని వందలు వెచ్చించి యెందర వైద్యులవేధించి యెందర నేవలల యూడిగములగునొగదా? దరిద్రమే దుఃఖము. దుఃఖములోనిది మరియొక తీవ్ర దుఃఖ ము. ఆహా! నేనిచ్చట నిలువజాలను. ఈ దుఃఖమును జూడజా లను. గుండె యదరుచున్నది. ఒడలు కంప మెత్తుచున్నది. కలది మెక్కుచున్నది. వృక్షము మొదలగున్న నాయంగీని చొక్కా య సత్వరముగదెచ్చి యాతనివై వై చి యచటనుండినాభవక చారిపోయితిని.

ఓ సోదరులారా జాముప్రాదు బోయినది. భుజించుచు న్నారా? విందులారా? మీకు నోరెట్లు వచ్చుచున్నది? సరస సల్లా పములారా? జిహ్వయెట్లాడుచున్నది? నిద్రయా! కన్నులెట్లు వ చ్చుచున్నవి! నుఖించుచున్నారా! దేహ మెట్లోర్చుచున్నది? ఒ క్కమాడుకన్నులదెరువుడు. ఒక్కమారు బాగుగనాలోచింపుడు. మీకన్నుల స్రువులు రాగలవు. మీహృదయము నీరుగాగలవు, మీరందరును వైరాగ్యమును జెందగలరు. హరిద్ర్యమును దావా గ్ని చుట్టు నంటు కొని, మీపైకి వచ్చు చున్నది. వెట్టుల వలెను భించుచున్నామనుకొను చున్నారా? నుఖము? యంధత్వము. కొలదికాలములో నందరిగ తియు నింతే! జాగ్రత్తజెందుడు. ఆమెరికా ఇండియనులవలెను ఆ ప్రకా సీగ్రోలవలెను కన్నులుదెరువనిచో, కొలదికాలములో ని ర్మూలము నిశ్చయము. ఈరాత్రి నేమభుజింపజాలను. మంచువా పలబారవైచితిని. ఏదోయొకచాపపెబడండి. తేలవారిసదనుక యేడ్చులోచింపుచుంటిని.

జమీందార్లు-కాసనసభలు

రాజ్యపు మద్రాసు కాసనసభ యొక్క కలలో ప్రజా సామన్య లాభములను జమీందార్లు అభ్యర్థించు నిలువలను జమీందార్లు యొక్క నూతనసభలుగలది. ఇండియా స్టేట్స్ కోట్లలో మాంటూగారీ మనదేశమున కరుదెంచినప్పుడు జమీందారుల హక్కులు వేరనిస్తే తమకు కొన్ని ప్రత్యేక స్థానము నియోజనమున దిస్తే మద్రాసు జమీందార్ల సంఘమువారు మొరదినట్లుగానే నూతన సంస్కరణములలో కాసనసభలను జమీందార్లకు కొన్ని ప్రత్యేక స్థానము లియ్యబడినవి. వీటిలో స్థితిక మన చెప్పరాజధానిలో కొంతమంది జమీందార్లు ప్రజాసామన్య కలలో నిలుచుచుండిరి.

1. కందనామిశెట్టి - పానుగల్లు రాజాగార్లకు మైజాన్ జమీందార్ల వక్తకునడపడిన బట్టిమచిన జమీందార్లకి ప్రభ మునుసంచి జమీందార్ల ధనసాహాయ్యముచేయుచు అందయ్య నిలువల కాసనసభ. ఈ కారణంతరములచే జమీందార్ల మొదటినుండి జమీందారుల ధనవంతుల హక్కులను ప్రజాసామన్య మునకు వ్యతిరేకముగ నెటుల పంపింపబడినది తమ కింకు మనవిజేయదలచిరి. ఇరిగేషన్ బిల్లు రీతిగ దేశములోని నీటి జలాధారములన్నియు ప్రభుత్వ హక్కు ముందుకు బదులు జమీందారుల జలాధారములన్నియు మినహాయించబడినవి. హిందూ మతధర్మాదాయములచట్టము ననుసరించి హిందూమతములోని పర్యవసావులకు సమానహక్కులు పొందవలసియిందని నన్నుకా కుల స్వాతంత్ర్యమునకు పూనుకొనకపోగా జమీందారుల దేవ స్థానములు మినహాయించబడినవి. జమీందార్లకు వ్యవసాయ కులకు సంబంధించిన యస్తేబుల్ల్యాండు ఆప్టపరగిల్లుకాసన సభలో ప్రవేశ పెట్టబడి నెల్లప్పుడు కంపబడుటయు జమీందార్ల సంఘమువారు ధనవ్యయముచేసి స్వాధీనవాదినలెట్టి కైతుల స్వాతంత్ర్యమునకు వ్యతిరేకముగ కాదనలేదు. నెల్లప్పుడు ప్రభుత్వ లలో జమీందార్ల సభ్యులెక్కువమంది యగుటచే అట్లు కాసనసభలో చర్చకు గొనిరాతేదు. దీనికారణమునుగించి విచారించగా జమీందార్ల సభ్యులెక్కువమంది కాసనసభలో నున్నంతవరకు ప్రజాసంబంధమైన బిల్లు లంగీకరింపబడవలెనని ప్రజల హక్కులను గుర్తించినవారు నూతనయొన్నికలలో వచ్చినయెడల యస్తేబుల్ల్యాండు ఆప్టపరగిల్లు నూతనకాసనసభలో చర్చకు కొనిరావలెననిపిస్తే బాధ్యతగల్గిన యొకరు నుడివియున్నాడు. జమీందారుల పోరంబోకలు, అడవులు, చెరువులు, చెరువు గర్భములు, నదీగర్భములు, కొండలు, పంటకాల్యలు, పంటగోడలు, మొదలగువాటియందు జమీందార్లకు హక్కు లంతరించి పోయి యస్తేబుల్ల్యాండు ఆప్టపరగిల్లు రీతిగ వ్యవసాయకులకు సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ కలిగియుండవలెను.

జమీందార్ల నాయకుడగు పానుగల్లు రాజాగారి యధ్యక్షమున కందనామిశెట్టి నాయకులకు నామినేట్ చేయుటలో బహిరంగమైన యొన్నికలలో రాజీని విశ్వబాహ్యులు, ముతరాజు, కళాశి, మంగళ, చాళి, గొల్ల, ఉప్పర, మాల, మాదిగ, పంజుల, పాటి మొదలగు కులములలోనుంచి ధారాళముగ నామినేట్ చేయుటయు ఎన్నికలలోనుండివచ్చిన కులములలోనుండియే సభ్యులను నామినేట్ చేయుట ఆజమీందార్ల యొక్క నిజశీలిని కల్పించుచున్నది.

కాసనసభలో రీసెటివ్ మెంటు, ఎర్రే, నీటిపారుదల, జమీందార్లు - రైతుల హక్కులు మొదలుగాగల పరిపాలనములు చర్చకురాగలవు. జమీందారులలో నీటిరీతుల చెరువుల కందనామి 1 కి 6.4-0 ల నుంచి రు 83-12-0 లవరకు లేటు ఉన్నది. కొట్టెరబడి రూప్యములు వెచ్చించి గవర్న మెంటువారు నిర్మించిన డెల్టాల కందనామి 1 కి రు 5/- ల లేటు ఉన్నది. జమీందారులలో పూర్వమునుంచి రాతిగిని, గొడ్డమేతకు గాని, వ్యవసాయ ప్రసరిముట్టుగాని ఫీజులేదు. ఇప్పుడు జమీందారుల రైతులను వేధించి ఫీజుపూలుచేయుచుండిరి. జమీందారుల గవర్న మెంటు చెల్లించేవేమైనా కాళ్ళత నెటివ్ మెంటు యందుండ రైతులు జమీందార్లకు చెల్లించేవేమైనా ఒకేవిధముగ క్లిరపడియుండవలయును.

మనదేశములోని మానవులలో 100 కి 95 మందికి పోటు హక్కు లేదనట కళంకదాయకము. పోటులకు డబ్బు అర్హత పోయి స్వేచ్ఛకు హక్కు వోలేర్పడినగాని మనదేశములోని నిర్బాగ్యుడక నశింపదు. దేశములో నిక్కమైన భూభాగములు ధన వంతులపాత్ర యొకటి, కష్టపడినవారే వ్యవసాయకులు - కార్మికుల పాత్ర రెండవది. మొదటిపాత్రకి వోలభికార మున్నది. రెండవపాత్రకి కష్టపడి భరించుకొనవలెను. కష్టపడి జీవించేమానవులకు కాసనసభలలోను లోకలోబోధులలోను ప్రవేశించుటకే హక్కు.

మాకృష్టావంశము తరపున ప్రజాసామన్యమునకు జమీందార్ల పోటీ యధ్యక్షిగ నిల్విన మిర్జాపూరు జమీందార్లగారు జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడవని నిలిపించినప్పుడు జిల్లాబోర్డులో 22 రు కృష్ణపూర్ణులండిరి. నేడో 3, 4 గరు సూత్రమే కమ్మవారు సభ్యులగుండిరి. మిర్జాపూరు జమీందారుగారు మనప్రజల తరపున వోటుతీసికొని కాసనసభకువెళ్లి తమజమీందార్లహక్కులను వదులకొని వ్యవసాయకుల హక్కులకై పోరాడుకు రమలు పాసము యొడమావులలో నీరుత్రాగినటులుండును గాన రా

జోయ్యే యొన్నికలలో యాజమీందార్ల రాజ్యాంగ తంత్రాల నోపాయముల జిక్కుకొని స్వలాభాపరులై మోసపోవక పరిశీతులను గమనించి జమీందార్ల యధ్యక్షులను ముఖ్యముగ జమీందారులకు వోట్లయ్యకుండుటకును దేశముమే పరమావధిగనుక కాంగ్రెస్సభ్యులకు వోట్లయ్యవలెననియు మారతాంగ పోరులను పూర్వాయోగ్యముగ చేయుచున్నాను.

శింకర వెంకటేశ్వరరావు

వచ్చిమగోదావరిజిల్లా తెలంగా సోదరుల కొక విన్నవము

రాజ్యపు కాసనసభ్యులకు మన సంఘముతరపున వోట్లపెట్టిన పంపుల మొదలయిన విషయములు చర్చించుటకు 30-5-26 తేదీని పెనుగొండగ్రామములో మనసోదరులు సమావేశమైరి.

సదరుసభకు అగ్రాసాధికారిగా మ. రా. రా. శ్రీ గంధి వెంకటరెడ్డినాయుడు బి. యే. బి. ఎల్ గారిని యొక్క కొనిరి. మన సంఘముతరపున నిలువదలచిన క్యాండిడేట్లు మ. రా. రా. శ్రీ రావుసాహెబు బడేటి వెంకట్రామ య్యనాయుడు బి. యే. యం. యల్ గారును మ. రా. రా. శ్రీ శ్రీ రావుసాహెబు కల్లె చిట్టెబ్బాయి నాయుడుగారును సభకు బోధనారు. చిట్టెబ్బాయి నాయుడుగారు వారి స్వగ్రామమైన పూర్ణనంది గుమారు 150 మందిని తీసుకొనివచ్చుటయే గాక పెనుగొండపరమిపు గ్రామములలోనున్న వారి బంధువులసహాయముతో మరి 200 జనమును మీటింగునకు రప్పించినారు.

సంఘముయొక్కయు సమావేశముయొక్కయు వుద్దేశ్యములనుగించి ప్రభమున శ్రీ రాజా కంచుమర్తి వెంకట కిశోరాచార్యులనాయుడు బహదర్ జమీందారువారు ఉపన్యసించిరి. ఆవంటనే సభలో ఒకరులేని గతయొన్నికలలో అపజయమొందిన యిద్దరు తెలంగాలలోను యొక్క వోట్లు వచ్చినవారిని సంఘముతరపున నిలువజేయుట ననిరి.

అంతలో సభయందు కలకలము బయలుదేరి వాగ్వాదములు పెరిగి కార్యక్రమము జరుపుటకు విలుకపోయినది. అప్పుడు అధ్యక్షు తన హిందూ శ్రీ గంధి వెంకటరెడ్డినాయుడుగారును సభికి బయటకువెళ్లి నాగు. వారితోహడా చాలామంది సభ్యులును వెళ్లిరి. తర్వాత ఒక గంటకాలమునకు అధ్యక్షులలోనికి వచ్చి సభ కార్యముగా జరుగు చిన్నాలు కాన్పించుట లేదనియు తమ అధ్యక్షుత్వపదవిని వదులుకుంటిమనియు చెప్పి తమ స్థానమును కాలిచేసిరి. ఆవంటనే మ. రా. రా. శ్రీ మంగిన శ్రీనివాసరావు నాయుడుగారు లేచి యీ సభ అధ్యక్షులు తమ స్థానమునువిడిచి వెళ్లి నారనియు మీటింగు దిజాలవు అయినదనియు క్యాండిడేట్లలో ఒకరైన శ్రీ వెంకటరామయ్య నాయుడుగారును సభ్యులు చాలామందియు అదివరకే సభివిడిచి వెళ్లియుండిరి గాన తిరిగి సభచేరి చేయు తీర్మానములు ఆకాశ్రీయమనియు సంఘములో యెవరినిబెండు చేయవలయు చెప్పి వారును నర్సాపురం భీమవరం తాలూకాలలోని సభ్యులు కొందరు సభివిడిచివెళ్లి నారు. వారిలో మరికొంత మంది సభ్యులుకూడా వెడలి నారు. యికను సభలో మిగిలి యున్నది చిట్టెబ్బాయి నాయుడుగారితో వచ్చిన పూర్ణనాథ పులలను పెనుగొండవారు కొంతమంది మాత్రమే. సంఘము యొక్క ప్రసిడెంటుగారైన శ్రీ వెంకటకిశోరాచార్యులనాయుడుగారు అచటనే కూర్చొనియుండిరి. క్యాండిట్లలో ఒకరైన చిట్టెబ్బాయి నాయుడుగారు సంఘముతరపున రిజిస్ట్రారును పూర్వముచేయబడినదనగా సంఘము ప్రెసిడెంటుగారిని కొరెట్టును సంఘముసమావేశము సభిలోజరిగిన అలరినట్లు అదివరకే ముగింపుకొనబడినదనియు యిప్పుడుచేయబోవు తీర్మానములు సంఘముతరపునగాక యీసభవారు చేసిన తీర్మానములుగానే యెంచబడుననియు చెప్పినను పూర్ణనాథ కొంతమంది చిట్టెబ్బాయి నాయుడుగారిని ప్రజాసాహెబు రిజిస్ట్రారును పూర్వము చేసినట్లు తెలియవచ్చినది. ఈ తీర్మానమునకు సంఘమునకును యెట్టిసంబంధమునులేదగువున పచ్చిమగోదావరిజిల్లాలో మనలో విద్యాధికులును సమర్థులును మన తెలంగాసంఘమునకు నాయక పదవినివారును అయిన ఏలూరు మునిసిపల్ డైరెక్టర్ గానున్న మ. రా. శ్రీ రావుసాహెబు బడేటి వెంకట్రామయ్య నాయుడు బి. యే. యం. యల్ గారిని అధ్యక్షిగా నిలిపి జయము గాంచుటకు పట్టుదలతో కృషిచేసి సంఘగౌరవమును కాపాడుదురని సోదరులందరిని వేడుచున్నాము.

మద్రాసు రామమూర్తి, వడ్డెలయ్యన్న, చెన్నం శెట్టి జగవతిరావు, చేగొండి రామజోగయ్య, యర్రా సూర్యారావు, ముచ్చర్ల వెంకటసుబ్బారావు, మంగిన శ్రీనివాసరావు, పామర్తి వెంకట రత్నం.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ జూన్ నెల 5-వ తేదీ శనివారము

1. ధాన్యములు.			
దనియాలు బా 1-కి రు 56 0 0 మొదలు 70 0 0 వరకు			
బియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 12 8 0 13 0 0			
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0			
డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0			
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 0 0			
నవ్వులు ,, ,, 20 0 0 24 0 0			
2. ధాన్యము పప్పులు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 11 8 0 12 8 0			
సెనగలు ,, డిటా ,, 12 8 0 13 8 0			
పెసలు ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0			
వినుములు ,, డిటా ,, 16 8 0 18 0 0			
ఉలవలు ,, ర 164 ,, 8 8 0 9 0 0			
3. సూనెవస్తువులు.			
నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 150 0 0 152 0 0			
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0			
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా1కి ,, 58 0 0 62 0 0			
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 56 0 0 58 0 0			
వేరు సెనగనూనెగానగబా1-కి రు 128 మిషకానూనె 124 0 0			
అముదము బా 1-కి ,, 90-0-0 92 0 0			
4. చిల్లరవస్తువులు.			
చాయపసుపు బా 1-కి ,, 70 0 0 75 0 0			
కూరపసుపు ,, ,, 80 0 0 85 0 0			
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1 కి 105 0 0 140 0 0			
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి రు 40,45			
కాళవాస్త్రపాయకట్టు ,, ,, 50,55			
బెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0			
చింతపండు బా 1-కి ,, 28 0 0 54 0 0			
5. ఇనుము.			
పట్టారకం బా 1-కి ,, 81 0 0 88 0 0			
చదరం ,, 82 0 0 86 0 0			
రవుండు ,, 80 0 0 81 0 0			
6. లోహములు.			
వెండి 100 రులొక ,, 68 0 0 72 0 0			
బంగారము, తులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0			
సవరము 1-కి ,, 18 8 0			
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 268 0 0 270 0 0			
రాగి డిటా ,, 260 0 0 266 0 0			
7. దూది.			
బోండావెస్తు బాదవ 1-కి రు 800 0 0			
పల్నాడు దూది ,, 145 0 0			
8. నూలు.			
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,, 5 0 0			
నూళయేనుగ నెం 20 ,, 7 4 0			
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె ,, 7 12 0			
నెం 22 ,, ,, 7 14 0			
నెం 12½ బెన్ని సర్కసు ,, 6 6 0			
నెం 14½ ,, ,, 6 12 0			
నెం 12½ అలెస్సు ,, 5 8 0			
నెం 12½ పాండిచేరి ,, 6 2 0			
నెం 14½ ,, ,, 6 6 0			
నెం 12½ న్యూకాటన్ ,, 5 10 0			
నెం 14½ ,, న్యూకాటన్ ,, 6 0 0			
నెం 10½ కోయలూత్తూరు ,, 5 4 0			
నెం 12½ ,, ,, 6 4 0			
నెం 14½ ,, ,, 6 10 0			
నెం 12½ గోక ,, 6 0 0			
నెం 20 గోక ,, 7 4 0			
నెం 12½ న్యూచెయను ,, 5 8 0			
నెం 12½ చూళ ,, 5 12 0			
నెం 10½ ,, ,, 5 5			

కోబ్రా
మృదువైన చర్మమును

శుభ్ర పర్చుటయందు

దేనికీ సాటిలేదు

తి. ఈ. రు. చెయ్యవారు

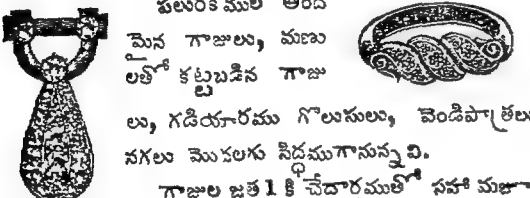
బెల్ అండ్ స్టాట్, లిమిటెడ్.,
వాట్ ఫోర్డ్, ఇంగ్లాండు.

(5)

అసలు సవరణబుగారు, నీమవెండి, మణులు
మొదలగువాటికి పూచీ నిచ్చెదము.

కేశవజీ దేవ్ చందు

మ్యానుఫ్యాక్చరంగు జ్యూయలర్లు గోల్డ్ అండు
సిల్వర్ స్మిత్తులు, మణుల వ్యాపారస్థులు,
175 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

పలుకముల అంద
మైన గాజులు, మణు
లతో కట్టబడిన గాజు
లు, గడియారము గొలుసులు, వెండిపాత్రలు,
నగలు మొదలగు సిద్ధముగానున్నవి.
గాజుల జత 1 కి చేదారముతో సహా మజారి
రూ 6-0-0, మణులతో కట్టబడినది సవరం 1 మజారి రూ 2-8-0,
మెడగొలుసులకు సవరం 1 కి మజారి రూ 2-0-0, ఉత్తరములు
అంగ యందే వ్రాయవలెను. 2798

KESHAVJEE DEVCHAND
Manfg Jeweller Gold & Silversmiths,
& Precious Stones Merchants,
175, China Bazar Road, Madras

స్త్రీలు గర్భరులు

యినువ మూలచట్టాలు, టీ చట్టాలు, గుండుకంబులు,
చదరకంబులు, యినువపాటాలు, కీలపీపాయలు, కలాయి
పంకర తగుళ్లు, కలాయి వేలి మర్లకంబులు, యోసాపేండెడు
మెటలు, సిమంటు, కలాయిగొట్టాలు, యినువగొట్టాలు, రైసు
మిల్లుసామానులు వగైరా. మిక్కిలి తక్కువధరకు విక్రయిం
చెదము.

శ్రీకృష్ణ యింజనీయరింగు కంపెనీ,
325, తి. బ. శెట్టివీధి మద్రాసు.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

జాతకసవల లేక ప్రశ్న క్రాయు కాలము తెలుపవలె
ను భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు రూ 100 పై ప్రతి
ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్తలను వ్రాయు.
రూ 3-0-0 వి. పి. చార్జ్ ప్రత్యేకము.

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి,
2599 (చిత్తూరుజిల్లా)

గొప్ప విలువు

అనేకులు వారి ప్రాణములను 150 పులులు గల మా

కామశాస్త్రమును

చదువుటచే కాపాడుకొనిరి ఆశోగ్యము, విశ్వగ్యము, అభ్యుద
యము వీటికి సంబంధించిన ఆశోగ్యపద్ధతులను గురించి తెలు
పును. మీరు ఉత్తరము వ్రాసిన అది మీకు ఉచితముగా
పంపబడును 219

ఆతంకనిగ్రహపార్శ్వసి 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

1-టో భాగము:—వ్యాధుల స్వరూపమును, వాటికి
సమర్థవేదికముగా నులభముగా చేయదగిన 600 యోగములను
గల వైద్యగ్రంథము. 1-కి రు 1-4-0; పి. పి. 0-4-0
2-భాగము:—శుద్ధులు, భస్మములు, వంటఖజులి ఔష
ధములు, ఆసవములు, అరిష్టములు, ద్రావకములు, చూష్టములు.
మొల్ 610 యోగములు, అనుభవముగా చేయు పద్ధతులతో
యున్నది. (8) 3851 1-కి రు. 1-12-0; పి. పి. 0-8-0
పి. పి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి నెల్లూరుజిల్లా

పరలోకరహస్యములు

యథార్థము. అత్యద్భుతము. ఇదివరకెప్పుడూ ఎరుగని
అపూర్వ తెలుగు గ్రంథము. ఇందినేక పరలోక వింతలన్నింటిని
మీరు చిత్రవిచిత్రములు రహస్యములు రుజువులతో వివరింప
బడినది, మరణాంతరహాసము లనేకములిదివరకెవరికిని తెలియ
నవి యిందుప్రమరింపబడినవి. ప్రతివారూ మహాతును సమ్మిచ
దివి, తీరవలెను. పోస్టి కౌక్ ప్రతివెల రూ 1-0-0

అధ్యాత్మికవిద్యాలయం
గర్భాంతరపురుషుల పోస్టు-విశాఖపట్నం జిల్లా.

వస్తుగుణ దీప్తిక 2806

అయిదవ మార్పు సూతసాంకేయముల శ్రేష్ఠ ముద్రించితిమి
ఇందు సమస్త వస్తువులు మూలకలకు, కాయగురలుల ఫలములు
ఆహార పదార్థములు మొదలగు వానియొక్క మగుణ దుర్గుణ
ములు జక్కగ వివరింపబడినవి. దీని సహాయమువలన ఆశోగ్య
మును బడయగలరు. ప్రతి గృహముందును సీగంధ ముంచదగినది
వెల రు 5-0-0 పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

యర్రా జగ్గారావుబదర్లు, రాజమండ్రి.

బొగ్గుగనుల యజమానుల సంఘము
చింద్వారా, జూన్ 4 — యజమానుల హక్కులను
రక్షించుటకును, ఈ రాష్ట్రపు బొగ్గుగనుల సంతరింపకుండజే
యుటకును గనుల యజమానుల 'సంఘమొకటి స్థాపింపబడెను
రా. సా. వధురద్రపాద్ గారి ఉద్బోధనవలన 17 మంది యజ
మానులు భారతీయులను యూరపీయులను చేరిరి. పెంచిలో
యగనుల ప్రాప్తయిటరు డి. తాన్స్కో గారి రధ్యక్షతన వహించి
మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభయందు వారికి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మెంత
యవసరమో చర్చించిరి. గనుల యజమానుల నియోజకవర్గమును
స్వీకరించు సుదేశ్యమును తెలుపు రివిమ్యా సభ్యుని తండ్రివార్తను
అధ్యక్షులు చదివిరి. రా. సా. వధురద్రపాద్ గారు సంఘకార్యద
ర్శిగా నెన్నుకొనబడిరి. ఆ. ప్రె.

నానాదేశసంఘము
బొంబాయి, జూన్ 4:— జెనోవా వాస్తవ్యుడును,
నానాదేశ సంఘమునకు సంబంధించినవాడును నగు డా. పిల్లీ
గారు ప్రస్తుతము భారతీయ నానాదేశసంఘము నేర్పాటు
చేయుటకు ఇండియాను దున్నారు వారికి ప్రయివేటు సెక్రె
టరీగారి వద్దనుండి ఈక్రింది యుత్తరము వచ్చెను.—
నానాదేశ సంఘముతరపున మీరు ఇండియా యందు
చేయుకార్యమును గురించి నాకు తెలిసినది. ఇండియాశాఖ ఒక
టి దృఢముగా ఏర్పడునని లోచుచున్నది. అట్టిదానివలన నా
నాదేశసంఘము అప్రూడవుపు తీర్మానింపవలసిన సమస్యలను గురిం
చి తెలిసికొనుటకును, వారికి సహాయపడుటకు ఇండియాకు ఆవ
కాశముండును. ఆ. ప్రె.

గూడూరు దేశిరెడ్డి శేషురెడ్డిగారు
వీరి యాశోగ్యమును గురించి నెల్లూరు జిల్లాలోని వేల
కొలిది మిత్రులు ఉత్తరములు వ్రాయుచు ఆదుర్దాను జూపు
చున్నారు వీరు నెల్లూరు ఆసుపత్రిలో నుండగా వేలకొలిది
చూచుటకు మూగియుండిరి.

వీరి కాలుమాత్రము తేసివేయబడినది. కాని ప్రాంతభయ
ములేదు. జ్వరముకూడ తగ్గినది మంచిస్పృహతో ధైర్యశక్తి
హములతోనున్నారు. ఇరువది దినములు ఆసుపత్రిలోనుండని
లెను. ఎట్లయినను నెలదినములు మద్రాసులోనుండురు. మిత్రులు
భయపడవలసిన అవసరమేమియు లేదు.

ఇట్లు
నెల్లూరు వేంకట్రామానాయుడు.

నెల్లూరు జిల్లాసభలు

నెల్లూరుజిల్లా సభి లీనెల ౧౬-౧౭ తేదీలలో పినాకినీ
సత్యాగ్రహోత్సవమున జరుగునట్లు నిర్ణయింప బడియుండెను
కాని ఈసంవత్సరము నెల్లూరులో ఎండలు విపరీతముగా నున్న
దనను రాజకీయ సభాధ్యక్షులు శ్రీయుత సామి వెంకటాచల
ముశ్రేష్ఠిగారు తమకాతేదులకు వీలులేదని చెప్పినందునను మరొ
కవారము తరువాత అనగా ౨౩-౨౪ తేదీలలో సభలు జరుప
దలంచినట్లు మాకు తెలియుచున్నది.

కావలయును

సెకండరీగ్రేడ్, హయ్యర్ గ్రేడ్, లోయర్ గ్రేడ్ పై
నిం గైనవారును, స్కూల్ పైనర్ కాండ్రిడేట్లును మా బోర్డు
పాఠశాలలకు ఉపాధ్యాయులుగా కావలయును. వేతనములు
వారి వారి సామర్థ్యములను, యోగ్యతలనుబట్టి యియబడును.
దరఖాస్తుదారులు వారి వారే దరఖాస్తులను 30-6-26 వ తేదీ
లోగా మా ఆఫీసుకు పంపించుకొనవలయును.

గుమ్మడపు వెంకటరంగారావు, టి. ప్రెసిడెంటు.
నందిగామ తా. కాబోర్డుఆఫీసు, నందిగామ, 1-6-26

అమ్మ క ము న కు

డబుల్ బారల్ ఫ్రీజ్ లోడింగు 12 బోర్డులు
హామర్ లెస్ తుపాకి ఆటోమాటిక్ నేపి
స్పెషల్ స్టీల్ బారల్ తో నవా గలది, స్పెషల్
అరము కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. టి. పి.
ధర రూ 90.

ఎఫ్

Spencer & Co, Ltd.,
Madras & Branches

నేపాలము-తద్దేశమును పాలించు మహారాజు

ప్రపంచముననే అత్యంత మనుభవించుచున్న నోక్క హిందూరాజ్యమును, ధైర్యశైల్యములకు ప్రఖ్యాతి పడనిసఖూర్కాలనిలయ మైనట్టియు, నేపాల దేశమును చూడవలయునను నిచ్చ నా కెంతయోకాలమునుండి కలదు. నావలెనే ప్రతిభారతీయుడును-దేవతలకును ఋషులకును ఆకరమై, అత్యుత్తమగు శిల్పశైల్యమును వెల్లెగక్కు గుడిగోపురములను సమున్నతమగు శిఖరములుగలిగియున్న ఈదేశముచాలరమణీయమైనది యని యనుకొనక మానదు. శ్వేతశిఖరములతో చెన్నారచున్న యాయందమగుదేశము దానినేలుభూపతి బుద్ధిచైత్రమువలన మరింతరామణీయకముగ నొసరింపబడినది. నే నీపశుపతి పవిత్రస్థలమునకు శ్రీరావనమహాహోత్యసందర్శమున నేగనిశ్చయించుకొంటిని. ఆదినము లెప్పుడు వచ్చునాయని యెంతయో వేచియుండెడివాడనని వ్రాసిన విరుదమేమియునుండదు.

ప్రయాణము

ప్రస్తుతకాలము ప్రయాణము చాలవరకు వైశ్రమీదచేయబడుచున్నది. దీనివలన వేగముగ ప్రయాణము సాగుచున్నదనుకొనుట దప్ప వేరేమియు ఆనందించుటకు వీలులేదు. కాని మరియితరవిధముల ప్రయాణమొనరించునెడ ప్రయాణికుడు ప్రకృతివైచిత్ర్యముల నన్నింటిని కన్నులార గాంచుచు నెంతయో యానంద మందవచ్చును. రాక్షసాలు నేపాలమునకు తరవ్వార మని చెప్పవచ్చును. ఇక్కడ నేపాలులోయను చేరుటకు బయలుదేరితిని. దారి కిరుప్రక్కలను గల శ్వేతశిఖరములను ప్రకృతి సౌందర్యమును గాంచుచునే కాలము వెళ్ల బుచ్చితిని. కొండ చరియలయందలి వృక్షలతాదులు నాకెంతయో శుభోపమును గూర్చినవి. వీని నంతటిని గాంచుచునే నెంత తన్మయత్వము నందుచుండి నవ్వట్టికిని, పర్వతోపరిభ్రాగముల బహుకవ్వములపై నడచుచున్న మనుష్యుని కష్టములను మాత్రము గుర్తింప గలిగితిని. ఊరయి మెరకప్రదేశములు కొండలు గని ప్రక్క నున్న అడవులను చాటుచుండగ కూలీల గుంపులు నాకు కానిపించినది. తయారైనమీద మహారాజును ప్రధానియు ప్రారంభోత్సవమును గావించెదరని ఖూడ నాకు తెలియవచ్చినది. కొంతమంది మోటారులు మున్నగు శీకటములు పోవు బాటను వేయుచుండిరి. ప్రస్తుత మీబాట కొంతవరకు తయారగుటవలన నాలుగు రోజులు బట్టు ప్రయాణమును ఇరువది నాలుగు గంటలలో పూర్తిచేయ గలిగితిని. ఈ కొండల యందు బాటలనిర్మింపుచు ట య న ను ల భ సా ధ్య ముకాజాలదు. ఆలోచనయు ధనవ్యయము నెక్కుడుగ కావలయును. ప్రయాణసౌకర్యములనొసగు నీబాటల వేయుటయందు మహారాజు ఎంత శ్రమకునేనియు నోర్చును. బాటమధ్య అట నట యింజనీరింగు శాస్త్రపరిజ్ఞానమున వెల్లడిచేయు అద్భుతమగు నిర్మాణము తెన్నియో గలవు. కొండకొండకును, ప్రవాహములమీదను వేలాడు పంతెనలు నిర్మితములై యున్నవి. దేశముయొక్క సరిహద్దునుండి రాజ్యముయొక్క ముఖ్యపట్టణమునకుగల తెలిఫోనుమార్గమును, ఆకాశమార్గము లనవగు శిశిగిరి త్రాటిపంతెనలను మహారాజే నిర్మింపజేసెను. ఇట్టి వనేకవిచిత్రములనే గాంచితిరి. వీటినిబట్టి ప్రజలసౌఖ్యములను మహారాజు ఎంత శ్రద్ధవహించునో మనము గ్రహించగలము.

నేపాలులోయ

నాయెరుక లేకుండగనే యిప్పటికే సముద్రమట్టము నుండి 7,500 అడుగులయెత్తున కెగబాకియుంటిని. నేపాలలోయకు సంద్రగర్భి శిఖరము బురుజువంటిది. దీనిపై సమూర్ప బడిన నేపాలధిపతి వైభవము, జలము, శిల్పశైల్యము అంతటిని గాంచనాశిఖరముపై నిలిచితిని. చూడువేల అడుగులక్రిందకు దిగి పర్వతముయొక్క క్రిందభాగము తేరితిని. ఇక్కడనే తంకాట్ అను గ్రామము కలది. ఈగ్రామమునుండి నేపాల ముఖ్యపట్టణమగు కాట్మండునకు ఎనిమిదైళ్ల మంచిబాట యున్నది. ఇచ్చట వీచువాయునందు స్వచ్ఛత యొక్కదు కలదు. అక్కడక్కడ గుడ్డుపుట్ట గుంపులుగనున్న శేనువర్ణపు గృహములు, కొండచరియయందలి పచ్చని వృక్ష సమూహములు,వీటికితోడుగ హిమాలయములపై యస్తమించు మార్పుని సంద్యాకళిలు, యెంతయో అందముగనుండును. ఈ తావునుండియే ప్రథమమున, నాలోయయొక్క సౌందర్యమును గాంచగలిగినది. పట్టణముచేరు సరికే చూర్చుడు పర్వతములమాటునకు పూర్తిగ పోయెను. తరు

నాతి కాట్మండు విద్యుద్దిపములు మార్గమును జూపెను. నే నీ యన్య దేశముననున్నంతకాలమును నివసించుటకు మహారాజు నాకొక అందమగు సౌధము నొసగెను. కొలది నిమిషములలో నేను నా బసవేరితిని.

ప్రాకృతిమాచారములు

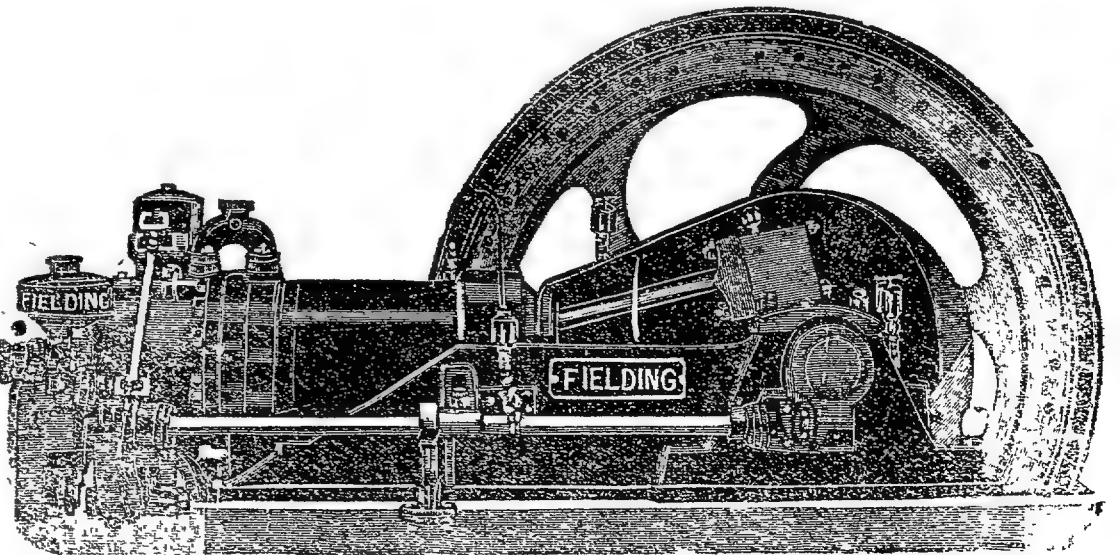
నేను నేపాలదేశమున నున్నది కొలదిరోజులేయైనను, అచ్చటి దర్శనీయములైనవాటిలో ముఖ్యముల పరిపూర్ణముగ గాంతిని, దేశమందుగల దేశములనన్నింటిని గాంచుటకు యెవ్వరికి గాని సాధ్యపడదు. అందువలన ముఖ్యములగు పశుపతినాథుడు, గుయేశ్వరి, స్వయంభునాథుడు, దక్షిణకాళియాలయములను మాత్రము దర్శించితిని. ఈ యున్నత ప్రాకారములను ఆలయములను గాంచిన నాకు నేపాలమందు ఇంకను హిందూ మతము మార్పు జెందకుండ ఆటంకములు లేకుండ కాపాడబడియున్నదను తెలపుగలిగినది. దీని కంతటికి కాగణమువహారాజయొక్క బుద్ధిమతతల తప్ప వేరేమియు కావని అనుకొనక తప్పదు. అంతియే గాక, పాశ్చాత్యదేశములందలి అశవరములగు వాటినిన్నింటిని దేశమున ఆచరణలోనికి తీసికొనిరాబడుచున్నవి. పాశ్చాత్యము ఆచార వ్యవహారములు ఇంతటిసఖ్యముగ మంచబడినదేశమింకొకటి నేను జూచియుండలేదు. నవీన నేపాలముయొక్క శక్తి యధారముపై మహాకాళియాలయమున కెదురుగ విరితెరి వైద్యశాల నిర్మింపబడినది. ప్రస్తుతకాలపురిఫాయి పాశ్చాత్య విధానముల నభ్యసించుచుండినను, తానుమాత్రము పురాతనపితృమత పదములకు మొక్కు మానలేదు. వైద్యశాల ప్రక్కనుండి నేను మోటారులో పోవుచుండ నాకొకచలువరాతిపై చెక్కిన వ్రాత కానిపించినది. దానిపై 1914-1918 వరకును జరిగిన ఘోర సంగ్రామ సందర్భమున శ్రీ పశుపతినాథుని వైభవము నుకొనునయొద్ద భూమిని మరణించిన వీరులయొక్క జ్ఞాపకార్థమును ఇది నిర్మింప బడినది అని కలదు. విద్యాలయ లయందుకూడను ప్రాకృతిమత ఆచారములు సఖ్యముగనుంచుడివి. మహారాజుచే స్థాపింపబడిన కళాశాలకు సంబంధించి పురాతన వ్రాతగ్రంథము లన్నింటిని కాపాడు భాండాగార మొకటి గలదు.

మహారాజు 'మూర్తిమాహాత్మ్యము' అన్నిటికన్న నూకెక్కుడు ఆనంద మొసగినదొక్కటి కలదు. అది - ప్రస్తుతము నేపాలు నీలితికి లేగలిగిన మహారాజు చంద్రహామరుయొక్క మూర్తిమాహాత్మ్యము. భారతదేశమందలి రాజుల నెందరినో నేను గాంచితిరి. కాని యింతసంపద యుండియు, గౌరవమునకు లోపముకలుగజేయని యింతటి నిరాడంబర తీనము జేయు నింకొకరిని గాంచియుండలేదు. మనము భారతదేశమున నెంతగనో చెప్పుకొను నీమహారాజును రాజకీయనేత్రము నిరెరులతో మాటలాడుసందర్భమున నెంతయో దమగాను వినయముగను చందునని వినుట కెంతయు ఆశ్చర్యముచందుము. తరువాత మహారాజు ఎంతటికష్టమగుపనినేరియు నోయ్యతో చేయుగలడిం ఇట్టిరూపు కలవానినింకొకరిని నేనెరుగను. కిరికి బానిసలయందు సంస్కార మొనరించుటయన నెంతయో యుత్సాహము. ధనహీనులు ధనవంతులను మహారాజుదృష్టియందొంటిదే. నాహృదయమం దింకను ధైర్యశైల్యములకు నిలయమగునా దేశమురండియు, నిదివర కెన్నడును ఆదేశము నేలిన రాజులకు లేని అనుపమానగురగుముఖగల మహారాజుగరించి - యెంతయో జ్ఞాపకముగ నుగియున్నది.

అద్భుతత్రయము ఆశ్చర్యము

మీ అరచేతియందు 2711 మీ భావిఫలములు తెలుపబడును (1) హనుమత్ ఆంజనము: ఇది అయిక్లాంకిముచే తియారుచేయబడినది. భూత, భవిష్యద్వర్తమాన కాలములందు జరుగు సంగతులను జయ పదముగా తెలుపును. తక్కి పోయిన బంధువులయొక్క విచారములను పోగొట్టుకొన్న వస్తువుల వివరములను తెలుపును. ఒకసారి వాడిచూచిన దీనిఅద్భుతశక్తి మీకు నమ్మకమును గాను. ధర య 1-8-4 తివాలక్విర్నవర P. P. Katcham 2/174 Broadway, MADRAS.

The safest, simplest, strongest and the most advantageous Oil Engine with many improvements. "ఫీల్డింగు" వేటెంటు నేప్టిక్విక్ స్టార్లింగు శమిడిశల్ క్రాడు ఆయిలు యింజను వేవరైజరు స్ట్రపుతో కాల్చవలసిన అవసరములేకుండగనే 586 రెండే నిమిషములలో స్టార్టుకాగలదు. వీటిసామానులు చాలాబలముకలవిగా నుమంచి టెంపరు కలవిగాను వుండుటవల్ల చాలాకాలము అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను లోడ్లు లాగుటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధిచెంది వున్నవి. క్రూడ్లు ఆయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. ఎటువంటిమడ్డి క్రూడ్లు ఆయిలుతో నయినను బహు చక్కగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని సైజులు యెప్పుడున్న స్టాకులో వుంచబడును. ధరలు బహుసరసముగావుండును. పోల్ ఏకెట్లు:—డి.ఎల్. శాస్త్రి అందుకో, 12, తంబుచెట్టి వీధి, మెద్రాసు. బ్రాంచి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

ది ఆంధ్ర కర్మాగారము లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుచున్నాము

50000 షేర్లు

షేరు వకటింటికి 10 రూపాయలు మాత్రము.

ఇప్పటికి కొన్ని షేర్లు అమ్మితిమి, షేర్లుగావలసినవారు ద్వారలో దీసుకొనవలెను. ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు

స్కీము స్థాపించుటవలన షేర్లదారులకు, ఎక్కువ లాభము గలుగును

క్రాస్త్ర షేర్లు వేయించుటకు, అన్ని స్థానాలలోను, వ్యవసాయ పంథానములలోను, రంగూను, పింగళూరు వగయి
రాలలోను ఏజంట్లుగావలయును. ఏ షేర్లకు వంచికమావము యివ్వబడును 2859

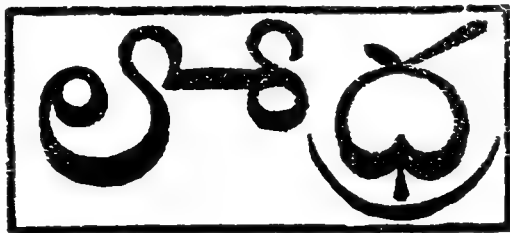
షేర్లకుగాని, ఏజంటువదలికీగాని, నుకంపెనీ యింజనీయరు, యమ్ జి రాజుగారికి వ్రాయవలయును,

హెడ్ క్వార్టర్సు గుంటూరు,

నడిపల్లి మెకటెలస్కొనరశింహారావు,

M. A. (Hons), L. L. B., Edin Bar-at-Law మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

కే స రి

గర్భాశయగము
ని వారిణి

స్త్రీలపాటికిది 'వర్షసా'మనిన్ని, 'కామకే'మనిన్ని, కొంఠ బంగారమనిన్ని, రత్నఖచిత యాభరణ
మనిన్ని, సర్వాప్తప్రదాయని యనిన్ని వాడెననారు పలువిధములగు స్త్రీత్రముచేయుచున్నార
ఈ జైవధరాజము హిందూదేశపు వన ఓషధులలో తయారుచేయబడినది దీని వ్యయోపము, దుని, జాంతె
తేనెను బోలియుండును

ఇది, ఋతుశూల, ఋతుస్రావవోమము, ఋతుస్రావము హెచ్చుతక్కువలకు, ఋతుస్రావము వివిధ రంగ
లగు ప్రదియట, ప్రదర్శనము, అస్తిస్రావము, సోమకాగము, సూతికాగము, సంతాపీనత, సూతికగడ్డ, మార్మ,
పిసాచబాధ, మొదలగు ఈ గర్భాశయగములను కుసుర్బుబయే గాక రక్తహీనత, అశీర్తి, మలబద్ధకము, నడుమనోపు,
కార్డుచేటులు మంట, ఉబ్బుపము, మొదలగు వ్యాధులనుగూడ నమ్మకముగ కుదుర్చుచున్నది

ముట్టు కుట్టు

స్త్రీవారి విసర్జన కర్తగారు, కోరోలి అమృతాత్ హపుర్ ఇంజనలడ, (కొచ్చి) 10 సంవత్సరములుగ ముట్టు
కుట్టుల బాధపడుచుంటిని. దానిని మీ "లోధ్ర" అన్నిదృశ్యముగ నివారణ చేసెను

గా ర డి వి ద్య

స్త్రీమతి మిస్. అమృతకట్టిఅమ్మ సంగీత ఉపాధ్యాయి, సర్కార్ హైస్కూలు, తిరుమర (కొచ్చి) - చాల
కాలముగ యశోవిధములైన గర్భాశయగముల వల్ల బాధపడుచుంటిని అశోవిధములైన చికిత్సలను పొందితిని. కాని
నివారణముకాలేదు కడపట తమ "లోధ్ర" నేవించిన వారముకోకలలోనే గౌరవివిధ్యవలె మందు పనిచేసెను. దాని
ప్రభావమును వర్ణింపజాలను

ఇది అన్ని మందులపాపులలో దొరకును. పెద్దబుడ్డి-రూ. 3/-

చిన్నబుడ్డి రూ. 1-10-0 లు.

ఔలిగ్రాం: "కేసరి" మద్రాసు

ఔలిపో: 643

కే స రి కు ట్టి రం

ఆయుర్వేద జైవధశాల,

ఎల్లూరు, మదరాసు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ పార్త్ సీ లి మి టె డ్

19, హరిన్రోడ్, మాంటూరోడ్, మద్రాసు.

భిషగర్షణ డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీనది, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం, గారిచే స్థాపించబడినది.

శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడు నమ్మకమైన మందులుదొంగకు స్థలము.

'చు వ న ప్రా శ న'

అన్నివిధముల బలహీనములను, రొమ్ముపడితమునకు, ఉబ్బుపగునకు, శ్మయమునకు ఉపయోగపడు టానికు.

4 ఔన్సుల డెబ్బా 1 కి రూ. 1-0-0

1 హను డెబ్బా 1 కి ధర రూ. 2-0-0.

కావలసినవారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును

ఏజంట్లు కావలెను:-

వి. కృష్ణస్వామి బి. ఏ మేనేజరు, ఎల్. నె

హిందూ దేశముయొక్క ఏకాభిప్రాయము అత్రులు అన్నిటికిని రాజుగా నుండునట్టి

ఓ టో మో హి ని నే

ఉపయోగించవలెను. మరియు

రొబీనియా హేర్ ఆయిల్ (రిజెనెర)

శిరోజములకు క్షేమకరము

మాకల్యాప్త పద్ధతి మీరు ప్రయత్నించి యున్నా వీ లేవో ఆలశ్యము కాకమునుపే త్వరపగు

ఈ కొంత కల్యాప్తము మాత్రమే తీసుకొనబడును. ఇంక ఏజంట్లు కావలెను.

ధరలకాబితా - బుడ్డి 1 కి రూ. 2-0-0, 1-4-0, 0-12-0, 0-10-0, 0-8-0, 0-2-0.

వాసనకార్డు ఒకటికి 0-1-0 డెజి 0-10-0

కోబీనియా ఆయిల్ బుడ్డి 1 కి రూ. 1-0-0 2 కి రూ. 2-4-0

వివరములకు క్రింది చిలాపమునకు వ్రాయును.

మా. కనిరాంజగురాజ్ అందు కంపెనీ, తపాలపెటె నెం1266, మద్రాసు.

2844

సినిమ ఆటక తై

నిర్బంధములో నుంచబడుట

బొంబాయి, జూన్ 5:-కృష్ణస్వామి కంపెనీవారి

దగ్గరనున్న సినిమా ఆటక తై మిన్ టూల్ 5 వ రాజధాని
మేజిస్ట్రేటునధ్యక్షులచే కంపెనీ డైరెక్టరు తన్ను నిర్బంధములో
నుంచవని ఫిర్యాదును బాధించినను 29 ఎ లేదీవాడు ఆమె
ద్రాక్షారసము త్రాగినట్లుగా 2 వ సీటులో నడిపవలసివచ్చెను.
సాధారణముగా అటువంటి సీటులో సోదాబుడ్లు మొదలగు
వానిని మాత్రమే త్రాగుట కిత్తు గు. కాని యీ
సారి చేదుగానంకి ఎర్రగానున్న ఏదోపదార్థము త్రాగుట
కిచ్చిగట మాయాలుగా లేనట్లు తెలిపి కొని ఆరం
భమైనతరువాత డైరెక్టరుకు తెప్పెనుగాని ఆతడు అక్రమగానుక
కుండెను సాయంకాలము 4 గంటలకు మహమ్మదీయ యువజన
సంఘము వారి సహాయార్థము గయి టి
థియేటరునందున్న ఆటకు సిద్ధముటగుగాను ఆమె యింటికిబో
వలయున్నదని చెప్పెను కాని బయట ఆవలసియున్న నురి
యొకరంగనుండు పని యున్నదనియు పయమునుక పోవచ్చునని
యు చెప్పి డైరెక్టరు ఆమె నాపివేసెను తగు వాత
ఆమత్తుపదార్థమునే ఆమెకు బావంతముగా త్రాగబోసి డైరె
క్టరు కారానెక్కించికొని ఆమెను బొంబాయికి బాదుటనున్న
అదివికి గొంపాయెను దానిలో ఆమె ఆరములకు ప్రయత్నిం
చెనుగాని వాదామె నోరును నొక్కివేసెను తెల్లవారి రెండు
గంటలవరకు అచ్చటనుంచి పిమ్మట వాదామెను కార్డులోనే
యెక్కించికొనియింటికి తీసికొనివచ్చెను అంగువలన ప్రకటిం
పబడిన నాట్యమునకు పోవాలని ఆమె చెప్పెను మేజిస్ట్రేటు
మద్దాయిపై ప్రాసెసును గ్రాంటుచేసెను [ఆ.పె]

రాజరాజేశ్వరి ఉత్సవము

కలకత్తా, జూన్ 4:-హెసియోక్, గన్మీనామెట్టు
ను, బారాబజారు దుకాణములను నేడు తెరువబడెను.

హనీమలముందు వాయిద్యములు

హనీమలముందు వాయిద్యములను వాయిచు సమస్య
కొన్నివారములుగా పత్రికలం దంతుకు ముఖ్యభాగము నాన
రించుచున్నది బర్హాకోరా జాధిరాజాగారు
ఏ. కే ఘోషావీగారికి వ్రాయుచు ఇరుపక్షములందుకు
అధికచర్యను జరుపువారు తమకు బంధించుటకుతామే తత్వ
ను తెచ్చుచున్నారనియు స్వరాజ్యమున కనర్హులని యిదిపించు
కొందురనియు ఇతరదేశముల కిదిలాంగవలయుండుననియు
హిందూమహమ్మదీయ పోరాటము తగ్గిననేగాని జోళిమునందు
రాజకీయాభివృద్ధి కలుగదనియు వ్రాసిరి [ఆ.పె]

గుంటూరుమండల గ్రామపున

ర్విర్ధానిమహాసభ-వెదచెటకూరు

రాపట్లకు కి మైళ్లదూరమున నున్న వెదచెటకూరు గ్రా
మమున 18 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5-30 గంట
లకు బ్రత్యేకపెంగాలలో జరుగును. మద్రాసు కార్పొరేషను
అధ్యక్షులును స్వరాజ్యవాదులును వగు శ్రీముత సామివేంకటా
చలం శేషిగారి న్యాయతా వహింపవలసివని కోరియుంటిమి.
వారేకారణముననైన సంగీరింపకున్నయెడల సుప్రసిద్ధ దేశభక్తు
లగు శ్రీముత గా. వారిసర్వోత్తమరావు పంతులుగారి న్యాయ
క్షులగు సుంకవలసినదని కోరవలసివనిగా ఆహ్వానసంఘమువారు.
తీర్మానించియున్నారు కావున జిల్లాలోని గ్రామపునర్విర్ధా
నికాళిషు లెల్లరును దయచేయగోరుచున్నాము. ఈసభావ్యక్తి
కరినుగూర్చి చెప్పనలెనన్న జిల్లాలోని యిన్ని గ్రామములలోను
నిర్ధానికార్యవిధానమును ఆవరణలో తెల్పుటయే యుద్దేశమున్న
జాలున వెంటనే తీర్మాన్యవిధానము వకస్థింపతేయు మాత్ర
ముల వచ్చేసింది ప్రచారముల నేర్పరిచి పనిచేయుటయే సా
భ్యోద్దేశము కాబట్టి జిల్లాలోని యభిమానులెల్లరును తప్పక
విచ్చేయ బ్రాధితులు.

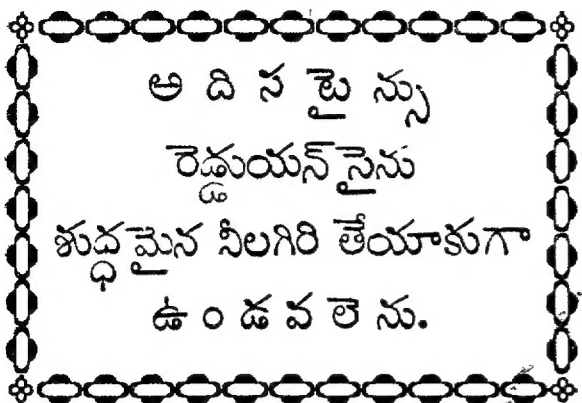
కోస వేంకటరాయశర్మ.

భార్యలకుగల వర్ధ్యత్వము

3 దినములలో గుర్తబుధును - వివరములకు వ్రాయును
The Tamil Nadu Ayurvedic Pharmacy
Post Box No 273, Madras

ఒకగిన్నెడు నీలగిరితేయాకు త్రాగిన మీ బుద్ధిని మేలుకొలుపును
దృఢకాయనిగ చేయును

దీనికి రుచిగానుమటమే గాక ఆరోగ్యమును ఇచ్చును. ఏర్పరుపబడిన ఆకులనుండి శుద్ధముచేసి ఉపయోగమునకు తగినట్లు ఉంచబడియున్నది. సులభమైన ధరలకు రుచిగల తేయాకు కావలసినవానికి కొరికెట్లు ప్యాకుచేయబడి పంపబడును.

రెడ్డయన్ సైనుసు మార్కుగల టీని జాపక ముంచుకొనుడు. దీనినే ఎల్లప్పుడును ఆడుగుడు

అన్ని బహులలోను దొరకును. ఎక్కువగ కావలసిన క్రిందివారికి వ్రాయుడు.

విజయం అండుకో.,
27, తంబుచెట్టిపీధి, మదరాసు.

2879
(M. P. Coy.)

అందరికిన్ని తగిన ఆహారము

మామిడి కేసెమియా మిక్సిచివేషే
పమైనది సుప్రమైనదియుద్రేవో
గృహమును భలమును కలుగజేయు
పదార్థములతోజేయబడినదితిండు
వలన సఖలజనులును ఉపయోగింపవచ్చును.

వలయు ఎమ్పయర్ వెరమిసెలి ఒరక్సు
సూజమదరాసు.

2775
100—0 0—10—0
1000—0 5—0—0
మేలైన మంచి అప్పుడనులు
దయచేసి ఒకవర్గమును మామిడి తీసిచూడుడు.

ఎవరు దేశభక్తులు?

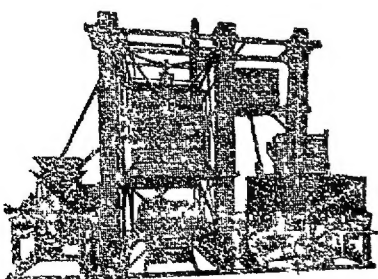
స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటీనుండి రక్షించువారే.

మద్రాసు వెన్నిత్ ప్యాకర్

1964

తపాలావెట్టె రై, మదరాసు.

నాల విజంటు:—

ఎస్. హెచ్. శ్యామ్, జి. ఎం. బి. హెచ్.
వియ్యపుమిల్లు వంజీరులు, హంబర్గు

సెలెక్ట్ టైక్ డ్ వియ్యపు, పప్పుమిల్లులయందు పైను
లిస్టులు గంటకు 1 1/2 సంచిమొదలు 1500 సంచుల వియ్యపును
విల్లులను సామెయియందును వియ్యపుమిల్లులు పూర్తి ఇన్స్టా
షన్లతో సహా గలదు గట్టిగా తగిలుచేయబడినది సులభముగా
స్థాపించవచ్చును డ్రైవింగుపవర కొంచము, ఎక్కువ లాభార్జము
ఫోతము అమెళుము ఆర్కముగా పనిచేయును పెల్లరులు,
కోనీలు, ప్యాడ్ సెవరేటరులు, అంజను బాయిలరు ఉముచే నుండి
బడు కొలిమితో సహా గలదు డ్రైవింగుపబడిన బాగాలన్నిటిలోను
గొప్పబహుమానము లివ్వబడినవి

వి. వెంకటాచలం బ్రదర్సు,

17, లింగిచెట్టిపీధి, మద్రాసు. లేక 9, పాతసావర్లెన్, బెంగుళూరు.

ఆంధ్ర దేశ కళావంతుల
సంస్కరణము

ప్రథమ విలేంతువివాహము

ది 2-8-1926 సంగం తేదీని బెజవాడలో శ్రీయుత
అధానపు వెంకట్రాములుగారికి మైనారు సంస్థానము
బహుమతి కాపుగమ్మలను ఉదారభావ పూరితులను, సంస్క
రణకు మార్గదర్శకులను నగు మ-రా-శ్రీ పత్రి వెంకటకృష్ణ
మూర్తి నాయుడుగారు తమ కొమార్తెను శ్రీమతి లక్ష్మీ
నరసమ్మయను బాలవింతువునిచ్చి వ్యయముగ కన్యాదాన
మొనర్చి బాలవింతువును తమకొమార్తెయొడ తమకుగల ధర్మ
మును నెఱవేర్చిరి ఈనూతనదంపకు లిరువురు ప్రేమసాగరమున
నోలలాడుచు తమ సంఘమునకే గాక తనతరలకుగూడ మార్గ
దర్శకులయ్యెదరుగాక పరమపితయగు మేల్వారుడు వీరిరువురకు
ఆయురారోగ్య విశ్వరూపు నొసంగుగాక!

ఈ వివాహమునకు కళావంతులలో ఎట్టి యలజడియు
లేక అన్నిప్రాంతములనుండియు పలుకుబడిగల కుటుంబములకు
తెంచినవారలు పెక్కుండ్రు విచ్చేయుట గుడివాడయందు జరి
గిన సంస్కరణసభ 10 వ తీర్మానము ఆచరణలో దెట్టుటకు
సాంఘికపట్టుదలయు కార్యదక్షతయు తెలుపుచున్నది. ఈవి
వాహమును జరుపుటయందు మిక్కిలి యుత్సాహముతో దోడ్ప
డిన శ్రీయుత మంగళగిరి పీఠరాఘవయ్యగారి రెండయి సంఘ
వీరులు.

గుడనేవ సుబ్బయ్య.

కనిగిరి
(స్వకీయ విలేఖరి)

జిల్లాబోర్డు హైస్కూలు

జూన్ 8 తేదీ —కడచిన మేనెల 20 తేదీ మాజిల్లా
బోర్డు-భ జరిగినది మ రా శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి
గారు ఘమారు 1 మాసమునకు ప్రార్థము కనిగిరిలో జిల్లాబోర్డు
యాజమాన్యమున నొక ఉన్నతిపాఠశాలను స్థాపింపవలెనని ఒక
తీర్మానమును ఉపపాదించియుండిరి అందుమీది జిల్లా ఎడ్యు
కేషన్లో ఆఫీసుగారు ఫిబ్రవరిలో వ్యయముగా ముగ్రామ
మునకు శేంచేసి నొక పాఠశాలను జరిపి వారి అభిప్రాయముల
కనుగొని ఉన్నతిపాఠశాలను స్థాపించుటకు అగిన అవసరము గల
దని జిల్లాబోర్డువారికి శిఫారసుచేసిరి తరువాత జిల్లాబోర్డు
ప్రెసిడెంటుగారుకూడ గడచిన నెల ఆరంభములో వచ్చి తప్పక
త్వంలో పాఠశాలను స్థాపించెదమని నుడిచిరి ఈ విషయము
మున్నటిదినము చర్చకు లేబడిన మ రా శ్రీ కనకరాజు నర
సింగి రావుగారుమాత్రము ప్రస్తుతము జిల్లాబోర్డులో ద్రవ్యములే
దనియు కనిగిరిలో హైస్కూలు అనవసరమనియు వాదించిరి.
వీరుతప్ప మిగతాసభ్యులందరూ ఏకగ్రీవముగా రామచంద్రారెడ్డి
గారి తీర్మానమును ఆమోదించి కనిగిరిలో జూలైనెల లే 1 ది
నుండి నాల్గవభాగముతో ఆరంభించి ఒక ఉన్నతిపాఠశాలను
స్థాపింపవలెనని తీర్మానించిరి కాబట్టి మేనెల 1 తేదీ లగా
యతు కనిగిరిలో హైస్కూలు ఉండును. ప్రస్తుతము రీడింగు
రూములో పాఠశాలను ఉంచెదరు.

పొదిలె మిడిలేస్కూలు

ఇచ్చటికి 18 మైళ్ళదూరములో గల పొదిలెలో బోర్డు
మిడిలేస్కూలు రాబోవునెల లే 1 దిని జిల్లాబోర్డువారు
స్థాపించుటకు తన ఏర్పాట్లను చేయుచున్నారు

రైల్వేపిర్సాటులు

జిల్లాపాశేమునుండి కనిగిరిమీదుగా దొనకొండకు నొక
రైల్వే వేయువాడైతేముతో జిల్లాబోర్డువారు ఎప్పి మేట్లు, ప్లాను
లు, ఎగుమతులు దిగుమతులు వగైరా లెక్కలను తయారుచేయిం
చిరి ఆలెక్కలను తరుగా పరిశీలించి ప్రజల అభిప్రాయమును కను
గొని ఆగష్టు నెలాఖరులో గా జిల్లాబోర్డువారు తమకు పంపును
కనిగిరి, కందుకూరు తాలూకాబోర్డులవారిని కోరియున్నారు.
ఈ జిల్లాలో గు రోడ్లన్నిటిలో జిల్లాపాశేము రోడ్లమీద
విధివిరామము లేక ఎల్లప్పుడును జట్టాబండ్లు, మోటారు
బస్సులు సరకులబండ్లు పోవుచుండును అందువలన యీ మా
ర్గము తక్కినవానికింటే ఎక్కువలాభకారి కాబట్టి జిల్లాబోర్డు
వారు తప్పక యీమార్గముననే రైల్వేను వేయించుదురని ఎల్లరు
విశ్వసించుచున్నారు.—(జీ.వి.లేఖరి)

2861

పెద్ద బహుమానము

5 లక్షల మార్కులు

వీ. కొకగొప్ప అదృష్టము
రానున్నది

బహుమానము లన్నియు
జర్మనీ ప్రభుత్వమువారి
గ్యారంటీ గలిగినది.

గొప్ప బంగారపు ద్రవ్యలాటరీకి

చందాల నిచ్చటవలన మిక్కిలినదృష్టము లభించును. దీనికి హామీబహుత్వము ప్రభుత్వమువారి పూచీ గలదు. ప్రతినెల ఈ లాటరీయందు 70,000 టిక్కెట్లు గలవు. ఇందులో 27600 టిక్కెట్లు, మొత్తము మీద సగమునకు డ్రాగనే బహుమానము వచ్చును. జరుపబడు ఆరు డ్రాయింగులలో (నెలకొకమారు డ్రాయింగు) జయము సందగలవు. మొదటి డ్రాయింగు 15-7-26 తేదిన జరుగును

మొత్త బహుమానములు

49,76,000 బంగారపు మార్కులు లేక 248,800 పౌనులు.

మొట్ట మొదటి గొప్ప బహుమానము 500,000 మార్కులు

లేక 25000 పౌనులు

మరిన్ని ఈ క్రింది గొప్ప మార్కుల గల బహుమానములు గలవు

200,000	120,000	70,000	60,000
100,000	80,000	50,000	40,000

Samuel Heckscher, senr, Banker
Dammtor Street 14 Hamburg 235 (Germany)

Cut off here
Please send me .....

Order Form.

Ticket for first second and third drawing Amount of .....

British Postal Orders

Name and Address (Plainly and in full)

Date: .....

Postage or ordinary letters is 3 d.

యిదే ప్రకారం మిక్కిలినదృష్టము లభించును బహుమానములు గలవు. జాతిలో కొందఱువారికి ఉచితముగా పంపబడును. మొదటి మారు డ్రాయింగులలో వుపయోగపడు టిక్కెట్లు ఖరీదు నిండుటిక్కెట్లు 8 పౌనులు, ఆరటిక్కెట్లు 90 పిల్లలను, కాలుటిక్కెట్లు 15 పిల్లలను, తక్కినమారు డ్రాయింగులకు మాడ టిక్కెట్లు యిదేధర యందును ప్రతి టిక్కెట్టుకు రెండుపావులు 6 పెన్సీ లగును. సామ్యుచేరినతోడనే టిక్కెట్లు పంపబడును. డ్రాయింగు కానడముతోనే బహుమానము పంపడ మగును. రాబోవు డ్రాయింగు త్వరలో రానున్నది. గనుక వెంటనే టిక్కెట్టుకు సామ్యు 26-6-1926 తేదీలోగా పంపవలెను. యిందులో నున్న ప్రకారము ఇంగ్లీషులో విలాసము వ్రాయవలెను. 2788

ఒంటినాళముతోటా రువాకి ను ప్రసద్దమగు కంపెనీవారిచే కంపెనీవారిచే.

నా ము 3-2, 3-3, 3-4 అంగుళములలో దొరకును. చిన్నది కేగిలో పెట్టుకో గలిగినవి మాడ దొరకును. (2108)

యం. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. 02, బ్రాడ్వే, న్యూ యాం.

ధరలు

సరసము.

క్యాటలాగు

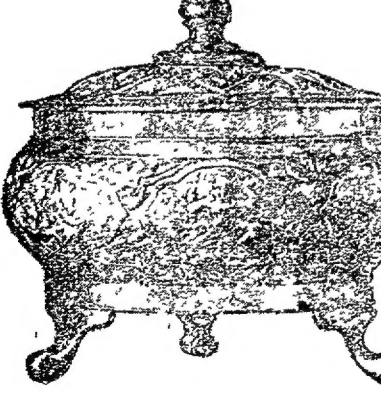
ఉచితము.

నానావిధముల నాల్గుడు 80గరి

అయి లేక ఐదుతోటాలు యొక్కనవి.

[స్టాంపు 02-33 సం.]

శ్రీలక్ష్మీ వర్మ స్టోర్స్

మంచివనితరము! సరసమయిన మజారి

సకాలమునకు సగల్గుతయారుచేసి యిచ్చుట

వారి స్వలాభము కొరకే ప్రతియోగమును దీనిని గమనింపవలయును అన్నివిధములందు బంగారసామానులు. గాజులు, గోలుములు, కానుకలపేర్లు, వడ్డ్యాంశులు, నాగ క్తులు, వుంగరములు వగైరా నగలున్ను వెంబులు, లోటాలు, కప్పులు, వెండిసామానులు, భుంతుముభరిణి మొగలు నీళ్లుపోకుకొనే పెద్దఅందాలువచ్చు సకలవిధమైన సామానులు ప్రస్తుత వాగరికతనుబట్టి అంద ముగాను కుద్రనుగాను తయారుచేసి యిచ్చబడును. 2615

తండ్రిలాసం. పోస్టుటరు, మే. నత్యనారాయణచారి

“నత్యవర్మ” } నెం. 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యరు నీధి, వదాసు.

శాంపిలు యిసాము. మొదటిగకం. ధరసలిస్.

కృష్ణమూర్తి అంశం కంపెనీ

నూతనమైన కలగనూలు రంగులవికల 1-7, దక్షిణమాడకోకి, మధుర.

అంబెడెలో ఖ్యాంతిపొందిన, తల్లిదండ్రుల సంతోషములకు కలగ నూలును తీయుడు

మా రంగులని కాలలో చాయ అద్దముచేయుట కలదు రంగు నూలు దినుగులు,

వేలైన దేశం 2 ట్టుకున్న పూరిట్టులు దినుగులకున్న సమ్యక్ముగా వుపయోగముచేసే

సాలెనరకం రంగునూలు అన్ని నెంబరులలోను డైమెన్ రకములున్న మావర్గలవు.

కాంటికున్న, ధరకున్న వ్రాయవలయును. 2808

నెత్రన్యాధుల కద్వితీయమైన అదృతమైన నివారిణి

కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము నుదాసు, మైల పూరు, కోడోములో “అబ్దుల్లాజీ” యందు కాపురమున్న పండితస్వామి ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారికి వారివలన నాక గలిగిన అనేక లాభములకు నేను మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను. వారి నాకును, నా కుటుంబమువారికిని అనేక వ్యాధులను బాగ చేసిరి. కొంతకాలముక్రిందట నా కృష్ణాలో నొకటి జబ్బుగా నుండి ఎడతెగక నీరుకారుచుండెను. చూపు మందగించి తాత్ర లందు చురువ జొత్తిగా వీలైనదికాదు. నేను అనేక ఆంగ్ల వైద్యులవద్ద చికిత్స చేసుకొనియు గణముకాలేదు. వారిచే నియమింపబడిన నుల్చనములను వాడినను నాకు కావలసిన గుణముగలుగ లేదు. శ్రీ పండితులు గారు ఒక అంజనమును కి టికివేసి, అతి స్వల్పకాలములోనే నాకుంజిన బాధను తొల గించిరి. ప్రస్తుతము జబ్బుచేసిన కంటిచే జబ్బుచేయుని కంటికం తెను మిక్కిలి బాగుగాను, విశేషముగాను చూడగలుగుచున్నా నని మిక్కిలి సంతోషముతో తెలియజేయుచున్నాను.

ఐ. వి. కృష్ణారావు. జటప్రోలు రాజాగారి అల్లుడు. 24-5-1926.

జర్మనీ నావల్పిస్టర్లు

అతిసరసము   త్వరపడుదు

ఒక రెమింగ్టన్ టైప్ రైటర్ నెం 10 విజిటుల్, క్రొత్తమాడలు, ఏలాటిలోపము లేక మంచిసితిగా, నువ్విది. ధర రు 110-0-0.

ఒక క్రొత్తపాల్టెల్ హోస్ లేని గ్రామఫోన్. ఏ సైజు రికార్డు అయినను ఇందులో పట్టును. ధర రు 40/- అడ్వాన్సుతో సహా ఆర్డరుకు పంపవలెను.

ఎలక్ట్రిక్ హాండులాంపు ధర 1 కి రు 1-12-0, ఎలక్ట్రిక్ నైట్ లాంపు రు 2, ఎలక్ట్రిక్ పత్రముల నెట్టు 1 కి రు 4-0-0, 2-0-0, ఎలక్ట్రిక్ పుష్పము 1-4-0, ఎలక్ట్రిక్ మూడురంగుల లాంపు రు 1-12-0 500 అడుగులదూరము వరకు ప్రకాశించునట్టి ట్యాంప్ లైట్ రు. 10, అమెరికన్ విల్క్ గాసుల్లు ధర రు 2-0-0, జర్మనీ గాసుల్లు ధర రు 1-8-0, క్రాకేజరు రు 2-4-0, లిల్లిపుట్ 0-14-0, స్టీరంగులకెరు 8-0-0, హాంబర్గు ఉంగము రు 1-0-0, వాల్టో ఆటో స్ట్రాక్ నేపీరెజరు రు 2, నికీట్ చెప్పు పోర్టేబుల్ నేపీరెజరు 12 జర్మనీ నావల్పిస్టర్లు, కాకినాడ.

విద్యార్థులు కనకెను 832

మోటారుకారులను నడపుటకు, ఇంజను సంబంధించిన వికారిజము పూరి గా నేర్పుకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను. ప్రావీణ్యము ఈదిను విలాసముగ నుండు.

Principal
SKI RAM MOTOR SCHOOL
(Recognised by the Govt)
The Best Equipped Motor School
Walajah Road
Tel. 3444   Madras

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876

Imperial Telegraph College, DELHI.

క్షీరబలాతైలము 2126

ఇది ముఖ్యదేశమున ప్రఖ్యాతిని పొందినది శ్రీ ముక్త్యల రాజావారు బహుధనము వ్యయించి చేయించినారు. వాతాధోగములకు ప్రజాయుధము. సరములకు బల్లమును గలిగించి, శరీరదార్భ్యమును పెంపొందించుచు చచ్చుబడిన శరీరము గలవార లకు, సకలశక్తిని గోల్పోయినవారిలకు చాలాహామిది. వ్యాధిగం లనెకమంది దీనినుంచి విముక్తులై నారు. సంస్కారాధికత మున మూడు విధములుగా తయారుయినది. ఏది కావలసినవారు దానిని తెప్పించుకోవచ్చును. వాడు కథము మందుతో నుండును

7 సార్లు ఆవరితము 4 అవున్సులు   2-0-0

21   ”   ”   ”   4-0-0

101   ”   ”   1 అవున్సు రు 8/- 4 అవున్సులు రు 12-0-0

ఆర్డరసాయనశాల, ముక్కాల్లు. (కృష్ణాజిల్లా)

ఇకను ఉదరమునకు సంబంధించిన వ్యాధులే యుండవు

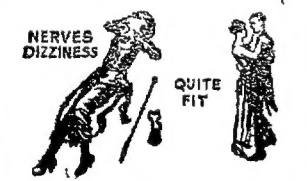
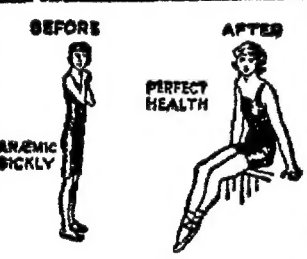
కడుపునందు హానికరమైన పులుపుడుటచే అజీర్ణవ్యాధులు గలుగును. అందుచే పులికేపులు, కడుపుబ్బరము, నొప్పి మొదలగునవి గలుగును. బైసురేటెడ్ మెగ్నీషియాను "Bisurated Magnesia" పుచ్చుకొనుటచే ఈ బాధలన్నియు తక్షణమే నివర్తయగుటయే గాక ఇకముందు దట్టి వ్యాధులు రానీ యాక ఇది ఆటంకపరచును. ఇది ఉదరమునందు ప్రవేశించినతక్షణము అపాయకరమైన పులుపును రూపు మాపి మామూలు జీర్ణకృత్తిని గలిగించును. బైసురేటెడ్ మెగ్నీషియా "Bisurated Magnesia" అజీర్ణము, కడుపుబ్బరము, మందాగ్ని మొదలగువాటిని నిరపాయకరముగాను, నిజముగాను, త్వరలోను కుదుర్చు దివ్యవృద్ధి. వైద్యశాలలు, ప్రజలు దీనిని విశేషముగా వాడుచున్నారు. వైద్యులుకూడ దీనిని శిశువులకు చేయుచున్నారు. అందరు కెమిస్టులచే ఇది పోడిగాను, బిళ్ళలుగాను విక్రయించ బడుచున్నది.

అజీర్ణమునకు ప్రపంచమునందు వాటి అన్నిటికంటె గొప్పది.

బాడ్డైన దుబ్బబడి యుండు నీలపుకాగిముపైన ఈ గుణులుగల గమనించి చూడుడు. కృత్రిమముగా తయారు చేయబడు చున్నవాటిని కొనుగొనడ మిమ్ములను హెచ్చరించును.

ఈ నేపాణము ఇర్వింగ్స్ ఈస్ట్ - వైట్ బిళ్ళలు

రైట్ లింగ్ టిక్, మి-అప్: ఇందు హానికరముగల ఓషధులు చేరుటలేదు. పరిశుభమైన జీవనసంబంధమైన యాస్టు, విటమిన్లు, ఇతర విలువగల నిస్తువులు మొదలగునవి గొప్ప చైతన్యవీణలచే తెలుపబడిన ప్రకారము చేర్చి తయారుచేయబడినది. యాస్టునందు పొంగు పులుపు ఉదరమునందున్న జీరాన్ని సంబంధమైన రసములతో చేరి మంచి చురుకుతనమును, పుష్టిని గలిగించును.

కొంచెము అస్పష్టతగా నున్నప్పుడు లేక బలహీనముగానున్నప్పుడు 1 లేక 2, ఈస్ట్ బిళ్ళలను నేపించిన కొన్ని నిమిషములలోనే విశ్రాంతిగల్గును, ఉత్సాహము గలుగును.

ఇర్వింగ్స్ ఈస్ట్ - వైట్ బిళ్ళలు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము వ్యాధులను తలచొప్పి, నాడినొప్పి మొదలగునవి 5 నిమిషములలో కుదురును. [నివర్తించును. అజీర్ణము, కడుపుబ్బరము 5-10 నిమిషములలో కుదురును. సిద్ధము, మైకము, బలహీనత 10-15 నిమిషములలో కుదురును. ఉదరమునకు, కారజమునకు సంబంధించిన వ్యాధులకు 10-15 నిమిషములలో కుదురును. ఇన్ ఫ్లయెంజా, జలుబులు, జ్వరము మొదలగునవి 24

బహుమాత్రము, పొండురోగము, నరముల బలహీనత, చర్మమునకు సంబంధించిన మచ్చలు, మలబద్ధకము, జలుబు, నిద్రలేమి, తిమ్మరువాయువు, నొప్పులు మొదలగువాటికి ఇనాముగా చికిత్ససాందగ్యముగల ఒక కాద్రము వ్రాయుడు.

మీకెప్పుడువద్దనుండి రూప 1-4-0 ధరగల బుడ్డి నోటిని కొనుగొను. ఈదిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రికల సారాంశము నిజమైనది కాదని యాపించువారికి 100 పానులు యినాముగా యివ్వబడును.

వీటిని ఉపయోగించి తృప్తిచెందినవారివద్దనుండి నుమార్చు 80,000 యోగ్యతాపత్రికలు వచ్చియున్నవి. వాటిని యెవరైనను పరిశీలించవచ్చును.

నెం 24872 - ఈస్ట్ - వైట్ బిళ్ళలు చేపునచే పంపబడినవి. ఒక వారమునంకి దుర్గరమైన బాధ నశుభవిండుచుంటిని. అయితే ఒకమోతాదు నాబాధను నిలిపినది. నే నిప్పుడు మరల ఆరోగ్యముగా నున్నాను."

నెం 24118. డాక్టరు టి. వి. ఎస్. "ఈస్ట్ - వైట్ బిళ్ళలచే ఆహారమైన గుణముకలిగినదని నేను తెలిపినప్పుడు అందులో సేమోతమును అతిశయము లేదు. కఠినమైన అస్థిగిరినా, దుర్బలత్వము మొలగువాటికి అద్భుతముగా పనిచేసినది. ఇందులో తెలుపబడినవారు ఆప్యక్రమకు పంపుడు.

నెం 18224 - ఈబిళ్ళలు ఆహారమైన టానిక్ ద్రవ్యముగా తెలుపుచున్నాను. యింకను పంపిన నాన్నేహితులకు కూడా వాడెదను." కానిటర్ మెషిన్లచే తయారుచేయబడి, ప్యాకుచేయబడు చున్నదనియు, చేతితో తాకబడుట లేదు" నియు ప్రాచీనియగలము.

Sole Wholesale Agents, Martin & Harris Ltd,
No, 20, Sunkurama Chetty Street, MADRAS.
IRVINGS YEAST-VITE LABORATORIES CECIL HOUSE, Holborn Viaduct. London E. C.

ఓరియంటల్
గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్
అసూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,
(1874 సం॥ రం ఇండియాలో ఇంకార్పొరేటు
చేయబడినది)

శ్రీయుత సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ రాజకుమార జె
నర్జి కె. టి., సి. ఎస్. ఐ. సి. ఐ. ఇ, మైసూరు
దవానుగారు ఈకంపెనీయందు భీమాచేయుచుకొ
నిన నెం 20677 పాలిసికి కాలనిర్ణయము పూర్తి
యైనది. మొత్తము చెల్లించబడినది.

కార్యదర్శి గారికి, పెంకురూ, 12-8-1926
ఓరియంటల్ లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్
ఓరియంటల్ భవనములు, బొంబాయి.

ప్రియమైన ఆయాస్య,
మీకంపెనీయందు నాచే భీమాచేయబడిన పాలిసి మొత్త
మును బోనస్సుతో సహా కలపి పంపిన చెక్కు నాకుచేరినది.
యంతర్వరలో నైకము చెల్లించుట చూడ మీరు ఎంత కచ్చిత
ముగా పనులు జరుపుచు. నిర్వాహకులు ఎంత ఆక్కరతో పని
చేయనది మున్నగువాటిని గుఱించి గొప్పగా ప్రశంశించ తగి
యున్నది.

బోనస్సును బట్టిచూచిన ఓరియంటల్ కంపెనీ పాలిసి
చాల లాభకరమైన పెట్టుబడియని తేలును. హిందూదేశము
నందున్న భీమాకంపెనీ లన్నిటియందును మీకంపెనీ అగ్రస్థాన
ములకరించియున్నది.

భీమాకంపెనీలచే గలుగు లాభములను గుర్తించుటకు ప్రా
రంభించుచున్న లక్షలకొలది మంది ఈభీమాకంపెనీ లాభము
అనుభవించుటకు విలుగనుండుటకై ఇది విక్రీయి జయముతో
అభివృద్ధి నొందుటకును, దీని ఆభ్యుదయమునకును సేవలపిం
చెదను ఇట్లు

వ. ఆర్. జెనర్జి
ముఖ్యకమనింపు:—కంపెనీ లాభము నిమి తముపై ఉత్త
రమును ఉపయోగించుకొనుటకు నేను నా అంగీకారము నొసం
గుచున్నాను.

విజయనగరనివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ మదబ్బా డాది
భట్ట నారాయణదాసుగారు రచించిన
శ్రీ యథాధిక రామాయణము
పారికథారూపక పద్యగద్యగీత ప్రబంధము. ఇందు శ్రీ
రామ జననము, శీతాకల్యాణము, హనుకాపట్టాభిషేకము,
నుగ్గిపశ్చిమము, హనుమత్సేంద్రతేమ, సామ్రాజ్యగీర్ధియను నాతా
స్వములు. పారికథాకాలక్షేపములకుం బరికించుచును. దీనివల
పాఠ్యేతీగాక రు 2-8-0. గ్రంథకర్తగారికి వలసినవారు వ్రాసి
తెప్పించుకొనవలెను 112

విజంట్లు కావలెను
అన్ని పట్టణములందును షైన్ ఇంక్ను విక్రయించుటకు
యేజంట్లు కావలెను మంచితమిషన్ యియ్యబడును.
షైన్ ఇంక్ నాల్గు సంవత్సరములనుంచి వాడుకలో
నున్నది. షైన్ ఇంక్ ఫౌంటెన్లతో చక్కగా వ్రావ
హించుట యేగాక మంచి కాంతిని రికార్డుల నుపయోగింపదగు
యోగ్యము కల్గియున్నది. వివరములకు నేడే వ్రాయుడు.
Apply to:—
SHINE INK WORKS LTD.,
BEZWADA

ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైవ్
ఇన్సూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్
పాలిసిగలవారికి ఇన్ టరిం బోనసు
రెండింతలు యివ్వబడును

1-1-1926 నుండి చెల్లించబడు పాలిసీలకు 1-8-1922
నుండి గు 1000 కి పోలికను 1 కి రూ 5 యలకు బదులు రూ
10 నొప్పున ఇన్ టరిం బోనసు హెచ్చించి, చెల్లించబడినట్లు
కంపెనీ ఆప్యయతిగాను నివార్యచేసినట్లు యిందుమూలకముగ
ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా" పాలిసి చారలకందరికిని తెలియ
జేయడమైనది.
బోనసునందు గల హెచ్చుగల ఈ కంపెనీకి ఆదాయ
మునందుగల స్థిరత్వమునకు, అభివృద్ధికి నిదర్శనము లని పాలిసి
చారులు పంపింపముతో గ్రహించుకు. (1848)

అమృత తాంజనము

రంగ-నికట్టిలో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0, డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, చొంబాయి

మైనారు పాశ్యపు వెంకటాచలపండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో నొకటియగు
కోకామయహార కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

9. మ. జయంతిలాల్ అమృతలాల్ మ. సెడ్ అమృతలాల్ దామోదరదాస్, ఎల్లినబ్లిడ్ అహ
మృదాబాద్ నుండి వ్రాసినది. ఎమరికస్తూరిమాత్రలను జీతూరి వుపయోగించ వారు ఎప్పుడునూ దానికే
వాడుదురని తమకు తెలియజేయ చాలావంతోషముగానున్నది ఇంక 25 సీసాలను బంప ప్రార్థన.

10. మ. ఎ. జేవిడ్. హెడ్ మాస్టర్, హిందూరిజ్ స్కూల్ దొనకొండ పి. జి నెల్లూరు నుండి
వ్రాసినది. తమరుబంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాలా బాగా పనిచేస్తున్నవని తెలియజేయ సంతోషించుచున్నాను
ఇంక 12 సీసాలను బంపకోరినాను.

మ. రామచంద్రరావు, డి. పి. డబ్బూ నుమా స్వకూడ కవుతిరం పి. జి. కల్లూర్ డి. వీరు వ్రాసినది
తిమిరి కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకూ, మరియు పెద్దవారికినీ చాలా వుపయోగకరముగా నున్నది. గావున ఇంక 8
12 సీసాలను పంపించవలెను.

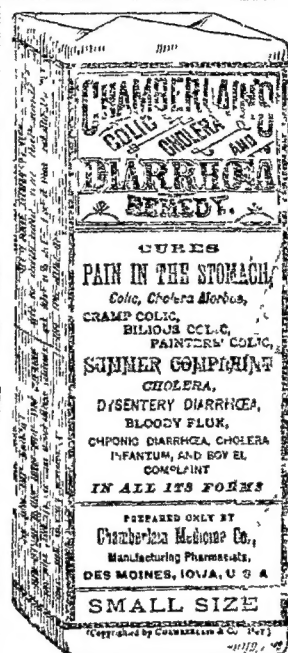
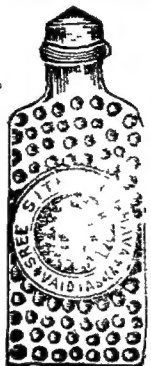
11. మ. ఎ. చంగయ్య రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్ చిత్తూర్ పి. కడప డిస్ట్రిక్టు తిమిరికస్తూరిమాత్రలు కోగముపైన అత్య
ద్భుతముగా పనిచేస్తూవున్నవి గావున, ఇంకను 6 సీసాలను బంపుము.

250 నుండి 800 మాత్రలుగల సీసా వెల 4 అణాలు, పొట్టజీవేరి పొట్టజీతో 6 సీసాలకు 1-8-0, 12 సీసాలు 2-18-0
25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలవొప్పున అన్నిదుకాణములందును దొరకును.

594

శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాలా, మైనారు.

Red
Trade Mark

చెంబరేను
శూలనోష్ఠి, అతిసార
నివారిణి 183

ఇది చాల ముఖ్యము
ఆహారము తీరము కాకపో
వుటవలనను, దురు నీరును త్రా
గుటచేతను లేక గాలి, కీళ్ల
నీ తటాలు మని మారుటవల
నను వైద్యములువచ్చును. ప్ర
తియింటను, ప్రతిప్రయాణికుని
సంపదించును, నెలవులకు బయ
టి వూరికివచ్చువారి ప్రతిపై
యందును తప్పక చెంబరేను
శూలనోష్ఠి, అతిసార నివారిణి
యందువలెను. గృహమునందు
ప్రయాణములందు అకస్మాత్తు
గా గలుగు వ్యాధులకు వాడెక్కి

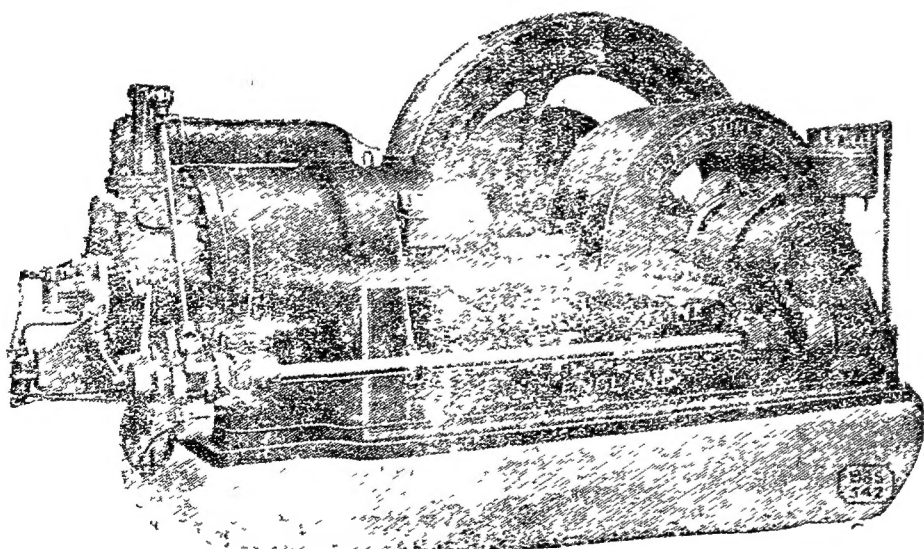
దివ్యవధము. ప్రతివోటను విక్రయమునకుదొరకును.

బ్లాక్ స్టోన్

కోల్డుస్టార్లింగు క్రూడు ఆయిల్ ఇంజనులు

9 నుండి- 600 హి. హెచ్. పి. వరకు గలవు.

ఇదివరలో లేనంత కొద్ది ఖర్చుతో పనిచేయవీలుగలదు.

ప్రతి బి. హెచ్. పి 1-కి
గం 1-కి కావలసిన నూ నెయ్యను,
లా బ్రి కేటింగు ఆయిలు
కగు ఖర్చు
3 దమిడిలకంటెను తక్కువగానే
యుండును.

మార్షల్ సన్ను అండు కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.,

ఇంజనీరులు

నెం 9, నెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు

బ్రాంచిస్థులు. - బెజవాడ, తంజావూరు, కోయంబూరు.

852